דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

היום בדבר

- יהודי אותנטי – ניבה לניר
- היכן הוא היה בשבת בתשע בבוקר – טדי פרויס
- אל תשכחו את הזפת והנוצות – חגי אשד
- זו העת – נתן רוטנשטרייך
- עובדים בדרך לאוטונומיה – חיים ביאור
- מפנים את שוק ההון – אהרון גבע

מזג האויר

(עו). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 18 – 28, רמת הגולן 16 – 31, צפת 16 – 29, טבריה 22 – 36, נצרת 20 – 30, עפולה 20 – 32, שומרון 19 – 29, תל־אביב 21 – 29, לוד 20 – 29, ידיוט 24 – 37, עזה 24 – 29, באר־שבע 20 – 32, אילת 26 – 38.

יום שני, ג' באלול תשמ"ו, 8 בספטמבר 1986 ● גליון 18907
היום 12 עמודים ● המחיר 75 אג', באילת 65 אג'

תורכיה רוצה כנראה לסגור את פרשת הטבח: לטענתה ביצעו את ההתקפה רק שני מחבלים

אולם הניצול שאול גבריאל ומקורות אחרים מספרים על שלושה או אף חמישה מחבלים; לוויית הנרצחים תתקיים ביום ד' וטקס האשכבה ייערך כנראה בבית־הכנסת „נווה שלום"

מבט מעזרת הנשים בבית־הכנסת „נווה שלום" באיסטנבול על ההרס במקום אחרי התקפת המחבלים שלשום. (צילום: א.פ)

מאת חיים גולדנברג סופר „דבר" באיסטנבול

איסטנבול (מיוחד ל„דבר"). – תורכיה רוצה כנראה, לסגור את פרשת הטבח בבית־הכנסת „נווה שלום": לפי טענת המשטרה התורכית, ביצעו את ההתקפה שני מחבלים ערבים בלבד, והם התאבדו אחרי הרצח הנורא.

כלי התקשורת הממלכתיים לא חזרו ודיווחו על הרצח במהלך סידור ריום אתמול והסתפקו בשידור רב־ריו בטלוויזיה של הרב הראשי במ־דינה דוד אסאו. מושל מחוז איסטנבול נבזאט איאז אמר במסיבת עיתונאים, כי מדובר ככל הנראה בחוליית מתאבדים, על־פי העובדה

(המשך בעמ' 2)

2 קשישים ישראלים בין הרוגי איסטנבול

(עו). – שני ישראלים זוהו אתמול בין קרבנות הטבח באיסטנבול, ועתה נעשים מאמצים להביאם לקבורה בישראל היום – נודע לכתב עת"ים.

ההרוגים הם מירזה באבאזדה, בן 82, מרחוב עמק ברכה בתל־אביב, ורפאל ניסימיה, כבן 65, מרמת־גן.

שניהם הגיעו לאיסטנבול בענייני עסקיהם. ראשון יצא לפני כשבוע מהארץ, ושני יצא לחו"ל לפני כחודש וחצי.

ח"כ מ. פרוש עשה אמש מאמצים להבאת ארונותיהם מתורכיה לישראל, והוא קיים מגעים בעניין זה עם שר החוץ יצחק שמיר.

באבאזדה עלה לארץ לפני שבע שנים מאיראן. יש לו תשעה בנים, אחדים מהם גרים בתל־אביב והאחרים בשווייץ ובארה"ב. כרגע כל ילדיו נמצאים בשווייץ.

בניו מהפללים בבית־הכנסת של קהילת חב"ד בציריך, ועם קבלת הידיעה על מות אביהם פנו לקהילה לסייע להם בשחרור הגופה מתורכיה, כדי לאפשר את הבאתה למנוחות בירושלים. אנשי הקהילה מציריך פנו בעניין זה לאנשי חב"ד בישראל.

מטח קטיושות לעבר הגליל

מאת יוסי ליבוביץ, סופר „דבר" בגליל המערבי

מטח של טילי „קטיושה" נורה שלשום בלילה לעבר איזור הגליל. הנפילות והתפוצצויות הטילים נשמעו היטב בישובים בגליל והחרידו את התושבים. לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

כוחות צה"ל פתחו בסריקות נרחבות. הסברה היא שהטילים נורו ע"י מחבלים מצפון לרצועת הבטחון.

ישובי הנגב: נשבות ונכבה אורות

(עו). – החלטה להחשיך את הישובים והצמתים בנגב, פרס לאילת, וכן להשבית את הלימודים במשך עשרה ימים, בין ראש־השנה ויום־הכיפורים, התקבלה אתמול אחה"צ בישיבת מועצת נבחרי הנגב.

הצעדים יינקטו במחאה על יחסה של הממשלה לישובי הנגב. אילת לא תנקוט צעדים אלה כדי לא לפגוע בעונת התיירות הגואה בעיר.

לפי הצעתו של אליהו נאווי, לשעבר ראש עיריית באר־שבע, הוחלט גם להחרים את האירועים לציון שנת ה־100 להולדתו של דוד בן־גוריון.

המועצה פנתה בדרישה דחופה לממשלה להעביר סכום של 7 מיליון דולאר, שהובטח למושבי הדרום והנגב, וזאת כדי למנוע התמוטטותם של עשרות מושבים באיזור. לעומת זאת הוחלט להעניק את תעודת אזרח מספר 1 של הנגב לראש־הממשלה שמעון פרס כהערכה על מאמציו, והמחאות מכוונות בעיקר נגד שרי ממשלתו.

מאמצים לזהות בוודאות מבצעי הטבח באיסטנבול

מאת מלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בישראל נמשכים המאמצים לזהות בוודאות את ארגון המחבלים שביצע את הטבח בבית־הכנסת באיסטנבול שלשום בבוקר. באגקרה אין נספח של צה"ל, לאחר שמזה זמן בעתירה ישראל לבקשה תורכית בעניין זה.

משקיפים בישראל מעריכים, כי רק לאחר שיתבררו בוודאות הקשרים של הארגונים והמדינות שעמדו מאחורי שני הפיגועים, צפויה תגובה מאסיבית.

הדרשות של שמועות וניחושים אופפת את האפשרויות לגבי אופי והיקף התגובה או התגובות הצבאיות והאחרות הצפויות, כמו גם סביב ההשפעות האפשריות להתפתחויות. שכבר קוד ולאלה הצפויות, על התהליך המדיני, שנכנס אתמול להילוך גבוה.

מקורות בביירות:

המחבלים באו מתוניסיה עם דרכונים מזוייפים

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים

עוד ארגון מחבלים בלתי־ידוע „חזית המאבק העולמית" הודיע אתמול בביירות על אחריותו לטבח בבית־הכנסת „נווה שלום" באיסטנבול. לטענתו, בא הטבח בתגובה על פעולה ישראלית שבמהלכה טבעה אנייה פלשתינית עמוסה אמצעי לחימה במפרץ עקבה שבאלג'יריה.

בראשית שנה זו מסרו עיתונים ערביים, כי אנשי־צפרדע של חיל־הים הישראלי חדרו לתוך נמל עקבה, המשמש מקום אימונים למחבלים, ושיבעו כלי־שיט שונים ובכללם אנייה גדולה עמוסה נשק.

בעבר נהג ארגונו של „אבו ניד'אל" לכנות את עצמו גם בשמות־מסווה שונים, כגון „חזית המהפכנים המוסלמים". מקורות בביירות טענו, כי שני המחבלים הגיעו לאיסטנבול מתוניסיה וגם נשאו דרכונים תוניסאיים כנראה מזוייפים.

הארגונים השיעים הפרו־איראניים בביירות חזרו בהם מהודעותיהם על אחריותם לפיגוע הדמים בבית־הכנסת ולחטיפת המטוס האמריקאי בקראצ'י. הם אף הוקיעו את שתי הפעולות, כנראה בעקבות התגובה האיראנית הרו־משמעית, שפורסמה אתמול מפי נשיא איראן, נגד שני הפיגועים, במיוחד זה שהתחולל בבית־הכנסת באיסטנבול.

מצרים מוקיעה

מצרים הוקיעה את הפיגועים הטרוריסטיים, והיא מוכנה לשתף פעולה עם העולם המאבק נגד הטרור.

ירדן רואה בפיגועים מעשים נוראים, אך היא האשימה גם את ישראל בפעילות טרוריסטית.

עתוני כווית בישרו לקוראיהם, כי מאחורי שני הפיגועים עמדו ארצות־הברית וישראל, כדי להכשיר את הקרקע לתקיפת לוב.

פרס: העם היהודי מאוחד באבל הרצח באיסטנבול

מאת סופרי „דבר" ועתי"ם

ממשלת ישראל כיבדה אתמול בקימה את זכרם של נרצחי בית־הכנסת באיסטנבול.

ראש הממשלה שמעון פרס אמר: „העם היהודי כולו מאוחד היום באבל על הירצחם של 22 מתפללים בבית־הכנסת „נווה שלום" באיסטנבול. לא היתה כחוויה הזאת ולא היה כרצח הנפשע הזה. אנשים זקנים, שהלכו בבוקר לשאת את תפילתם כמנהגם וכמנהג אבותיהם, נרצחו. אחר־כך ידו בהם פעם נוספת. אחר־כך שפכו עליהם דלק והציתו אותם. זו ממש התנהגות של חיות יער. העם היהודי כולו מאוחד היום ביגונו ובנחישותו לגדוע את היד המרצחת הזאת ולהשיגה בכל מקום ובכל זמן.

„אנו שולחים תנחומים למשפחות. כולנו יחד נתפלל ונתאבל. לבנו עם הקהילה היהודית בתורכיה. הממשלה תשלח ללוויה נציג של הממשלה וגם נציג לשני הרבנים הראשיים ליטול חלק בלוויה שתתקיים בקבר אחים. בשלב זה אנו מצפים, שממשלת תורכיה תעשה את כל הדרוש כדי לתפוס את כל האשמים, להעמידם לדין ולהעניש במלוא החומרה. הטרור הבין־לאומי הוא בעיה לכל עמי התרבות. ידוע לנו, שלמחבלים האלה יש מסייעים בשקט ובעקיפין. גם הם אחראים, לא פחות מאלה שאותם שלחו לבצע מעשים מסוג זה. זו לא הפעם הראשונה שמטורפים עולים על במת ההיסטוריה, אבל תמיד קמים יותר אחראים ואנשים יותר אחראים ידעו לגבור עליהם ולהענישם".

(המשך בעמ' 2)

השר אריאל שרון יוצא ממשרד ראש הממשלה אחרי ישיבת הממשלה שהופסקה. (צילום: יצחק הררי)

מכתב הבהרה של שרון חיסל המשבר בממשלה

מאת סופרו המדיני של „דבר" עליזה ולך, הסופרת לענייני מפלגות

במכתב הבהרה (ראה במסגרת), שבו חזר בו השר שרון מה„לינקג'" בין מאמצי השלום של הממשלה, שעליהם לגלג, לבין הטבח בבית־הכנסת באיסטנבול בשבת, חוסל אמש המשבר הממשלתי.

אחרי שיחת הטלפון בין פרס לשרון כינס ראש הממשלה בביתו את שרי המערך ובהתייעצות ביניהם הוחלט שנוסח הדברים של שרון עונה על תביעת פרס.

משבר שרון מס' 2 נגרם בעקבות תגובתו של שרון על הטבח באיסטנבול (ראה הנוסח המלא במסגרת), שלא כמו בפעם הקודמת, לא איים פרס בפיטורי שרון, אלא תבע ממנו לחזור בו מדבריו פומבית ו„לנקות" את הממשלה כולה מביקורתו עליה, כפי שהשתמע מתגובתו.

בהתייעצות שרי המערך, שהתקיימה אמש בבית ראש הממשלה, אמר השר נבון, כי מכתבו

(המשך בעמ' 2)

פסגת פרס־מובארק תתקיים כמתוכנן

מצרים: ישראל מילאה שלושת תנאינו

מאת סופר „דבר" לענייני ערבים וסופרו המדיני של „דבר"

מצרים קבעה אתמול, כי ישראל מילאה אחרי שלושת התנאים שהציבה לקיומה של פסגת מובארק־פרס ולהחזרת השגריר המצרי לתל־אביב. רדיו קאהיר אמר, כי ישראל נסוגה במעט מכל לבנון, עשתה צעדים חיוביים ביותר בעניין טאבה, ועתה היא מיישמת את הבטחתה לשיפור איכות החיים של הפלשתינים בשטחים. אמש לא התפרסמה עדיין במצרים הודעה רשמית בדבר מועד הפסגה, אך מצפים, כי היא תתקיים כמתוכנן, ביום ד' או ה'.

היום יבוא לקאהיר צוות־החלוץ הישראלי להכנת הפסגה ויצטרף אל מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, שכבר נמצא שם ומנהל את השיחות ליישוב נקודות המחלוקת האחרונות.

מצרים הרשמית השיבה אתמול בפעם הראשונה על קריאות עתונות האופוזיציה, שלא לקיים את הפיסגה משום שישראל טרם מילאה אחרי התנאים של מובארק כפי שהציגם כמה פעמים בפני מועצת העם. זה כמה ימים מנהלת האופוזיציה מלחמת הסתות נגד פיסגת מובארק־פרס תחת הסיסמה „לא לשמעון פרס" ומזהירה את הנשיא המצרי שלא לחזור לתקופת קודמו סאדאת.

(המשך בעמ' 2)

קיסר והברפלד במאמץ לסיים את משבר האחיות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר" לענייני עבודה

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד ייפגשו היום שוב עם שר האוצר משה נסים לדיון שהוגדר „מכריע" לגבי האפשרות לסיים את משבר האחיות בבתי־החולים.

אתמול נוהלה פעילות אינטנסיבית הן במישור הממשלתי והן במישור ההסתדרותי, כדי להסיר את איומן של 11,000 אחיות בתי־החולים לנטוש את מחלקות האישפוז.

ראש הממשלה שמעון פרס התפנה מעיסוקיו עקב „משבר שרון" ונפגש עם משלחת של ראשי האחיות, במאמץ לגשר על פני המחלוקת בינן לבין המעסיקים. בישיבה, שבה השתתפו גם שרי האוצר והבריאות, סוכם על חידוש מיידי של המו"מ בין האחיות לבין המעסיקים. קודם לכן, בשעות הבוקר, התארגנו האחיות למשמרת מחאה מול משרד ראש הממשלה. זו התפזרה רק לאחר הפגישה בין נציגותן לבין פרס, נסים וגור.

בשעות אחה"צ נפגש יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד עם ראשי האחיות של בתי־החולים. הוא פירט בפניהן את התחומים שבהם ניתן, להערכתו, לשפר את תנאי העבודה של האחיות. הברפלד צידד במערכת תגמולים לאחיות בבתי־החולים העובדות במשמרות, בשעות נוספות וכן בשבתות ובחגים, והצביע על האפשרות לעדכן תוספות קיימות שנשחקו בשנים האחרונות. במקביל גורסת עתה ההסתדרות שיש להוסיף 1,500 תקנים לאחיות בתי־החולים ולאיישם בתוך שנה וחצי.

אחיות בתי־החולים מפגינות מול משרד ראש הממשלה בירושלים. (צילום: רחמים ישראלי)

האדם המופיע בתמונה, הנלקח באזיקים בידי משטרת קאראצ'י, הוא ככל הנראה אחד המחבלים שהשתלטו על מטוס „פאן אמריקן" בפקיסטאן. האיש נעצר בנמל־התעופה של קאראצ'י בידי המשטרה המקומית מיד אחרי ההשתלטות על המטוס, ולטענת עתונים מקומיים, השתתף בחטיפה. (צילום: א.פ)

ארה"ב: אין מידע ברור על זהות המחבלים במטוס

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – לממשל רייגן אין עדיין מידע ברור על זהות חוטפי מטוס „פאן אמריקן" בקראצ'י וגם לאחר שישלם תחקודם, ימתין הממשל לאימות מודיעיני ממקורות נוספים, קודם שיחליט על פעולת־גמול, – כך אמרו כאן אמש מקורות מהימנים.

בממשל אין משוכנעים, כי החוטפים ימסרו לחוקריהם הפקיסטאנים פרטים מדויקים על זהות שולחיהם. האמריקאים מודעים גם לאפשרות, שהחוטפים נשכרו לביצוע משימתם בסיעונים כחבים ואינם יודעים מיהו האחראי האמיתי להפעלתם.

סגן שר־החוץ לעניינים מדיניים מייקל ארמקוסט אמר אתמול בראיון־טלוויזיה, כי ההשערות מתמקדות בארגון אבו־ניד'אל וב„כוח 17" של „פתח", אך אין לממשל עדיין יסוד לשיפוט ברור בפרשה. ארמקוסט סירב לומר, אם ראוי לחשוד באחריות לוביות לחטיפה, אך הוסיף כי אם יסתבר שאכן כך, „נעמוד בפני החלטה קשה".

מידע ישראלי

בממשל התעניינו גם אתמול על זהות מבצעי הפיגועים בקראצ'י ובאיסטנבול. בוושינגטון מניחים, כי ישראל לא תבליג, אך בעיתוי פעולת־גמול תתחשב בהשפעתה האפשרית על פגישת־הפסגה בין ראש־הממשלה פרס לבין הנשיא מובארק, שטרם ברור אם אכן תיפתח מחר־יום באלכסנדריה.

(המשך בעמ' 2)

מכתב ההבהרה השני של השר שרון לפרס

לכבוד מר שמעון פרס, ראש הממשלה, ירושלים

אני חוזר בי מדברי במוצאי־שבת. לא האשמתי את הממשלה העומד בראשה. עובדה היא, כי לא הזכרתי את ראש הממשלה ואת הממשלה בהחלטותיה, שלהן אני שותף, באף מלה אחת בהודעתי. אם השתמע, או התפרש כך – אני חוזר בי. לבקשתך הריני להבהיר:

אין קשר בין החלטות הממשלה ובין מה שקרה באיסטנבול. אין קשר בין שאיפתנו הכללית והכנה לשלום ובין רצח יהודים. לא העליתי בדעתי לרגע אחד שזו צריכה להיות תשובתם של ארגוני החבלה והרצח של אש"ף לשאיפת השלום של ממשלת ישראל, כפי שמנסים ליחס לי. הם, בגלל אופיים הרצחני, בוחרים בדרך נוראה זו, שכולנו מזועזעים ממנה.

עלינו לעמוד איתנים מול הטרור של אש"ף, שנתמך על־ידי סוריה ולוב. אי־עמידה מאוחדת של כולנו תביא להגברת פעולותיו הנפשעות. זה רגע קשה בתולדות העם היהודי בעולם כולו. בשעה זו העולם עומד ומחכה לתגובת ממשלת ישראל, ועל כן על כולנו להישאר באחדות מול הסכנות שלפנינו.

בכבוד רב,
אריאל שרון

דברי השר שרון שגרמו למשבר

(עו). – להלן הנוסח המלא של דברי השר אריאל שרון, ששודרו ביום א' בתוכנית „הבוקר הזה" ב„קול ישראל":

הפוגרום הנורא, שנערך ביהודים בעת תפילה בבית כנסת באיסטנבול היא התשובה הנוראה היחידה של הפלשתינים ותומכיהם, מאסד בסוריה ועד קאדאפי בלוב, לתחנוני השלום ולוויתורים הישראליים – מוויתורים לאש"ף, למלך חוסיין, למלך חסן ועד לוויתורים חמורים בעניין טאבה.

הוויתורים הללו נתפרשו כחולשה של ישראל, והזמינו תוקפנות של הטרור הפלשתיני, הנתמך על ידי לוב וסוריה ומוצא אכסניה עד עצם היום הזה בירדן, וכפקדיו מבקרים ושוהים במצרים.

הריצה הבלתי־פוסקת אחרי תכניות שלום מפוקפקות וחסרות בסיס, בשעה שאויבינו מנהלים נגדנו מלחמה בלתי פוסקת, תרמה לערעור המגן הישראלי, לפגיעה בערנות ובכוננות שלנו, והפכה את היהודים בארץ ובחו"ל חשופים עוד יותר לטרור הפלשתיני.

שר החוץ הספרדי יבוא מחר ל„ביקור היסטורי"

מאדריד (ע"צ). – שר החוץ הספרדי, פראנסיסקו פרנאנדז אורדונייז, יבוא מחר לביקור ראשון בישראל, שהוגדר „היסטורי" במאדריד. ישראל וספרד כוננו את הקשרים הדיפלומאטיים ביניהן ב־17 בינואר.

ביקור רשמי זה של שלושה ימים יהווה למעשה את „ראשיתם של יחסים נורמאליים" בין שתי המדינות – מסר נשיא הקהילות היהודיות של ספרד, שמואל טולידנו, לסוכנות הידיעות הצרפתית.

ביקור זה משתלב בביקור שערך אורדונייז בסוריה מ־24 עד 26 באוגוסט, שבמהלכו נועד עם הנשיא חאפז אל אסד ובביקור קרוב של השר בירדן, שמועדו עדיין לא נקבע.

היום, לפני צאתו לישראל, יבקר אורדונייז בקאהיר, שם ייפגש עם שמונה שגרירים ספרדיים באיזור, לרבות השגריר בתל־אביב, כדי לסקור את המצב באיזור. בקאהיר הוא עשוי להיפגש עם הנשיא מובארק לפגישת נימוסין.

מקורות דיפלומאטיים ספרדיים ציינו, כי ספרד לא תיטוש את מדיניות התמיכה המסורתית שלה ב„עניינים ערביים צודקים".

המכון מן האשלי

ראש הממשלה שמעון פרס קיבל אתמול בלשכתו את אנשי המשלחת הרפואית הצבאית, שהגישה סיוע לנפגעי התפרצות הגאז בקאמרון ושחזרה לארץ אחרי שסיימה את פעולתה. (צילום: יצחק הררי)

היועצים המשפטיים של השב"כ יפרשו „אם מעמדם לא ייפגע"

מאת טובה צימוקי, כתבת „דבר" בירושלים

הנתק בין הפרקליטות לבין המחלקה המשפטית של השב"כ יידון הבוקר בפגישה בדרג בכיר, שתיערך בלשכת ראש הממשלה בירושלים.

מקור משפטי בכיר אמר אתמול, כי בפגישה יידרש ראש השב"כ הנכנס לומר מהי עמדתו לגבי המשך העסקתם של היועצים המשפטיים.

לסופרת „דבר" נודע, כי היועצים המשפטיים של השב"כ מוכנים לפרוש מתפקידם, אך המחלוקה המונעת מהם לפרוש עתה קשורה בתנאי פרישתם. הם תובעים לצאת מהשירות תוך כדי הבטחה, שפרקליטות המדינה לא תפגע בהמשך מעמדם כמשפטנים אחרי הפרישה.

נודע, כי בפגישה יידרש היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש להבטיח, שהליך החנינה שניתנה לאנשי השב"כ מכסה למעשה הליכים עתידיים שייתקלו בהם. נודע, שעמדתו של חריש היא חד־משמעית ולפיה על היועצים המשפטיים לפרוש לאלתר. חריש הבהיר לפרס, כי משבר האמון שנוצר בין הפרקליטות לבין היועצים המשפטיים של השב"כ הוא ללא תקנה ולכן יש למצוא לכך פתרון מהיר.

בפגישה שתתקיים היום יתתתפו גם מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר, הסבור כי החנינה מכסה את מה שמכונה „הריהביליטאציה" של היועצים המשפטיים של השב"כ. כן ישתתפו השרים שחל וראשי השב"כ, היוצא והנכנס.

ראש לשכת עורכי־הדין מנחם ברנר שיגר בסוף השבוע שעבר מכתב לחריש ובו תבע את פרטיהם של עורכי־הדין של השב"כ. הוא עשוי לכנס את הוועד הארצי של לשכת עורכי־הדין, שלו הסמכות ליזום תלונה בבית־דין משמעתי.

תורכיה רוצה לסגור

(המשך מעמ' 1)

שהמחבלים כילו את כל התחמושת שלהם בירייה על המתפללים.

אלא שלפי גירסאות אחרות, השתתפו בהתקפה יותר משני מחבלים. העתון „גונאש" דיווח אתמול על חמישה מחבלים. הצעיר שאול גבריאל, שאביו הותקא היה בין 21 ההרוגים ואילו הוא עצמו ניצל בהעמידו פני מת, סיפר לסופר „דבר", כי שמע את המחבלים מדברים ביניהם עברית ונדמה לו ששמע שלושה קולות שונים – אם כי אינו בטוח בדבר במאה האחוזים.

גם אתמול, 24 שעות לאחר הטבח, המראה בבית־הכנסת היה מזעזע. בכל פינה נמצאו עדיין עדויות לרצח ההמוני שאירע כאן: כתמי דם, איברים מרוסקים, ספרי תורה וטליתות מוכתמים בדם היו פזורים על הרצפה. מאות בני אדם, ברובם אנשי הקהילה היהודית, התקבצו אמש מול בניין בית־הכנסת שברחוב ביוק הנדק במרכז העיר, למעין הפגנת הזדהות.

הקהילה היהודית שרויה עדיין בתדהמה. „אנו מרגישים זעזוע עמוק לנוכח המאורע הזה", אמר ז'אק וייסיד, העומד בראש מועצה מייעצת לרב הראשי של איסטנבול. „אולם אנחנו קהילה בטוחה מאוד בתורכיה, והמעשה הזה לא ישנה דבר במצבנו" הוסיף וייסיד.

לדבריו זוהו כל ההרוגים בטבח למעט שלושה. בין ההרוגים – אהרן איטלקי, שני יהודים איראניים ושני הרבנים שניהלו את התפילה. הוא סיפר, כי כל ההרוגים הם גברים והצעיר שבהם היה בן 33.

במסיבת עיתונאים אמר וייסיד, כי הלוויה תיערך לכל הנראה ביום ה'. על פי הידיעות שנפוצו באנקרה, ישתתפו בלוויה נציגי ממשלת תורכיה מורדים אויל וכן נציגים רשמיים של ממשלת ישראל. בקהילה חלוקות הדעות לגבי מיקום טקס האשכבה. לפי דעה אחת יש לקיימו בבית־הקברות הספרדי ואילו לפי דעה אחרת, בה תומך כנראה הרב, יתקיים הטקס בבית־הכנסת „נווה שלום".

„אנחנו רוצים להוכיח לעולם ולערבים שהם לא מפחידים אותנו. אנחנו רוצים לחזור ולקיים עוד השבוע מעמד הפגנתי בבית הכנסת 'נוה שלום'", אמר אחד מאנשי הקהילה.

פסגת פרס־מובארק

(המשך מעמ' 1)

אמצעי התקשורת המצריים מקבלים זו הפעם הראשונה בברכה את הפסגה הצפויה. רדיו קאהיר הדגיש, כי ישראל נקטה צעדים מסויימים ליצירת אווירה של שלום באיזור. לדבריו, הודיע פרס בפני עצרת או"ם, ולאחר־מכן בפני מלך מארוקו חסן השני, על נכונותו לקיים ועידה בינלאומית לשלום באיזור. כך שאם תתקיים פסגת מובארק־פרס בעיתוי זה, ייחשב הדבר להישג נוסף במדיניות המצרית והתחלה אמיתית לפתרון הבעיה הפלשתינאית.

הושלם סימון אבני־הגבול

לאורך גבול ישראל־מצרים הושלם סימונן של 14 מתוך 15 נקודות המחלוקת שבין שתי המדינות. בעינה נותרה התנגדות המצרים לשיטת סימון השטח של הנקודה הצפונית לטאבה. כזכור, הסכימה מצרים, שישראל תסמן את השטח באיזור שבו אמור לפי דעתה לעבור הגבול ב„שיטת הפוליגון". אולם לאחר שהשטח סומן טענו המצרים, כי ישראל סימנה שטח נרחב מדי ותבעו כי גם ישראל תסמן כמו הצוות המצרי, אבן־גבול מדוייקת אחת.

הצוות האמריקאי בראשותו של המשפטן האמריקאי אלן קרצ'קו, שביקש להתגבר על מחלוקת סימון אבני הגבול, הציע למצרים, כי ישראל תסמן איזור משוער או אבן משוערת של הגבול בנקודת המחלוקת.

אמש התקיימה בקאהיר התייעצות בהשתתפות נציגים מישראל, מצרים וארה"ב. את ישראל מייצגים מנכ"ל משרד ראש הממשלה אברהם טמיר, שהגיע אמש לקאהיר, מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, אל"מ שיחור מהוועדה הצבאית ודוד סיבל ממשרד החוץ. בראש הצוות האמריקאי ריצ'ארד מרפי, עוזר שר החוץ האמריקאי.

מרפי סייר אתמול בבירות המזרח התיכון, ביקר ברבת־עמון ובדמשק וחזר אמש לקאהיר. הבוקר ינסו לגבש שיטה חדשה לבחירת הבוררים, הבעיה היחידה שנותרה בדרך להשלמת שטר הבוררות.

אבו־איאד: ועידת פיוס פלשתינית

האיש מס' 2 באש"ף „אבו־איאד" טען, כי הדרך סלולה עתה בפני קיומה של ועידת פיוס של כל הפלגים הפלשתיניים המסוכסכים נוכח ההודעה על ביטול הסכם רבת־עמון מ־11 בפברואר אשתקד. הפלגים הפלשתיניים היתנו את חידוש שיתוף־הפעולה עם אש"ף בביטולו של הסכם רבת־עמון. פקיד ירדני בכיר הגיב על ההודעה שעליה חתמו לפי שעה אירגון „פתח" של ערפאת, החזית הדמוקרטית של חוואתמה והמפלגה הקומוניסטית הפלשתינית באומרו, כי הביטול מראה שאש"ף חדל להאמין באפשרות הפיוס עם ירדן. לדבריו מצרים פועלת עד היום לאחות את הקרעים בין ערפאת למלך חוסיין, אולם ההחלטה הפלשתינאית על ביטול ההסכם אינה ברורה כלל לירדן בתקופה זו.

ברית־המועצות מתחוללת עתה לאיחוד הפלגים הפלשתיניים במסגרת אש"ף והיא רואה בביטול הסכם רבת־עמון צעד חשוב ביותר לקראת איחוד זה.

דב זכין למנוחות

(ע). – יו"ר הנהלת הסוכנות, חברי הנהלת הסוכנות, סגן יו"ר הכנסת א. נחמיאס, חברי סיעת מפ"ם בכנסת, מזכירי הקיבוץ הארצי ומאות חברי ישובים וקיבוצים ליוו אתמול בצהריים למנוחת עולמים את דב זכין, חבר הנהלת הסוכנות ולשעבר חבר־הכנסת, שמת אור ליום ו' באורח פתאומי בתל־אביב.

זכין, שהיה בן 63 במותו, הובא למנוחות בבית־העלמין בקיבוץ להבות הבשן שבו היה חבר.

יו"ר הנהלת הסוכנות א. דולצ'ין ציין, כי למנוח היו תכניות רבות לסייע לעם בתפוצות, אך הוא לא הספיק להגשימן, לאחר שבשנה האחרונה נכנס לתפקידו כראש המחלקה לפיתוח ושירותים קהילתיים בהנהלה הציונית.

ח"כ חייקה גרוסמן עמדה על דרכו כמדינאי מנוסה, שהיה חבר־כנסת במשך ארבע קדנציות מטעם מפ"ם. היא הדגישה, כי הוא נאבק על דעותיו, אך עם זאת היה איש „שביל הזהב". בשם חבריו נפרד ממנו דוד זית.

תיקון

שמשון, המוכר בשמו הפרטי בלבד בכתבה שפורסמה ב„דבר" ביום ה', 4.9.86, תחת הכותרת „האיש שהיה סוסקינו לרגע", מבהיר, כי היה עוזר למבקר עיריית ירושלים ולא למבקר המדינה – מוסד שעמו לא היה לו כל קשר. הוא מוסיף לסייע בהתגוננות למבקר עיריית ירושלים והינו משקיף בוועדת התחבורה של העירייה.

דבר DAVAR
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מנהל כללי אהרן קראוס
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ.ח. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45 טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16 בית מאוזיה קומה ב' טל. 222451, 222353, 241306/7
המינהלה: רח' הלל 16, טל. 231251
חיפה, רח' הנביאים 27 טלפונים 3־2־642111, מ.ח. 33104

המטען ברכב הנספח בצ'ילה „לא היה רציני"

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

בישראל ממעיטים בחשיבותו של מה שנראה כנסיון התנקשות שנעשה שלשום בנספח צה"ל בצ'ילה. עם זאת נמסר, כי חקירה בעניין זה מתנהלת על־ידי כוחות הבטחון המקומיים.

בניגוד לפרסומים מוקדמים נודעו אתמול הפרטים הבאים: נספח צה"ל בצ'ילה יצא שלשום בבוקר מביתו וגילה חור וסימני שריפה במכסה המנוע של מכוניתו. חוקרי משטרה שהגיעו למקום איתרו מטען נפיץ שהוטמן במשך הלילה על מכסה המנוע של המכונית, התפוצץ ויצר שריפה קטנה מקומית.

הפרס ע"ש משה מנדלסון ליהודי מנוחין – בברלין

מאת זאב [illegible], סופר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – עיריית מערב־ברלין העניקה לכנר היהודי־אמריקאי יהודי מנוחין פרס על־שם הפילוסוף היהודי־גרמני משה מנדלסון. הפרס הוענק למנוחין כאות הוקרה על פועלו להבנה בין העמים.

מנוחין זכה בגרמניה להערכה כיהודי המוכן לנהל דו־שיח עם גרמנים לאחר מלחמת העולם השניה.

ארגון איל"ה מאשים:

אפליה בין ארגוני נכים בתשדירי שירות בטלוויזיה

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

הוועדה לאישור תשדירי שירות בטלוויזיה מפלה בין ארגוני נכים שונים מסיבות לא ענייניות של קנאת ארגונים – כך טוען ארגון איל"ה – ארגון ישראלי לרווחת הנכה.

לטענת ראשי הארגון, הוכר ארגונם על־ידי משרד החינוך שאף כלל אותם בין עשרות מוסדות הציבור להם אושר יום התרמה ארצי.

מ.ת.ן., מבצע תרומה לנכה, שיתקיים ב־5.11.86 במסגרת פעילות תלמידי בתי־ספר ברחבי הארץ. כשאר מוסדות הציבור במדינה, פנה ארגון איל"ה לרשות השידור בבקשה לאשר לה תשדירי שירות לפרסום ארגון איל"ה ומטרותיו לקראת מבצע מ.ת.ן.

הבקשה הוגשה בראשית חודש יולי, אולם לטענת הארגון בגלל סחבת בירוקרטית ושיקולים לא־ענייניים עדיין לא הובא כלל הנושא לדיון. באיל"ה רואים בכך מצב של אפליית ארגון חדש לעומת המוסדות הוותיקים אשר אינם צריכים להיאבק על פרסום מטרותיהם בציבור. מכיוון שמועד יום ההתרמה קרב ובא, גורמת הסחבת באישור תשדירי השירות להכבדה מיותרת על הארגון.

דוברת רשות השידור ירדנה הראלה מסרה בתגובה, כי יו"ר הוועדה לאישור תשדירי השירות העלה בשבוע שעבר בישיבת הוועדה את הנושא וביקש שלא לשבת בראשות הוועדה בדיון על הבקשה מסיבות אישיות. הנושא הועבר לאחריותו של חבר הוועדה העיתונאי חגי אשד, ובקרוב יועלה לדיון בוועדה.

ארה"ב: אין מידע

(המשך מעמ' 1)

שבחים לפקיסטאן

מתאם הלחימה בטרור בסטייט דיפרטמנט, רוברט אוקלי, אמר אתמול ל„וואשינגטון פוסט", כי לפי המידע שבידיו על הרוגי המתקפה בקאראצ'י, „החשוב הוא שהטרוריסטים לא ניצחו – הם לא השיגו את יעדיהם המידיים והם לא התחמקו". אף שקשה [illegible] האמריקאי האיטלקי, כי ניתן לפזר קבוצות טרור, לפורר את רשתות התמיכה שלהן ולנטרל את השפעת פעילותן באמצעות שיתוף־פעולה מדיני ומודיעיני בין ממשלות, אבטחה מוגברת ותכנות לשימוש בכוח.

יועץ סגן הנשיא ג'ורג' בוש לבטחון לאומי, דונאלד גרג, אמר ל„פוסט", כי לו אומצו המלצות כוח־המשימה שריכז בוש אשתקד, היו נחסכות אבידות בקאראצ'י. בין ההמלצות: פריסת כוחות־כוננות מהירים לסיוע לממשלה מקומית דוגמת פקיסטאן.

פקידים אמריקאים המשיכו אתמול לשבח את נחישות פקיסטאן לפעול נגד החוטפים, שאושרה מראש בידי הנשיא ריגן, אך הסתייגו מרמת הביצוע של כוח־החילוץ הפקיסטאני.

פרס: העם

(המשך מעמ' 1)

הרצח באיסטנבול – בבתי הספר

הרצח המזוויע באיסטנבול יועלה בשיחות המורים בבתי־הספר, ואם יוכרז על יום אבל, תשולב בו מערכת החינוך – כך מסר אתמול אחה"צ מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, בכינוס, שנערך מטעם הסתדרות המורים, לרגל פתיחת שנת הלימודים ב„בית המורה" בתל־אביב.

מזכ"ל הסתדרות המורים יצחק ולבר מסר, כי מרכז המורים בישראל יפנה למרכז העולמי של המורים, כדי שיגנה את הרצח. הדובר שלח תנחומים לקהילה היהודית בתורכיה ולמשפחות הנפגעות. הוא הוסיף, כי המורים מחזקים את ידי אלה שרוצים בשלום, ומקווים ששלום יביא לפיוס בהרג, אשר אין לו כפרה.

הנשיא שיגר תנחומים

נשיא המדינה חיים הרצוג שלח לראש הקהילה היהודית באיסטנבול, הרב דוד אסאו מברק תנחומים, ובו הוא מביע את אבל העם בישראל על רצח המתפללים בבית־הכנסת „נווה שלום" בשבת.

„רצח יהודים בתפילתם", כתב הנשיא הרצוג, „עטופי ציצית ובזמירות שבת, קורע לב כל יהודי באשר הוא. פשע זה לא יסולח לעולם לאויבינו".

הנשיא מצטט במברק את הפסוק: ולארץ לא יכופר לדם אשר שופך בה כי אם בדם שופכו.

הנשיא הרצוג הבטיח לרב אסאו, כי מדינת ישראל תרדוף את הרוצחים ולא תחשה. הוא שלח את תנחומיו למשפחות הנרצחים ואיחולי החלמה לפצועים.

הרבנים הראשיים קוראים להשתתף בלוויה

הרבנים הראשיים לישראל, הרב אברהם שפירא והראשון לציון מרדכי אליהו קראו אתמול לרבנים ולמנהיגים בעולם לבוא לאיסטנבול, כדי להשתתף בלוויית קרבנות ההתנקשות בבית־הכנסת שם, כדי לבטא את האחוות של עם ישראל בכל ארצות פזוריו. כן פנו הרבנים הראשיים לכל היהודים בעולם לקרוא פרקי תהילים לעילוי נשמותיהם של הנרצחים על קידוש השם, בשעת הלוויה באיסטנבול. בהודעת הרבנות הראשית שלוחים תנחומים למשפחות האבלות ולקהילה היהודית בכללותה בתורכיה.

ההסתדרות: למצות הדין עם הרוצחים

הוועדה המרכזת של ההסתדרות התייחדה אתמול בקימה ובדומיה עם חללי הרצח שהתבצע באיסטנבול. מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר גינה בתוקף את הפשע המזוויע בבית־הכנסת „נוה שלום", שבוצע בידי רוצחים חסרי צלם אנוש, שתקפו מתפללים יהודים בעיצומו של יום שבת קודש.

קיסר קרא לשלטונות תורכיה להגיע לעקבותיהם של אנשי ארגון הרוצחים ולמצות עמם את הדין. כמו־כן קרא המזכ"ל לממשלת ישראל לעשות הכל כדי לקטוע את ידי הטרור המשתולל באשר הוא ולהבטיח שיהודים לא יהיו עוד קרבן לארגוני המרצחים למיניהם. שוגרו תנחומי העובדים בישראל למשפחות השכולות ולקהילה היהודית בתורכיה.

המד"ע: פשע נגד ערכי האנושות

ח"כ עבדול והאב דראושה גינה בחריפות את ההתקפה על המתפללים היהודים בתורכיה. הוא אמר, כי זהו פשע נגד הערכים האנושיים והדתיים, אשר בוצע בידי פושעים שאיבדו צלם אנוש. הוא קרא לממשלת ישראל לא למהר בתגובתה, כדי שלא ייפגעו חפים מפשע.

עקורי איקרית ובירעם חידשו אתמול את מאבקם הציבורי לשיבה לאדמותיהם וקיימו הפגנה רבת משתתפים מול משרד ראש הממשלה בירושלים. דובר המפגינים אליאס אבו ורדה אמר, כי הם באו למחות על כך, שראש הממשלה אמר לפני ימים אחדים, כי עקורי איקרית ובירעם קיבלו את הפיצוי ההולם ואין להם סיבה להפגין. (צילום: יצחק הררי)

אנו מתקרבים לאיבוד לדעת בתחום החינוך – מתריע קיסר

מאת חיים ביאזר, כתב „דבר"

„המדינה מתקרבת למצב של איבוד לדעת בתחום החינוך הגבוה", התריע אתמול מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

הוועדה המרכזת תבעה מהנהלות האוניברסיטאות לבטל את ההפקדה בסך 1,500 שהוטלו על כל סטודנט.

כן דרשה הוועדה המרכזת מהאוניברסיטאות כי יחזרו בהן מההחלטה שלא לקבל סטודנטים חדשים לשנת הלימודים הקרובה.

סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, אפריים זילוני, גרס, שהנהלות האוניברסיטאות „הפגינו חוסר אומץ לב ציבורי", בהחלטתן הצינית להאבק נגד האוצר באמצעות פגיעה בסטודנטים.

הרב גרשום הרפנס (פאג"י) הציע לגבות מהסטודנטים שכר לימוד מדורג, לפי יכולתם הכלכלית. יו"ר הרשות להגנת הצרכן, נוחה קצב, התריע שלהפקדה יהיו השלכות חמורות על מי שנזקק לשירותי האוניברסיטאות.

סופרת „דבר" לענייני חינוך מוסרת:

בישיבת הוועדה המרכזת אתמול מסר יו"ר ועדת החירום של ראשי האוניברסיטאות, פרופ' משה מני, נתונים על הידרדרות האוניברסיטאות לעומת 1973.

בפקולטה למדעי הרוח ללימודי תואר ראשון היו 2.5 משרות אקדמיות מול 0.65 בשנה זו במסלול לב.א. ב־1973 הוצאו 2,500 דולאר לציוד לעומת 130 דולאר השנה. במדעי החברה בתקופה מקבילה הורו 102 מורים ל־76 תלמידים לאס.א"י לעומת 68 אנשי סגל שהורו ל־272 תלמידים בשנה זו. ב־1973 רכשו 3000 ספרים והתמו על 1200 כתבי עת לעומת השנה שבה רכשו 1200 ספרים והתמו על 640 כתבי עת. במדעי החברה היו ב־1973 1636 תלמידים לעומת 2246 השנה.

עוד הצביע פרופ' מני על כך כי נתונים מורים שהסטודנט יכול לשלם ולדוגמה ציין כי השנה, מתוך 12,500 זכאים להלוואות, נצלו זכותם רק 300 סטודנטים. האוניברסיטה הציעה לסייע לתלמידים במימון תשלום ראשון, אולם רק 150 נצלו זאת.

מני הצביע עוד על הרעה ברמת השירותים לסטודנטים ועל כך שהאגרה שהוחלה להיגבות בשנה שעברה ונועדה לממן את ההשכלה הגבוהה, אינה מגיעה לקופת האוניברסיטאות המרוקנת, אלא לאוצר.

פרופ' מני קיבל בימים האחרונים חוות־דעת משפטית שלפיה הפיקדון של 1500 ש"ח שמבקשות האוניברסיטאות לגבות מכל הסטודנטים הוא חוקי לחלוטין.

מכתב הבהרה של שרון

(המשך מעמ' 1)

של שרון הוא נצחון השכל הישר והאחריות, והשר משה שחל אמר, כי שרון קיבל את דרישת פרס בלי תנאי, וטוב עשה שחזר בו.

ראש הממשלה שמעון פרס כינס את שרי הקבינט בשעה 8.15 בבוקר ומיד בפתח הישיבה אמר, כי השר אריאל שרון מטיל בעצם את האחריות לרצח הנורא באיסטנבול על מדיניות ממשלת ישראל, שהוא חבר בה. אי אפשר שחבר ממשלה יטיל האשמות כאלה בפומבי ויוסיף לשבת בממשלה, אמר ראש הממשלה והתריע, שכל עוד לא יחזור בו שרון מדבריו אלה, קיום ישיבות ממשלה וקבינט הוא בגדר הסלמה עם האשמות מסוג זה.

לא היה תקדים ששר בישראל יטיל את האחריות לביצוע פשעים כאלה על הממשלה, הדגיש פרס בתקיפות. על השר שרון לחזור בו מיד מדבריו.

בשלב זה הטיח השר שרון בראש הממשלה מלים קשות ואמר, בין השאר: אתה הפגנת נגד מדיניות ממשלת ישראל בעבר.

ראש הממשלה השיב: אתה פינית את כל סיני והרסת את ימית.

פרס הפסיק את ישיבת הקבינט, ולאחר חצי שעה, בהיפתח ישיבת הממשלה, חזר על הודעתו. השר שרון ביקש להגיב וראש הממשלה סירב לאפשר לו לדבר. „עליך לחזור בך מדבריך בכתב", אמר פרס לשרון ונעל את הישיבה.

המכתב שנדרש

השר שרון שיגר לראש הממשלה מכתב ובו כתב: „זאת איוולת לייחס לממשלת ישראל, או ליהודי כלשהו, סיוע ברצחם של יהודים או גרימת רצח יהודים. מובן מאליו שלכך לא התכוונתי וחבל שכך נתפרשו דברי".

המכתב הגיע לידי ראש הממשלה במהלך ישיבת שרי המערך, שאותם כינס בלשכתו. פרס טילפן אל יצחק שמיר, שכינס בחדר סמוך – חדרו של ממלא־מקום ראש הממשלה במשרד ראש הממשלה – את שרי הליכוד. פרס אמר לשמיר, כי הוא רואה את דברי ההסבר של שרון, שאינם עונים כלל על דרישתו להתנצלות פומבית. על שרון לחזור בו מדבריו בפומבי וחד־משמעית, תבע פרס משמיר.

לשרי המערך אמר פרס, כי דברי שרון מחרידים. „אם לא יחזור בו, איני מבין איך אפשר לשבת אתו", אמר פרס. „לא ייתכן לעשות דמגוגיה כשדם נשפך". פרס הביע פליאה על ששמיר אינו רואה את חומרת הדברים, ולדעתו, היה על שמיר לצאת נגד דברי שרון בפומבי, שכן דברי שרון כוונו נגד הממשלה ששמיר חבר בה.

ממלא־מקום ראש הממשלה לא הסתייג אמנם מדברי שרון בפומבי, אך בישיבת שרי הליכוד, שכינס מיד אחרי שפוזרה ישיבת הממשלה, לא הסתיר את דעתו עליהם.

יקירנו
יצחק פלסר
איננו
ההלוויה תתקיים ברחובות היום, יום שני, 8.9.86.
פרטים בטלפון: 03־336921/9
אשתו: ריינה
בניו: רונן, גיל, צבי, בן
אמו: שרה פלסר
אחיו: ישראל והילה פלס ובב"ב

יקירתנו
דבורה ויסברג ז"ל
לבית ברונזפט
איננה
הלוויה היום, יום ב' 8.9.86 בשעה 12.30
בבית העלמין הישן חוף הכרמל (כניסה ראשית)
אבלים:
בעלה – דוד ויסברג
בתה – ברכה ואליהו אחילאה
נכדותיה – יעל ותמר

אנו מודיעים בצער על פטירת חברתנו
מאשה סבירסקי ז"ל
ההלוויה ביום ב' 8.9.86 בשעה 16.00 בגבעת ברנר.
המשפחה
ובית גבעת ברנר

לחברתנו נדית מלול
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
מינהלת אזור המרכז
ההנהלה והעובדים

למרים, עוזי, יגאל ומשפחותיהם
השתתפותנו באבלכם הכבד במות
שמואל בר חיים ז"ל
מחבריכם בכפר מעש

אנו מודיעים בצער
על פטירתו של חברנו
ליפא כץ ז"ל
ההלוויה התקיימה ביום א' 7.9.86
בגבעת ברנר
המשפחה
ובית גבעת ברנר

רשת עמל
ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
בית עמל
משתתף באבלה הכבד
של משפחת ביסטריצקי
במות
זאב ז"ל

לקיבוץ הגושרים ולמשפחה
אתכם באבל על מות
חיים בר ז"ל
בית דפנה

לחברנו מוחמד אבו אחמד
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
גדעון בן־ישראל
מזכיר מועצת הפועלים ועובדי
האגף לארגון ומועצת הפועלים

לשאול שטרייט והמשפחה
משתתפים בצערכם העמוק
על פטירת
האב ז"ל
חבריכם בצוות
מינהלת הכנרת

פנינה שיינמן
שלנו איננה
ההלוויה תצא היום, יום ב' 8.9.86
בשעה 15.30 מרחבת חדר האוכל של קיבוץ אלונים
אבלים:
אריה שיינמן ובנ"ב
גילה וממי בובר ובנ"ב
צביה ודוני ריינגל ובנ"ב

לבית כיסופים
ובני החטיבה
אתכם באבלכם הכבד במות
זאביק סידון ז"ל
בית רעים
ובני החטיבה

הפקולטה לפיזיקה
וכל בית מכון וייצמן למדע
אבלים על פטירתו ללא עת של חברנו
פרופ' **יצחק פלסר**
ומשתתפים בצער המשפחה

מ.א. עמק הירדן ד.נ. עמק הירדן 15132
מכרז מס' 7/86

המועצה האזורית עמק הירדן מזמינה בזאת הצעות מקבלנים לסלילת טיילת ממעגן לבית ירח.

את חומר המכרז אפשר לקבל במשרדי המועצה האזורית – המחלקה הטכנית בין השעות 8.00 – 13.00 תמורת תשלום של 30.־ ש"ח שלא יוחזרו.

על הקבלנים לצרף להצעתם את המסמכים הבאים:

1. אישור על רישום בספר הקבלנים בנושא המכרז.
2. אישור על ניהול תקין של חשבונות לענייני מס הכנסה ומס ערך מוסף.
3. ערבות בנקאית ע"ס 5% מסכום ההצעה למשך 60 יום להבטחת קיום ההצעה.

את טופס המכרז החתום יש לשים במעטפה סגורה בתיבת המכרזים אצל מזכיר המועצה.

היום האחרון להגשת הצעות בצירוף כל המסמכים הוא 21.9.86 בשעה 11.00 לפנה"צ.

סיור קבלנים ביום א' 14.9.86 בשעה 9.00 בכניסה למשק מעגן.

המועצה שומרת לעצמה את הזכות לבצע את כל הפרוייקט או חלק ממנו.

כמו כן, אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כל שהיא.

זאב שור
ראש המועצה

שבוע לפני התקפת המטוס הועברה לפקיסטאן אזהרה מפיגוע פלשתיני

מאת דליה שחורי, מוסרת „דבר" בבריטניה, וסוכנויות הידיעות

קלארנס מאלוני, אחד מניצולי מטוס „פאן אמריקן" שנחטף בקאראצ'י, בוחר זוג מגפיים מתוך שורה של נעליים בנמל־התעופה בקאראצ'י. הנעליים היו חלק מחפצי הנוסעים, שאנשי נמל התעופה מצאו במטוס ובקרבתו לאחר ששוחרר, והם הוצגו בפני הניצולים האמריקאים לפני ששבו לבתיהם אתמול. (צילום: א.פ.)

לונדון (מיוחד ל„דבר"). – שבוע לפני הפיגוע במטוס העבירו דיפלומאטים מערביים לממשלת פקיסטאן אזהרה מוקדמת בדבר אפשרות תקיפה של ארגוני טרור פלשתיניים בפקיסטאן, וכל כוחות הבטחון במדינה היו בכוננות מלאה בעת שהמחבלים חדרו לנמל התעופה – כך מדווח ה„סאנדיי טיימס" היום.

על פי המידע כללה האזהרה אפשרות תקיפה נגד שגרירות מערבית או שגרירות של מדינה ערבית מתונה, וכן אזהרה ספציפית בדבר נסיון לחטוף מטוס. האזהרה באה בעקבות זיהויים של אנשים מקבוצת אבו ניראל בקאראצ'י.

לדברי העיתון, סותר מידע זה את טענתם של הפקיסטאנים בדבר הפתעה מוחלטת, והוא מעלה סימן־שאלה נוסף סביבי העיכוב של 15 דקות שבין כיבוי האורות במטוס ופתיחת המחבלים באש לבין פריצת אנשי הקומנדו הפקיסטאנים אל המטוס.

בתוך כך הנחית אתמול מקאראצ'י מטוס „ג'מבו" של חברת „פאן אמריקן" ובו 222 נוסעים מניצולי החטיפה. בדרכו לניו־יורק חנה המטוס בפראנקפורט, ושם חקרו אנשי ה„אף.בי.איי" את האורחים האמריקאים שבמטוס על נסיבות החטיפה. ה„אף.בי.י." הודיע, כי הוא הוציא צו מעצר נגד החוטפים, אולם הוא משוכנע שממשלת פקיסטאן תעמיד אותם לדין.

מטוס נוסף ובו 89 מניצולי המטוס, מתוכם 15 פצועים, יצא מבירת פקיסטאן לבומביי. במטוס נסעו אורחים הודים, שהיו במטוס שנחטף. המטוס גם הוביל את גופתה של הדיילת נירג'ה מישרא בת ה־22, ילידת הודו, המתוארת בארצה כגיבורה לאומית, משום שהזהירה את צוות הטייסים מפני החוטפים.

ממשלת פקיסטאן דחתה את ההאשמות בדבר הרשלנות של כוחות הבטחון שלה בפעולת החילוץ. הדברים נאמרו בתגובה על האשמותיו של ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי. מקורות בקאראצ'י מסרו, כי ארה"ב הציעה לפקיסטאן בעת החטיפה לשלוח מומחים ללוחמה בטרור, אך זו דחתה את ההצעה בטענה כי היא תוכל לטפל בחוטפים.

בתוך כך נמסר כי שניים מהחוטפים נהרגו במהלך ההשתלטות על המטוס ושניים אחרים נמצאים במעצר, וזאת בניגוד למה שנמסר שלשום, שכל הארבעה יצאו בחיים.

עוד נמסר, כי מומחי בטחון אמריקאים בדקו את סידורי הבטחון בנמל התעופה של קאראצ'י כחודש לפני התקיפה וקבעו כי הם ב„רמה גבוהה". מקורות בקאראצ'י אמרו, כי לתוקפים היה נשק רב לפני הדירתם למטוס, שאותו הם הורידו במכונית יפאנית הזהה לאלה הנמצאות בשימוש כוחות האבטחה של הנמל. הם לבשו בגדים זהים לבגדי עובדי הנמל, אך נאלצו להותיר חלק מהנשק על המסלול.

שלטונות נמל־התעופה בקאראצ'י הודיעו אתמול, כי חמישה מעובדי הבטחון בנמל הושעו מתפקידים ונפתחה נגדם חקירה בעוון הזנחה, משום שהניחו לחוטפים לעבור דרך השער עליו שמרו.

ממשלת גרמניה מדגישה האחריות הגרמנית ליהודים

מאת זאב כהן־מינסקי, מוסר „דבר" בגרמניה

בון (מיוחד ל„דבר"). – ממשלת גרמניה הדגישה את האחריות המיוחדת של גרמניה ליהודים בכל העולם, לאחר הפיגוע הרצחני בבית־הכנסת באיסטנבול.

דובר ממשלת בון, פרידהלם אוסט, פירסם אתמול תגובה על הפיגוע, ובה נאמר בין היתר: „נוכח אחריותנו המיוחדת ליהודים בעולם כולו אנו מלאים סלידה ועצב נוכח הפיגוע הנודע באיסטנבול. ממשלת גרמניה מגנה את הפיגוע כמעשה בדברי עקוב מדם".

לדבריו, הפיגועים בקראצ'י ובאיסטנבול הם קריאת תיגר לכל המדינות המתורבתות בעולם להתאחד במאבק נגד הטרור הבין־לאומי. מערב־גרמניה תפעל ביתר שאת למען המלחמה בטרור וסילוק הסיבות הגורמות לו.

ראש ממשלת תוניסיה המודח הוברח לאלג'יריה

תוניס (רויטר, עת"ים). – ראש הממשלה לשעבר של תוניסיה, מוחמד מזאלי, שהודח לפתע ביולי, הוברח לפני ארבעה לילות דרך הגבול לאלג'יריה – כך גילו אתמול מקורות המקורבים למשפחתו.

מזאלי, בן 60, שכיהן כאש ממשלה מאז 1980, חצה את הגבול ביום ד' בלילה בעזרת „מורה דרך" בתשלום.

בריחתו לגלות חלה בחג לאומי חשוב, כאשר כוחות הבטחון היו עסוקים לרגל החגיגות. העיתונות הרשמית רמזה אתמול, כי יתכן שמזאלי נמלט מכיוון שבמדינה נפתח מסע נגד השחיתות.

מזאלי אמר בשיחת טלפון עם כתב „רויטר" ביום ג' שעבר מביתו בטוניס, כי הוא מבקר רשות לעזוב את המדינה כדי להתמסר לתנועה האולימפית. הוא היה דמות בולטת בעולם הספורט וסגן נשיא לשעבר בוועד האולימפי הבין־לאומי.

שלשום נמסר רשמית על „היעלמותו", כאשר מקור מוסמך אמר כי נפתחה חקירה כדי לברר אם חצה את הגבול שלא כחוק.

אשתו של מזאלי, פתחיה, שגם היא היתה שרה בממשלה עד שהודחה שבועיים לפני בעלה, מסרה כי מזאלי טילפן לה ביום חמישי שעבר, כדי להודיע לה שהוא נמצא בפאלרמו שבסיציליה.

ועדת הכספים אישרה: הנהלת „פוספטים" לירוחם

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

הנהלת חברת „פוספטים בנגב" תעבור בקרוב לירוחם, לאחר שוועדת הכספים של הכנסת אישרה אתמול את ההעברה.

חברת „פוספטים בנגב" היא חברה בת של „כימיקלים לישראל", שהשר הממונה עליה הוא שר התעשייה והמסחר אריאל שרון. העברת הנהלת החברה לירוחם נועדה לחזק את התעסוקה בעיירת הפיתוח ולבסס את מעמדה. את ההעברה יזם השר אריאל שרון עם כניסתו לכהונתו.

מניות חברת החשמל

ועדת הכספים אישרה אתמול גם את רכישת מניות חברת החשמל שבידי הציבור. המדובר ב־5.3 אחוזים ממניות החברה, המוחזקות בידי הציבור. סופר „דבר" מוסיף, כי ההחלטה לרכוש את מניות החברה מידי הציבור נבעה מהעובדה שלא היתה משמעות רבה לבעלות חלקית זו. הוועדה אישרה תקציב של כ־11 מיליון ש"ח לרכישת המניות.

הוועדה אישרה גם מתן ערבות המדינה בסך 400,000 דולאר למפעל „קורפאונד ישראל" באלון־מורה, וכן ערבות המדינה בסך 600,000 דולאר לחברת „אי.א.פי. – תעשיות פלאסטיקה" במושב אבן־מנחם.

נכשל נסיון להדיח ישראל מהארגון לבטחון סוציאלי

לחץ כבד שהפעילו מדינות ערב בוועידת הארגון הבין־לאומי לבטחון סוציאלי, הנערכת בימים אלה במוזנטו שבקנדה, להדחת ישראל מהארגון האסייאתי, הוכשל – מסר ביום ו' דב פלג, ראש הנציגות ההסתדרותית במשלחת הישראלית.

בוועידה משתתפים 700 נציגים מ־120 מדינות, בהם תשעה נציגים ישראלים. הנציגים הישראלים השתתפו בדיון הראשי של הוועידה בנושא – לחץ המשבר הכלכלי והורדת תקציבים מהבטחון הסוציאלי והמאמץ לקידום הרווחה הסוציאלית בשעת משבר כלכלי.

ראש המשלחת נסים ברוך, לשעבר מנכ"ל הביטוח הלאומי, ודב פלג דנו עם מזכ"ל הארגון ולאדימיר ריס בדבר הלחץ שמפעילות מדינות ערב להעברת ישראל מהארגון האסייאתי.

ועידת הבלתי־מזדהות ננעלה בקריאה לכנס ועידת שלום בין־לאומית למזה"ת

האראר"ה (עי"ע עיר ושירות „דבר"). – התביעה לכינוס ועידת שלום בין־לאומית למזה"ת זכתה אתמול לחיזוק נוסף בהחלטות של פסגת המדינות הבלתי־מזדהות בהאראר"ה בירת זימבאבווה, אם כי נותרו חילוקי־דעות לגבי המסגרת, שיביא לסילוק המכשולים בדרך להבנת הוועידה.

הפסגה שהסתפקה בהמלצת מועצת הבטחון לשקול הקמת ועדה מכינה, בהשתתפות חברי מועצת הבטחון, „שליה יוסל לבחון־את־הדרכים והאמצעים לכינוס ועידת השלום. בוועידה צריכים להשתתף כל הצדדים הנוגעים לסכסוך הערבי־ישראלי לרבות אש"ף והמעצמות הקבועות במועצת הבטחון.

הפסגה של הבלתי־מזדהות גם החליטה, כי ועדת שמונה המדינות לענייני פלשתין, שהוקמה לפני שלוש שנים בניו־דלהי, תמשיך בעבודתה. הוועידה חזרה והביעה את תמיכתה באש"ף כנציג הלגיטימי היחיד של העם הפלשתינאי, גינתה את ישראל על הפצצת תוניס והוקיעה את הברית האסטרטגית בין ישראל לארה"ב ואת שיתוף־הפעולה בין ישראל לדרום־אפריקה.

הפסגה גינתה כל פעילות של טרור של „פרטים, קבוצות או מדינות", אך הדגישה שאין לראות טרור במאבקם של עמים נגד שלטון קולוניאלי, משטר גזעני או כיבוש זר.

סופר „דבר" שלמה שפיר מציין, כי למרות הביקורת החריפה נגד ארה"ב, שנמתחה על ידי נציגי מדינות שונות, תוצאות הוועידה הן פחות קיצוניות מכפי שחששו תחילה בוואשינגטון. מאמציה של ניקאראגואה להיבחר כמארחת של הוועידה הבאה של הבלתי־מזדהות בעוד שלוש שנים לא הצליחו.

(ע). – סמל יואב סקל, שנהרג בסוף השבוע שעבר בפשיטת צה"ל בדרום־לבנון, הובא אתמול למנוחות בבית־העלמין הצבאי ברחובות. יואב היה בנו של אלוף עמנואל סקל. בלוויה השתתפו הרמטכ"ל, אלופי צה"ל, בני המשפחה וידידים. (צילום: מאיר כפיר)

אינטרנציונל

דיאלוג ישראל־אירופה בארגון מפלגת העבודה נפתח בפאריס בהשתתפות ווילי ברנדט, אבא אבן, עוזי ברעם ומנהיגים סוציאליסטים אירופאים.

ברנדט פתח את הכינוס בנאום על תפקיד המפלגות הסוציאליסטיות בהקמת מדינת ישראל ואבן הרצה על „ציונות וסוציאליזם". הכינוס, המתקיים בצל גל הטרור הערבי, ידון בנושא המזרח התיכון ויחסי אירופה עם ישראל. מזכיר המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית, ליאונל ג'וספין, יציג היום את מדיניות האינטרנציונל הסוציאליסטי בנוגע לסכסוך הישראלי־ערבי. הכנס אורגן על־ידי יחיאל לקט.

חדש במליאה

אלוף (מיל.) שלמה גזית (בתמונה), מנכ"ל הסוכנות היהודית, צורף למליאת רשות השידור, על פי המלצת סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון. גזית צורף למליאת הרשות במקום יו"ר המועצה הציונית, העיתונאי אריה צימוקי ז"ל. מינויו של גזית אושר, כנדרש בחוק, בממשלה ועל ידי נשיא המדינה.

יקיר צור

עולה לרגל

גיבור „מגבוה" ניתן אמש על־ידי האפיפיור יוחנן פאולוס ה־2 (בתמונה), בדרשה שנשא ממרומי פסגת שסיף שבהרי האלפים. האפיפיור, שכבר הוכיח בעבר את מיומנותו בסקי הרים כאשר עלה למרומי האגמים בפרו והדולומיטים באיטליה, עלה לרגל לפיסלה של המדונה בהר שסיף, והביע משם צערו וגינויו למקרי הרצח הנוראים שארעו בקאראצ'י ובאיסטמבול. אגב, זהו הביקור האפיפיורי הראשון באזור זה מאז 1306.

הנוער לשלטון

בני תנועות הנוער בבתי"ם תפסו יוזמה חינוכית, והתארגנו להפגנה נגד אלימות נוער. אולי גם המבוגרים ילמדו.

צילום: שאול רוזנפלד

תרומה במקומה

בעת שביתת האחיות בתחילת יולי נמנתה רעיתו של שגריר מערב־גרמניה בישראל סילביה האם עם המתנדבות בבית החולים תל־השומר. גברת האם, שהיא עצמה חולת סכרת, עבדה ימים מספר במחלקה לחולי סכרת בבית החולים, ונוכחה לדעת שחסרים שם מכשירים חיוניים לטיפול במחלה. היא החליטה לתרום מכשירים אלה למחלקה, וללא שהיות יתרות הזמינה אותם ממערב־גרמניה. היום יימסרו המכשירים לבית החולים תל־השומר בנוכחותה של אשת השגריר הגרמני.

ש"ין

טרטיף לחיפנים

תיאטרון חיפה ניצל את לילות הקיץ האחרונים כדי להעלות תחת כיפת השמיים את הקומידה „טרטיף" מאת מולייר. כ־3000 איש צפו במופע, שנערך על כיכר הדשא בבית העם של קריית חיים, וזיכו את השחקנים בתשואות ממושכות. את המחזה תירגם י. סובול וביים אותו גדליה בסר. עוקץ מסוים נוסף לארוע על־ידי כמה מצעירי מפלגת העבודה בקריית חיים, אשר ארגנו הפגנה זוטא נגד ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, בעקבות כוונתו להעלות את המיסים בקרייה. על שלטיהם הם כתבו: „גוראל לא יקנה אותנו בטרטיף עדשים"...

אריאלה ראובני

„שנת ירושלים"

שנת ה־20 לאיחוד ירושלים תוכרז כ„שנת ירושלים" בארץ ובעולם. בעקבות יוזמתו של מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים, עמנואל זסמן, תקום ועדה מיוחדת לתכנון ותאום הפיתוח הכולל של העיר, ובראשותה יעמוד שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי. הוועדה תדאג לכך שנוסף לעצרות, לחגיגות ולארועים המתוכננים ליובל שנת ה־20 לאיחוד, יוגברו המאמצים וההשקעות בפיתוח ירושלים.

יקיר צור

השר יוסף בורג, מסתבר, יורד על העם. היום תפסה אותו המצלמה נוסע, כאחד האדם ממש, באוטובוס. צילום: אליהו הראתי

שחקני התיאטרון הלאומי „הבימה" יצאו למסע „הדוד וניה" – מדן ועד אילת. במשך השבועיים הקרובים הם יעברו ויציגו לכל ארכה של המדינה.
בתמונה נראים שחקני הבימה הוותיקים, שמואל רודנסקי (משמאל), נסים עזיקרי (במרכז) ורפאל קלצ'קין, נפרדים מת"א ומרטיבים את גרונם בקוקטייל „הדוד וניה", בטרם יצאו למסע המפרך.

המדור נערך על־ידי מיכל פלג

עצור לפני שאתה משלם!

כאשר מציעים לך "לחסוך כסף" ולרכוש מחשב "תואם יבמ" עשה חשבון:

★ האם המחשב מכיל רכיבים שהועתקו במיוחד לחוק?
★ האם צפויות הסתבכויות כתוצאה מקניה זו?
★ מה המשמעות של פגיעה בזכויות המוגנות של היצרן?
★ כיצד יפעלו בעתיד הרכיבים המועתקים?
★ האם תקבל אישור בכתב על כל ההבטחות?

אל תקנה חתול בשק, דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ עם האיפיונים הבלעדיים של יבמ:

האיכות והאמינות של יבמ, שרות ואחריות יבמ, תמיכה מקצועית ע"י יבמ ומשווקיה, ספריית תוכנה ענקית שנכתבה למחשב האישי של יבמ, תמיכה מקיפה בעברית שפותחה ע"י יבמ ישראל.

רק מכלול זה, שאין לו "תואמים", הוא התמורה המלאה להשקעתך.

פרטים אצל המשווקים המורשים למחשב האישי של יבמ.

דרוש מחשב אישי מקורי של יבמ

יבמ IBM

هكذا من الاصل

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

אוירה חיובית ופעילות ערה

מאת שמואל רוזנבלום

משבר ממשלתי בעקבות דברי השר שרון לא מצא ביטוי בשוק המניות. לפני תחילת המסחר חששו רבים מפעילי השוק מאפשרות לירידות שערים עקב הויכוח הממשלתי. נראה שבנגוד נמצאו די מתוחכמים שרכשו סחורה בלחץ עקב ההערכה שמגמת מסחר חיובית תימשך. נפח המחזורים בחלק ניכר מני"ע העיד ברורות על המצאות ידיים חלשות מחד ועל רצון להגדיל פוזיציות במניות מאידך. בעגת השוק התופעה מכונה „מפגש" בין קונים למוכרים. קרנות הנאמנות המשיכו בפעילות בורסאית חיובית במהותה תוך שמירת פרופיל נמוך ונכונות להשתתף בקליטת הצעים. קרנות פועלים המשיכו במגמת ביקושים לני"ע המזוהים עימן ובני"ע אלה בלטה פעילות חיובית יותר. נראה שמגמת השוק החיובית עשויה להתחזק בימים הקרובים, תוך המשך הפניית כספים לכיוון אפיק המניות וקרנות הנאמנות המתמחות במניות.

סנו

בשבוע שעבר הזכרנו את הפעילות החיובית במניות סנו. מניות סנו נהנו מביקושים נרחבים שמקורם כנראה בקרנות בנק גדול, ומחברת ברוקרים גדולה. הביקושים מתבססים על הערכות שחברת סנו תפרסם דוחות כספיים חיוביים. נראה לדעת כלכלני חברת הברוקרים שמחזור המכירות בסנו הוכפל ויחד עימו גדלה הרווחיות באורח ניכר. שווי השוק של סנו נע סביב כ־7 מיליון דולר לערך. לדעת כלכלני חברת הברוקרים תציג החברה רווח מתואם של כ־1.75 מיליון דולר. קשה להעריך אם נתונים אלה אינם אופטימיים יתר על המידה. נראה שהסיבה לפעילות החיובית בסנו אכן נובעת מהערכות כלכליות חיוביות ולא מפעילות ספקולטיבית. אם אכן החברה תפרסם דו"ח חיובי ניתן להעריך שהפעילות והנפח הכספי בסנו יגברו באופן חיובי.

מאיר עזרא

המסחר במניות מאיר עזרא הופסק עפ"י החלטת הבורסה עקב ביקושים חריגים. בשבוע שעבר דיווחנו שבמניות החברה בוצעה עיסקה גדולה מחוץ לבורסה. במסגרת עיסקה זו נלקחה כמות סחורה ניכרת ע"י מקורבי השוק. עיסקה זו גרמה כנראה לעודפי הביקוש הניכרים. החלטת הבורסה נראית מוצדקת על רקע הביקושים החריגים. מקורבי השוק מעריכים שהחברה עתידה לפרסם מאזן חיובי ביותר תוך חלוקת מניות הטבה ודיבידנד מזומן. צפויה כאמור פעילות „מעניינת" במניות מאיר עזרא.

הבנקאיות שבהסדר

המניות הבנקאיות שבהסדר נסחרו בעליות שערים תוך ביקושים נאים. בממוצע העליות נע סביב אחוז לערך. נראה שהתשואה שהגיעה לכ־17% „קרצה" לחלק מהמשקיעים המתחילים לראות בבנקאיות תחליף סביר לתפ"ס. ראוי לציין שאין עוד אפיק השקעה כלשהו בעולם כולו הנותן תשואה של כ־16% בממוצע על השקעתך דולרית.

שינויי שער במסחר

מניות הדלק שעלו בשבוע שעבר באורח חד (כ־45% בשבוע) נרשמו אתמול שוב כקונים בלבד. הסיבה לתנודות השערים החדות אינה ברורה. ביקוש ענק של כ־35116 ע.נ. בחיפה כימיקלים הביא לעלית שער של 2.7% תוך מחזור של 11882 ע.נ. מניות הפטרוכימיים עלו ב־2.3% ובמחזור של כ־25,000 ע.נ. שהוא מחזור נאה ביותר. דלק עלו ב־2% וכלל ליסינג עלו ב־5% נוספים תוך ביקוש קטן יחסית. מניות נכסי אזורים שדיווחו על מעבר מהפסד לרווח כספי קטן זכו לביקוש גדול ושערן עלה. פעילות חיובית נמשכה במרבית ני"ע הבכירים תוך מחזורים סבירים.

נתוני ריבית בפיקדונות שיקליים

שם הבנק	גובה הפיקדון	ריבית תפ"ס יומית	ריבית פק"מ שבועית
בנק לאומי	10,000 ש"ח	0.043 (15.75 שנתית)	0.28 (14.75 שנתית)
בנק לאומי	50,000 ש"ח	0.045 (16.50 שנתית)	0.30 (15.50 שנתית)
בנק הפועלים	10,000 ש"ח	0.041 (15 שנתית)	0.28 (14.50 שנתית)
בנק הפועלים	50,000 ש"ח	0.042 (15.50 שנתית)	0.30 (15.75 שנתית)
בנק דיסקונט	10,000 ש"ח	0.040 (15 שנתית)	0.30 (15.50 שנתית)
בנק דיסקונט	50,000 ש"ח	0.040 (15.50 שנתית)	0.31 (16 שנתית)
בנק המזרחי	10,000 ש"ח	0.038 (14 שנתית)	0.27 (14 שנתית)
בנק המזרחי	50,000 ש"ח	0.040 (14.50 שנתית)	0.29 (15 שנתית)

הערות: גרעונות הנזילות במערכת הבנקאית הפכו בימים האחרונים לעודפי נזילות. לפיכך צפויה ירידה משמעותית ברמת הריבית המשולמת למפקידים בפיקדונות שיקליים.

סקירות בורסאיות

המערכת הבנקאית מפרסמת עלוני יעוץ פנימיים ליועצי ני"ע בסניפי הבנקים. עיון באחד העלונים מגלה שבנק גדול נוקט גישה אופטימית כלפי שוק המניות. עפ"י אותה גישה מעריכים כלכלני אותו בנק שרמת האינפלציה תמשיך לנוע סביב 1.5% לחודש לערך. לדעת יועצי הבנק שער הדולר בשלב הנוכחי ימשיך להיסחר סביב 1.5 ש"ח לדולר, ולפיכך לדעת יועצי הבנק ממשיך שוק המניות להיות אלטרנטיבה מעניינת. מנגד לדעת הבנק הגדול ויועציו, מצויים מספר יועצי ני"ע בעמדות זהירות כלפי שוק המניות וממליצים לממש רווחים במהירות רבה, תוך ניצול מצבי גאות ושפל חדים בשוק.

★ הכותב הינו יועץ השקעות

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר ההצמדה

אי.ה.ה. ש	16500	20.0	+150	+.9	+30.0
הספנות 0.1	1232 תב	5817	+72	+6.2	+8791
הספנות א 0.5	798	4238			-528
הספנות אופ 2	877	4264	+1	+.1	+1054
כללי לא בהסדר	23200	36.0	+200	+.9	+2.0
בנק צפ' אמריק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמריק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אופ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3550	1483	-35	-1.0	-1153
פ.י.ב.י. 0.5	4005	2471			+1405

כלולים בהסדר הצמדה

אידיבי רג 100.0	77581	308	+160	+.2	+520
אידיבי ב 100.0	77750	4.0			-5.0
אידיבי בב א 2.0	475800	1.0			-2.0
אגוד 1ש"ה	58140	58.0	+400	+.7	+41.0
דיסקונט ב	99550	4.0	+900	+.9	+123
דיסקונט א	99150	115	+350	+.4	+241
דיסקונט שה ב	11550	3.0			
המזרחי ש	31950	404			-193
המזרחי ב	32320	34.0	+520	+1.6	+95.0
המזרחי שה 9	14580				
הפועלים מבכ	109990	.9	-10		-3
הפועלים ש	53180	1596	+509	+1.0	+1963
הפועלים ב	53075	36.0	+400	+.8	+125
כללי א 1.0	134600	13.0			+27.0
כללי שה 5	102500				
כללי שה 7	6480				
כלל סכוק 100.0	33650	1540	+150	+.5	+865
כלל שה 11	12850	110	+155	+1.2	+34.0
מימון המסחר 1.0	44770				
מימון המסחר 5.0	23240				

בנקים למשכנתאות

אדנים 0.1	15700 תב	50.0	+800	+5.4	+51.0
לאומי משכנתא' ש	5400	125	+100	+1.9	+143
לאומי משכנתא' ב	5330				
כרמל ש	4194	34.0	-90	-2.1	-308
כרמל שה 1	3139	172			-172
בנין ב' 5.0	6780	12.4	-120	-1.7	-44.4
פת משכ ש	1860	1231	+20	+1.1	+3262
משכן ב ש	2150	170	-70	-3.2	-253
עצמאות 0.1	8690	220	+100	+1.2	+197
טפחות מבכ ש	14000	4.0			-4.0
טפחות רג ש	13500	67.0	+500	+3.9	+199
טפחות שה 1	8050				
טפחות שה 2	4032	55.0	+1		+220
יעסור 1.0	2000	918	-99	-4.7	-1109
יעסור 5.0	969	1504	-8	-.8	-849
מרכז 1.0	6058	301	+288	+5.0	+375

מוסדות מימון

שלמון א ש	398	7406			+415
הלוואות מבכ א	— לא נסחר —				
הלוואות מבכ ב	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	6520	214	+150	+2.4	+344
פתוח תעשיה מבכ	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ב	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג	— לא נסחר —				
פת תעש בכ גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בכ ד	— לא נסחר —				
פת תעש בכ דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	530 תב	647	+48	+10.0	+388
תיירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	23260	139	+1060	+5.0	+89.0
כלל ליסינג ב0.5	14300	222	-451	-3.1	-83.0
כלל ליסנג אג"ח	11889	56.0	-101	-.8	-22.0

ביטוח

איתן חב' לביטוח	229	10062			+1437
אררט 0.1	900 תב	638	-60	-6.5	-780
אררט א 0.5	470	1603	-14	-2.9	-2543
בטוח משנה 0.1	500	287	-19	-3.7	-513
בטוח משנה 0.5	164.0	5096	-4.0	-2.4	-7138
הדר 1.0	332	1385	-13	-3.8	-1781
הדר 5.0	193.0	2991	+1.0	+.5	+104
הסנה ש	526	19356			-13687
הפניקס 0.1	718	1039			-1002
הפניקס 0.5	435	2237	+19	+4.6	+6355
המשמר-הראל 1.0	6481	25.0	+1		+75.0
המשמר-הראל 5.0	3270	522	+36	+1.1	+458
מנורה 1.0	2231	281	-59	-2.6	-179
מנורה 5.0	840	492	-30	-3.5	-1353
סהר ב 1.0	4500	411	+150	+3.5	+689
סקורים 0.1	2700	536	+45	+1.7	+357
צור ש	325	4147			-762
ציון החזקות 1.0	9150	14.0	+30	+.3	+3.0
ציון החזקות 5.0	2100	7.0			-21.0

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרנאצא 1.0	6750	115	-100	-1.5	-32.0
אינטרנאצא 5.0	1370	1887	+47	+3.6	+1211
מאיר עזרא 1.0	— הפסקת מסחר —				
מאיר עזרא אופ 1	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	1600	5801			-1389
קריסטל 1.0	11450 תב	357	+1030	+9.9	+752
רפק 0.1	30000 תב	.9	-2000	-6.3	-.9
רפק 0.5	10670	68.0			-6.0

שופרסל א 2.0	5550	1002	-50	-.9	-1254
שופרסל ב 10.0	4000	1703			+455

שרותים

דלק כ"ד 1 0.1 ש"ה	3275	1696	+60	+1.9	+2045
הראל 1.0	2538 תב	11.2	-282	-10.0	-119
הראל 5.0	1252	61.0	-40	-3.1	-110
ספנות המפקה 0.1	15001 תב	54.0	-1362	-8.3	-68.0
ספנות הסף' 0.5K	4150	183	+11	+.3	+119
קרור 0.1	2110	644	-70	-3.2	-1043
קרור 1.0	340	11859	+15	+4.6	+12355
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מוכני עזרה 0.1	4900	499			-276
מוכני עזרה 0.5	1730	1621	-50	-2.8	-3929
קנסורטיום 0.1	2415	453	-80	-3.2	-212
קנסורטיום 0.5	1585	510	-55	-3.4	-964
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אופ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	9207 תב	122	+837	+10.0	+398
גלי זהר 5.0	4465	116	-105	-2.3	-94.2
מלונות דן 1.0	4430	458	+134	+3.1	+464
מלונות דן 5.0	3000	56.0			-56.0
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנס 1.0	2820	95.0	+121	+4.5	+71.6
מלונות ירדן 1.0	3250	219			-36.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

אלכות כ"ד 1 ש"ה	990	6006			-647
רכה מיכון 1.0	4390	327	-10	-.2	-410
ת.ה.ל. 1.0	16740	8.0	+170	+1.0	+5.0
יעצא 1.0	4299	249			-23.0
כלל מחשבים 1.0	10300 תב	45.0	-600	-5.5	-71.0
ב.ל.ל. 1.0	19800 תב	55.0	+1800	+10.0	+111
ב.ל.ל. 5.0	5929	261			+123
משוב מחשבים 1.0	2860 תב	151	+140	+5.2	+946
ביקוב מחשבים 1.	9050	79.0	+270	+3.1	+391
ביקוב מחשבים 5.	6550	209	+50	+.8	+46.0
תים מחשבים 1.0	1750	166	+50	+2.9	+211
תים מחשב אופ 1	17700				

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם רובינ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם רובינ' 5.0	— הפסקת מסחר —				
ארזן מבנים 1.0	883	1143	+30	+3.5	+677
ארזן מבנים 5.0	369	2678	+6	+1.7	+719
אזורים 1 ש"ה	680	4386	+5	+.7	+464
אזורים אופ' 1	390	31478			-18968
אזורים אג"ח 3	96.0	24290	+1.5	+1.6	+137170
אילות 1.0	500	8356	-15	-2.9	-11944
אל-רוב 1.0	1029	2146	+19	+1.9	+1145
אמנתים 1.0	3800 בז		-200	-5.0	-795
אפריקה 0.1 ש"ה	37390	59.0	-110	-.3	-54.0
אפריקה 1.0 ש"ה	27450	153	-50	-.2	-219
אפריקה אופ 5	15990	118	-10	-.1	-20.0
ארים 1.0	2100	1605			-568
ארלדן 1.0 ש"ה	3220	1047			+374
ארלדן 5.0 ש"ה	1570	2031			+657
בן-יקר גת 1.0	4080	315	-20	-.5	-142
ברנוביץ 1.0	4286	824			-28.0
ברנוביץ 5.0	2661	1444			-174
דנקנר 1.0	4400	375	+50	+1.2	+31.0
דרוקר 1.0	676	3931			-2903
דרוקר 5.0	546 קו		+26	+5.0	+3463
דרוקר אופ 1	240	10271	+5	+2.1	+2653
הדער 0.1	— הפסקת מסחר —				
הדער 0.5	— הפסקת מסחר —				
המשלול 1.0	1449	900	-19	-1.3	-462
המשלול 5.0	787 תב	900	-88	-10.1	-1032
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2790	778	+30	+1.1	+416
גב-ים 0.1	4340	373			-143
גב-ים 0.5	3030	970			+890
הכשרת הישוב 1.0	53600	228			-228
ישפרו 0.1	5660	2276	-15	-.4	-382
ישראלום 1.0	2380 תב	3355	+114	+5.0	+2423
ישרס 10.0	23754 בז		-1250	-5.0	-2015
כנן פיתוח 1.0	7500	35.0	+195	+2.7	+42.0
כלל נדלן 1.0	380	15485	[illegible]	[illegible]	[illegible]
לומיר 1.0	4300	238	+100	+2.4	+236
לומיר 5.0	1628	176	+50	+3.2	+26.0
מ.ת.ב. 1.0	480	10370			+1034
מאגרי בניה 1.0	605	5170			+1505
מאגרי בניה אופ1	468	1486			-1689
מודל בטון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישנאל 5.0	264 תב	6648	-15	-5.4	-10426
מבנב 5.0	877	4068	+12	+1.4	+3931
מר-לן 1.0	508	1650	+24	+5.0	+930
לוינשטין 1.0	407	774	+15	+3.8	+947
לוינשטין 5.0	110.0	4504	-3.0	-2.7	-1729
ליפשיץ 1.0	1545	2088			-662
ליפשיץ 5.0	775	4231	+4	+.5	+71.0
כאות אביב 0.5	6330 תב	197	+550	+9.5	+725
נכסי אזורים 1.0	681	8699	+32	+4.9	+14616
סהר החזקות 1.0	13280	76.0	-70	-.5	-74.0
סהר החזקות 5.0	9200	50.0	-130	-1.4	-39.0
סולל 1.0	7000	80.0	+250	+3.7	+49.0
סולל 5.0	3972 *	148	+170	+4.5	+152
* ביצוע חלקי 92.40%					
עמר וסלע 1.0	839	2848			+764
עזרה 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.5	— הפסקת מסחר —				
רובין מ"ד 1 ש	3450	592	-131	-3.7	-277
רובין מ"ד 5 ש	2381 תב	996	-265	-10.0	-1225
רסקו מבוצ'	12000 תב	131	+1000	+9.1	+277
רסקו רג	10750	182			+95.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2650	271	+70	+2.7	+65.0
מטעי הדר 0.5	2005	283			-238
מהדרין 0.1	7150	303	-70	-1.0	-416
נכסי הדרים 1.0	1080	800			-338
פרי אור 0.5	3000	506	-80	-2.6	-706
שב-הר 5.0	15550	319	+450	+3.0	+551

תעשייה

מזון ומבק

אסאום 1.0	1365	412	-55	-3.9	-433
גולדפרוסט 1.0	3614	148			-66.0
גולדפרוסט 5.0	1748	595			-95.0
גולדפרוסט אופ 1	1452 תב	202	-147	-9.2	-192
דובק מב ש	3505	954	-60	-1.7	-954
דובק מב ב	3505	167	-60	-1.7	-324
זגלכל 1.0	754	2613	-16	-2.1	-128
זגלכל 5.0	569	2156	+9	+1.6	+1389
פרי-זה 1.0	1548	313	+3	+.2	+437
פרי-זה 5.0	1250	347	+32	+2.6	+137
ממפו בירה 1.0	17490	39.0	-10	-.1	-3.0
ממפו בירה 5.0	11250	49.0			-72.0
יצהר 1.0	1620	636	+21	+1.3	+636
יצהר א 5.0	825	895	-16	-1.9	-931
מן 1.0	9149	18.0	-50	-.5	-61.0
מן 5.0	4840 תב	26.0	+240	+5.2	+76.0
מכפרוסט 1.0	8610	20.0	+30	+.4	+11.0
עלית 0.1	15200	120			+20.0
עסיס ב 0.5	34225 תב	52.0	+3111	+10.0	+73.0
שלמה אנגל 1.0	3700 תב	518	+200	+5.7	+383
שמן מבוכ ש	3999 תב	734	+199	+5.2	+1663

טקסטיל והלבשה

אדגר 1.0	— הפסקת מסחר —				
אופים 1.0	1235	1911	-1	-.1	-1147
אופנת ברוך 1.0	3001	187			+52.0
אופנת ברוך 5.0	2200	155			-195
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אופ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	14785	217			-49.0
דלתא-גליל 1.0	2805	1945			-166
דלתא-גליל א 3.0	1776	1083	+26	+1.5	+885
מטויות מאוחד 1.	1947 תב	254	+177	+10.0	+474
מטויות מאוחד 5.	968	982			+57.0
ויקלנר 1.0	1700 תב	2214	+124	+7.9	+4441
ויקלנר 5.0	1100 תב	2318	+80	+7.8	+5678
חדרנן 1.0	6050	568	+550	+10.0	+1117
זיקית 1.0	1500	1375	+58	+4.0	+2797
זיקית 5.0	981	1726	+11	+1.1	+2431
להדיה 0.1	2600	256	+20	+.8	+45.6
להדיה 0.4	1185	1878	-5	-.4	-2680
ליבת 1.0	845	6422			-9.0
מים גליקו 1.0	860 תב	2741	-90	-9.5	-1866
מקס 0.1	27000	150	+509	+1.9	+139
מקס 0.5	13200	120			-39.0
עיט 1.0	12820	180	+120	+.9	+64.0
עיט 5.0	6345	98.0	+95	+1.5	+317
עמק 1.0	2005	790	+10	+.5	+462
פולגת א 0.1	3701	975	+41	+1.1	+925
פולגת ב 0.4	2460	1600			-424
פולימר א 0.5	9390	265	+110	+1.2	+134
פרנוד 1.0	— הפסקת מסחר —				
גיבור סבירינה	14110	171	+110	+.8	+144
תעש רוגוזין 1.0	2810	862	+50	+1.8	+978

מתכת ומוצריה

אקוסטן 5.0	3299	473	-1		-204
אורדן 10.0	8000	144	+200	+2.6	+149
אורדן 50.0	6510	42.0	+50	+.8	+118
אלביט 1.0	5700	200	+190	+3.5	+352
אלביט 5.0	3725	200	+100	+2.8	+300
כבלים ש	13300 תב	24.0	-1344	-8.6	-21.0
התכוף 1.0	7000	62.0	+100	+1.5	+214
התכוף 5.0	3485	157	+55	+1.0	+115
התכוף אופציה	3100	347	+21	+.7	+264
דיקה 1.0	6430 תב	270	+585	+10.0	+316
דיקה 5.0	2698 תב	388	+245	+10.0	+1109
קפסכה פח 1.0	1910	2783			-366
קפסכה פח 5.0	1560	1027			-282
כתנת פרזם 1.0	2205	588			+112
כללי צינ 1.0	2421	351			-411
כללי צינ 5.0	1122	3356	-5	-.4	-4370
כללי צינ אופ 3	670	1139	+10	+1.5	+926
מתיב 1.0	711	763	+11	+1.6	+850
מתיב אופ א	527	325	+25	+5.0	+317
קיטנר 1.0	980	249	+12	+1.2	+323
קיטנר 5.0	557	2135	+12	+2.2	+2114
נחושתן 0.1	19950	22.0	+950	+5.0	+15.0
נחושתן 0.5	8458 תב	82.0	+478	+6.0	+426
פרי פלדה 1.0	11961	556			-493
רוגב 1.0	1350	953	+14	+1.1	+316
רוגב 5.0	685	1694			+1606
רלד 1.0	4860	609			-108
רלד 5.0	2900	785			+550
שלדות 5.0	2590	62.0	+90	+3.6	+187
תעשיות לכיש 1.0	1145	257	-55	-4.6	-667
תעשיות לכיש 5.0	569	900	-1	-.2	-900

העמל. אלקטרוניקה ואופטיקה

אלביט 3.0	354000	13.0			-4.0
אלקו 0.1	7700	10.0			-13.0
אלקו 0.25 ש	3070	307	+20	+.7	+55.0
אלקו 0.25 ב	3060	2.0	-30	-1.0	-2.0
אלקטרה 0.1	17350	57.0	+300	+1.8	+49.0
אלקטרה א 0.5	9400	161	+300	+3.3	+755
אורית 3.0	297000	15.0	+10000	+3.5	+10.0
אורית 0.02 ש"ה	28000	100	+800	+2.9	+93.0
כלל תעש אלקטרו	1656 תב	3780	+91	+5.1	+5341
ספקטרוניקס 1.0	1990	679			+63.0
ספקטרוניקס 5.0	1281	1302	+5	+.4	+696
טריגנבנר 1 ש"ה	480	1110	-1	-.2	-585
טריגנבנר 5 ש"ה	290	4799			-2232
ציקלון 1.0 ש"ה	2443	177			+142
ציקלון 5.0 ש"ה	1050 תב	1544	-100	-8.7	-1985
קבנשטין אורלר 1.	5360 תב	257	+250	+4.9	+341
קבנשטין אורלר 5.	3200	130	+99	+3.2	+130
ת.א.ת. 1.0	3460 תב	571	+260	+8.1	+734
ת.א.ת. 5.0	1330	376	+30	+2.3	+332
ת.א.ת. אופ 1	10500	20.0	+500	+5.0	+58.0
תדאה 1.0	5100	34.0	+100	+2.0	+45.0

מוצרי בניה

אי.פ.כלל בנין 1.	813	3276	-20	-2.4	-2826
אי.פ. אופציה א'	426	6279			-4693
אי.פ. אג"ח סד א	95.0	31605	+.5	+.5	+38847
אלקול 5.0	13500 תב	404	+1256	+10.3	+754
אקרשטיין 1.0	1942	400	-58	-2.9	-398
אקרשטיין 5.0	1450	490			-685
בטון תעיד 1.0	10800				
בטון תעיד 5.0	5040	15.0	-10	-.2	-15.0
בר-סן 1.0	1135	439	-5	-.4	-438
בר-סן 5.0	378	1337	+4	+1.1	+380
פרומאסבסט 1.0	7600	10.0	-400	-5.0	-43.0
פרומאסבסט 5.0	2646	403	+13	+.5	+183
מ.ל.מ. 1.0	910 בז		-48	-5.0	-2322
מ.ל.מ. 5.0	550 תב	877	-48	-8.0	-1495
מודל השק בתעש	5050	175	+50	+1.0	+45.0
מהאיקה ולפסן 1	— לא נסחר —				
מהאיקה ולפסן 5	12800				

כימיה, גומי ופלסטיק

אגן 5.0	18700	212	-290	-1.5	-262
אליאנס ב 200.0	2887 תב	464	+262	+10.0	+1794
גל תעשיות 1.0	12401	27.0	+2		+14.0
גל תעשיות 5.0	6670	117	-10	-.2	-89.0
דקסטר 1.0	3399	55.0	-1		-11.0
דשנים 0.1	5000	70.0	-50	-1.0	-81.0
דשנים 0.5	1100	1171	+35	+3.3	+1310
חיפה כימיקל 10.0	611	11882	+16	+2.7	+35116
טבע ש	60100	250			+145
ליפסקי 1.0	1933	418	+38	+2.0	+854
ים המלח 0.1	4800	4197			+801
פטרוכימיים 10.0	669	24999	+15	+2.3	+3172
מקסימה 1.0	7000 תב	85.0	+400	+6.1	+78.0
מקסימה 5.0	2840	366	+75	+2.7	+824
נקה כימיקל 1.0	3390	250	-20	-.6	-316
סנו 1.0	13650	173	+70	+.5	+95.0
סנו 5.0	9790	340	+60	+.6	+25.0
קים כימיקל 1.0	6700 תב	15.0	+230	+3.6	+119
ת.ג.ל. 1.0	6767	506	+1		+788
ת.ג.ל. 5.0	5980	184			-10.0
תיא 5.0	9380	130			+55.0
פרוטארום 10.0	12700 תב	258	-1411	-10.0	-341
תרז א 5.0	7373	585			-64.0

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	6900	97.0			-50.0
דפרון 5.0	4503	61.0			+108
חמ.ן. 1.0	15652	433	+152	+1.0	+145
יאה 1.0	4150	139			-16.0
לבידי אשקלון 1.	450	2705			+10933
לבידאשקלון אופ1	705	750	-4	-.6	-102
מולט ב 0.5	27600	32.0	+600	+2.2	+30.0
כמפעלי ניר 10.0	220400	37.0			-5.0
סקאנדיה 1.0	2900	268	-120	-4.0	-268
רים 0.1	4710 תב	330	-310	-6.2	-286
רים 0.4	2559 תב	310	-140	-5.2	-1157
תעל ב 0.2	15250	285			-311

תעשיות שונות

אנרין 1.0	3950	319	+28	+.7	+148
אנרין 5.0	1835	437	+56	+3.2	+639

חניכה יזר 1.0	9480	270	+380	+4.2	+224
פולק כ"ד 1 ש"ה	7200	134	+270	+3.9	+66.0
פולק כ"ד 5 ש"ה	4380	67.0	+150	+3.6	+105

השקעות תעשיה

מרכזית ב 0.1	6540	129	+100	+1.6	+61.0
סד כב' 1.0	5150000	.2	+64000	+1.3	+.2
כלל תעשיות 1.0	1230	14310	+30	+2.5	+22274
מאגרי טכנולוגיה	420	2803	+20	+5.0	+2679

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אמיקו ש	4625	162	+45	+1.0	+67.0
אידיבי פתוח 2.0	3801	3886			-612
אינקופה 0.1	1712	454	+12	+.7	+607
אינקופה 0.5	875 תב	2004	+65	+8.0	+3383
אלגר ש	9150	145	+350	+4.0	+118
אלגר ב	9000	64.0	+210	+2.4	+131
אלרן ש	3090	2113	+30	+1.0	+1307
אלרן מ	3309	161	+96	+3.0	+325
אמישר בכ' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	310	5266	+3	+1.0	+4848
אפיק 5.0	210	10226			+2022
נחלת השקעות 1 ש	— הפסקת מסחר —				
חברה לישראל 1 ש	7797	217			+21.0
חברה לישראל 5 ש	5030	306			+60.0
חלפסון 0.1	115000	1.1	+2000	+1.8	+1.1
חלפסון 1.0 ש	25250	262	-160	-.6	-262
אבסא א 0.5	14850	63.0			-10.0
פועלים השק ש	5400	1677			-1537
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2155	7924	+75	+3.6	+13850
מזרחי השק ש	15000	32.0	-250	-1.6	-26.0
מור השק אגח 124	10051				
חירון 1.0	1966	342	+1	+.1	+98.0
חירון 5.0	835	6299			+1416
ישום החזקות בעמ	238	7892			+2548
יצוא ש	9250	246			+23.0
ירדן א 0.1	3700	416			-2.0
כלל ישראל 10.0	825	4802			-3469
כלל ישראל 50.0	653	2665	-2	-.3	-1462
לביקו 0.1	7100	201	+40	+.6	+317
לביקו 0.5	2502	599	-36	-1.4	-678
מגור 0.1	711	2641	+6	+.9	+3815
מגור א 0.5	426	1544	-2	-.5	-3615
עד השק ב 0.1	3740 תב	316	-340	-8.3	-612
עד השק ב 0.5	1873	396	-80	-4.1	-497
פז השק ש	6800	430			-72.0
פמה א 0.1	9200	94.0	+200	+2.2	+80.0
פמה 0.5	5960	550			-44.0
פריזן ב 2.5	3410	563			-305

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	399	2811			-6104

דלק ונפט

דלק חיפושים 1.0	3080	459	+31	+1.0	+698
דלק חיפושים 5.0	1580	617	+30	+1.9	+1953
דלק נפט אופ 2	930	1098			-659
פז חיפושי נפט	14450	87.0	-50	-.3	-63.0
סראויל 1.0	1850	341	+50	+2.8	+136
סראויל 5.0	1332 תב	1145	+121	+10.0	+2511
י.ג.א.ל. 5.0	1999	2011	+69	+3.6	+2710
מ.ג.ן. 1.0	2882	523	-100	-3.4	-454
מ.ג.ן. 5.0	1400	2118	-25	-1.8	-3927
סראויל ב 0.3	5251	285	+1		+79.0
צפון אמר נפט 1.	318	4687			+1910
צפון אמר נפט 5.	208	7374			-3679
נפטא ש	1710000		+40000	+2.4	+1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	224	

שערי מטבע חוץ ביום 7.9.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב		1.45	1.52	1.45	1.52	1.45	1.52	1.4748	1.4932	1.4763	1.4947	1.4735	1.4939	1.4848
1 מארק גרמני		0.72	0.75	0.72	0.75	0.71	0.75	0.7276	0.7367	0.7287	0.7378	0.7283	0.7375	0.7331
1 לירה שטרלינג		2.15	2.25	2.15	2.28	2.18	2.28	2.2196	2.2473	2.2196	2.2473	2.2195	2.2475	2.2336
1 פרנק צרפתי		0.22	0.23	0.22	0.23	0.21	0.23	0.2220	0.2248	0.2222	0.2250	0.2220	0.2248	0.2236
100 ינים יפאניים		0.94	0.96	0.94	0.98	0.93	0.81	0.9527	0.9646	0.9520	0.9638	0.9534	0.9633	0.9586
1 גולדן הולנדי		0.63	0.67	0.63	0.66	0.63	0.66	0.6454	0.6535	0.6455	0.6536	0.6455	0.6536	0.6496
1 פרנק שוויצרי		0.88	0.93	0.88	0.93	0.88	0.93	0.8990	0.9102	0.9003	0.9116	0.8995	0.9106	0.9065
1 כתר שוודי		0.21	0.22	0.21	0.22	0.21	0.22	0.2149	0.1276	0.2152	0.2179	0.2150	0.2177	0.2163
1 כתר נורבגי		0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2029	0.2054	0.2029	0.2055	0.2028	0.2053	0.2042
1 כתר דני		0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1923	0.1947	0.1925	0.1949	0.1922	0.1947	0.1936
1 מארק פיני		0.30	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.3026	0.3064	0.3029	0.3067	0.3023	0.3061	0.3047
1 דולר קנדי		[illegible]	[illegible]	1.04	1.09	1.04	1.09	1.0631	1.0763	1.0640	1.0773	1.0634	1.0768	1.0708
1 דולר אוסטרלי		[illegible]	[illegible]	0.88	0.94	0.86	0.95	0.9065	0.9196	0.9095	0.9208	0.9102	0.9217	0.9152
1 ראנד ד"א		[illegible]	[illegible]	0.58	0.61	0.59	0.64	0.6238	0.6316	0.6250	0.6330	0.6247	0.6326	0.6288
10 פרנקים בלגיים		0.34	0.36	0.34	0.36	0.34	0.36	0.3479	0.3522	0.3512	0.3556	0.3517	0.3561	0.3539
10 שילינגים אוסטריים		1.02	1.07	1.01	1.06	1.01	1.06	1.0342	1.0471	1.0344	1.0473	1.0345	1.0475	1.0410
1000 לירטות איטלקיות		[illegible]	1.09	1.03	1.10	1.03	1.10	1.0542	1.0673	1.0557	1.0689	1.0552	1.0655	1.0619
ECU		—	—	—	—	—	—	1.5279	1.5470	1.5302	1.5491	1.4809	1.5056	1.5400
1 דינר ירדני		4.20	4.40	4.06	4.34	4.17	4.41			—	—	—	—	1.2465
10 לירות לבנוניות		—	—	0.33	0.37	0.02	0.04			—	—	—	—	0.3621
1 לירה מצרית		0.75	0.82	0.74	0.79	0.76	0.81			—	—	—	—	0.7869

דולר יציג 1.4856 | סל 1.4969

שערי אגרות חוב

הסדרה	השער	השינוי בנק'
4% מלוות (100% הצמדה)		
ט4001	352780.0	
ט4002	519415.0	
ט4003	525302.0	
ט4004	490000.0	
4.25% מלוה מדינה (עצמאי)		
ק-301 תשואה 4.12%		
4101	303.8	-1.3
ק-302 תשואה 4.15%		
4102	118.5	+.8
4103	113.7	+.7
4104	109.9	+.5
ק-321 תשואה 4.78%		
4201	101.9	+.2
4202	99.9	+.2
4203	97.9	+.1
4204	94.4	+.1
4205	92.6	+.2
4206	90.7	+.1
	90.4	+.2
4301	107.3	+.3
4302	109.9	+.4
ק-341 תשואה 4.41%		
4303	105.8	-.3
4304	104.1	-.3
3% מלוה מדינה (גליל)		
ק-201א' תשואה 2.72%		
ט3601	33484.0	-132.0
ק-201ב' תשואה 2.60%		
ט3602	31001.0	+3.0
ק-202א' תשואה 2.14%		
ט3603	29343.0	-44.0
ק-202ב' תשואה 2.32%		
3604	26178.0	+15.0
ק-203א' תשואה 2.52%		
ט3605	24185.0	+38.0
ק-203ב' תשואה 2.60%		
ט3606	22714.0	+45.0
ק-203 ג' תשואה 2.52%		
ט3607	21177.0	+101.0
ק-203ד' תשואה 2.58%		
ט3608	19991.0	+97.0
ק-204 א' תשואה 2.51%		
ט3609	19095.0	+30.0
ק-204 תשואה 2.60%		
ט3610	17156.0	-31.0
ט3611	16571.0	-32.0
ט3612	16068.0	-32.0
ק-205 תשואה 2.69%		
ט3613	15075.0	-31.0
ט3614	14468.0	-31.0
ט3615	13356.0	-29.0
ט3616	12225.0	-30.0
ק-206 תשואה 2.68%		
ט3617	11767.0	-3.0
ט3618	11165.0	-4.0
ט3619	10273.0	-4.0
ק-207 תשואה 2.76%		
ט3620	9669.0	+44.0
ט3621	9184.0	+42.0
ט3622	8281.0	+39.0
ק-208 תשואה 2.78%		
ט3623	7765.0	+12.0
ט3624	7311.0	+12.0
ק-209 תשואה 2.81%		
ט3625	6668.0	+39.0
ט3626	6167.0	+36.0
ט3627	5719.0	+34.0
ק-210 תשואה 2.58%		
ט3628	5332.0	+72.0
ט3629	5098.0	+71.0
ט3630	4820.0	+68.0
ק-211 תשואה 2.66%		
ט3631	4408.0	+53.0
ט3632	4151.0	+50.0
ט3633	3921.0	+47.0
ק-212 תשואה 2.58%		
3634	3471.0	+57.0
ט3635	3282.0	+54.0
ט3636	3162.0	+54.0
ק-213 תשואה 2.66%		
ט3637	2955.0	+35.0
ט3638	2751.0	+32.0
ט3639	2518.0	+29.0
ק-214 תשואה 2.64%		
ט3640	2077.0	+35.0
ט3641	1837.0	+31.0
ק-215 תשואה 2.55%		
3642	1652.0	+49.0
ט3643	1434.0	+43.0
ק-216 תשואה 2.15%		
3644	1313.0	+39.0
3645	1185.0	+36.0
4.25% מלוה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 4.80%		
3701	872.4	-10.0
ק-232 תשואה 4.38%		
3702	686.0	+1.1
ק-233 תשואה 4.52%		
3703	609.9	+10.1
3704	522.1	+8.8
ק-251 תשואה 4.70%		
3751	276.0	+.3
ק-252 תשואה 4.50%		
3752	109.0	+2.5
3753	104.6	+2.4
ק-253 תשואה 4.88%		
3754	94.9	-.8
3755	91.3	-.7
3756	88.0	-.7
3757	86.3	-.6
3758	84.5	-.7
3759	84.2	-.7
ק-271 תשואה 4.86%		
3826	96.2	-.5
3827	94.3	-.5
3828	91.0	-.4
3829	89.2	-.4
3830	87.4	-.4
3831	87.0	-.5
3901	98.9	+1.0
3902	96.6	
ק-291 תשואה 4.74%		
3903	96.7	-.6
3904	95.1	-.5
4% מלוה פיתוח (90% הצמדה)		
ט3112	— הפסקת מסחר —	
ט3113	243000.0	+1000.0
ט3114	233500.0	+300.0
ט3115	231500.0	+200.0
ט3116	222500.0	
ט3117	234600.0	+300.0
ט3118	227000.0	+2500.0
4%-6%-7% מלוה פיתוח המדינה (80% הצמדה)		
ט3201	192600.0	+500.0
ט3202	193300.0	+1500.0
ט3203	192300.0	
ט3204	186250.0	+50.0
ט3205	184200.0	+200.0
ט3206	182401.0	+98.0
ט3210	178600.0	+949.0
ט3211	173300.0	
ט3212	169600.0	+400.0
ט3213	163600.0	+98.0
ט3214	160000.0	
6%		
ט3501	160200.0	+1200.0
ט3502	158200.0	+1200.0
ט3503	144800.0	+1500.0
ט3504	136200.0	
ט3505	137000.0	
7%		
ט3521	135700.0	
ט3522	129500.0	
ט3523	121500.0	+400.0
ט3524	120900.0	-1100.0
ט3525	119200.0	
ט3526	119100.0	+300.0
ט3527	116300.0	+300.0
ט3528	113400.0	
ט3529	112900.0	
ק-704 תשואה 3.25%		
ט3530	111316.0	+681.0
ט3531	111023.0	+701.0
ט3532	107773.0	+662.0
ט3533	107608.0	+670.0
ט3534	101483.0	+635.0
ק-705 תשואה 3.20%		
ט3535	106224.0	+276.0
ט3539	100054.0	+264.0
ק-706 תשואה 3.20%		
ט3536	106107.0	+484.0
ט3537	105990.0	+484.0
ט3538	99762.0	+455.0
ט3540	99559.0	+467.0
ט3541	96198.0	+451.0
ט3542	96055.0	+461.0
ט3543	91371.0	+440.0
ק-707 תשואה 3.30%		
ט3544	91288.0	+449.0
ט3546	89022.0	+447.0
ט3547	88825.0	+447.0
ט3548	88737.0	+448.0
ט3550	84079.0	+432.0
ט3551	83753.0	+432.0
ק-708 תשואה 3.40%		
ט3545	88621.0	+341.0
ט3549	83693.0	+327.0
ט3552	76796.0	+307.0
ט3554	76628.0	+313.0
ט3555	76628.0	+313.0
ק-709 תשואה 3.45%		
ט3553	76279.0	+126.0
ט3571	66087.0	+109.0
ק-710 תשואה 3.30%		
ט3556	73202.0	+566.0
ט3558	73087.0	+578.0
ט3559	70503.0	+560.0
ט3560	66716.0	+541.0
ט3561	66532.0	+543.0
ק-711 תשואה 3.40%		
ט3557	73474.0	-62.0
ט3572	66768.0	-68.0
ק-712 תשואה 3.35%		
ט3573	66486.0	+588.0
ט3574	61307.0	+543.0
ט3577	61243.0	+554.0
ט3578	56577.0	+514.0
ק-713 תשואה 3.50%		
ט3575	60856.0	-64.0
ט3576	60666.0	-65.0
ט3579	55996.0	-80.0
ק-714 תשואה 3.10%		
ט3580	52706.0	+297.0
ט3581	50030.0	+292.0
ט3582	46139.0	+275.0
ט3583	42880.0	+261.0
ק-715 תשואה 3.30%		
ט3584	40535.0	+190.0
ט3585	38425.0	+183.0
ט3586	34791.0	+168.0
ט3588	34737.0	+171.0
ק-716 תשואה 3.30%		
ט3587	34872.0	+114.0
ט3591	31772.0	+105.0
ט3592	31737.0	+105.0
ט3593	31664.0	+105.0
ק-717 תשואה 3.20%		
ט3589	31621.0	+261.0
ט3594	30335.0	+253.0
ט3596	28988.0	+247.0
ט3597	28892.0	+247.0
ק-718 תשואה 3.40%		
ט3590	31489.0	+51.0
ט3595	29997.0	+49.0
8.25% מלוות אחרים (100% הצמדה)		
סד' 81 3	102.0	
פיתוח 157	108.2	+.2
סד' 82 ב	99.8	+.5
סד' 1	98.9	
5% מלוה פיתוח [illegible]		
ט2001	128900.0	+1200.0
ט2002	128400.0	+1000.0
ט2003	124100.0	+900.0
ט2004	124100.0	+900.0
ט2005	116600.0	+1000.0
ט2006	116401.0	+900.0
ט2007	114401.0	+900.0
ט2008	112450.0	+700.0
ט2009	115500.0	+900.0
ט2010	113900.0	+1000.0
ט2011	111300.0	+1100.0
ט2012	111600.0	+900.0
ט2013	112100.0	+950.0
ט2014	108400.0	+900.0
ט2015	109000.0	+600.0
ט2016	108700.0	
ק-108 תשואה 3.10%		
ט2017	108919.0	+669.0
ט2019	108645.0	+688.0
ט2020	105465.0	+669.0
ק-109 תשואה 3.50%		
ט2018	108736.0	+179.0
ט2021	105196.0	+144.0
ק-110 תשואה 2.70%		
ט2022	109115.0	+1124.0
ק-111 תשואה 3.45%		
ט2023	102541.0	+169.0
ק-112 תשואה 3.65%		
ט2024	95384.0	-222.0
ט2027	91944.0	-228.0
ט2031	85013.0	-239.0
ק-113 תשואה 3.45%		
ט2025	96299.0	+158.0
ט2026	95978.0	+158.0
ק-114 תשואה 3.35%		
ט2028	92986.0	+153.0
ט2030	88406.0	+144.0
ק-115 תשואה 3.35%		
ט2029	87862.0	+144.0
ט2033	80828.0	+132.0
ט2035	74170.0	+121.0
ק-116 תשואה 3.50%		
ט2032	85773.0	+239.0
ט2034	80997.0	+228.0
ט2036	74316.0	+212.0
ק-117 תשואה 3.65%		
ט2037	70008.0	+117.0
ט2052	58662.0	+98.0
ק-118 תשואה 3.55%		
ט2038	70649.0	+293.0
ט2040	67993.0	+288.0
2051	64293.0	+277.0
ק-119 תשואה 3.55%		
ט2039	67579.0	+284.0
ט2041	63958.0	+273.0
ק-120 תשואה 3.55%		
ט2053	59147.0	+98.0
ק-121 תשואה 3.35%		
ט2054	54578.0	+89.0
ט2056	50483.0	+70.0
ט2058	47399.0	+77.0
ט2060	43704.0	+72.0
ק-122 תשואה 3.20%		
ט2055	55150.0	+696.0
ט2057	52674.0	+678.0
ט2059	47875.0	+632.0
ק-123א תשואה 2.60%		
ט2061	33933.0	+54.0
ק-123ב תשואה 1.35%		
ט2062	32340.0	+47.0
ק-123ג תשואה 0.63%		
ט2063	31444.0	+45.0
הדים		
ב 18	104.7	05/09/86
ב 19	— הפסקת מסחר —	
ב 20	100.0	
ב 21	98.2	-.1
ב 22	101.5	-2.8
ב 23	93.0	-1.0
ט24	91.4	
ט25	92.1	-1.0
ט26	91.0	-.2
ט27	90.0	-.5
ט28	88.5	-.5
ט29	92.5	-1.1
ט30	98.0	
ט31	99.6	
חיה 15	89.5	
32	86.4	31/08/86
33	96.0	-1.0
2	90.6	03/09/86
סד' 34	100.6	+2.6
		-.9
אגרות חוב בנקי משכנתאות במבכ		
אשמ' מ	100.0	07/08/86
הפב ש	86.7	13/08/86
ישראל 11	96.7	31/08/86
ישראל 12	96.6	26/08/86
ישראל 13	94.9	04/09/86
ישראל 14	93.9	22/07/86
מבנה 24 ש	84.7	+2.5
מבנה 25 ש	89.0	+89.0
מבנה 26 ש	86.4	27/07/86
מבנה 28 ש	86.9	01/09/86
מבנה 30 ש	84.5	31/07/86
המימון 1	86.5	-.6
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 9.00%		
סד' 2501	152.1	-.8
סד' 2502	149.4	-.8
סד' 2503	144.6	-.8
ק-602 תשואה 8.90%		
סד' 2504	144.0	-.8
סד' 2505	138.4	-.9
ק-603 תשואה 9.00%		
סד' 2506	133.6	-.7
סד' 2507	128.9	-.7
ק-604 תשואה 8.50%		
סד' 2508	99.8	-.7
ירושלים-צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 9.58%		
7001	225.2	+.7
7002	218.2	+.6
ק-902 תשואה 9.75%		
7003	207.5	+1.4
7004	191.0	+1.4
ק-903 תשואה 9.20%		
7005	181.2	
ק-904 תשואה 9.90%		
7006	167.3	+.4
ק-905 תשואה 10.00%		
7007	155.4	
7008	152.9	+.7
ק-906 תשואה 10.00%		
7009	148.0	-.2
ק-907 תשואה 10.00%		
7010	139.5	+.8
ק-908 תשואה 10.00%		
7011	131.8	+.4
7012	127.1	+.4
ק-909 תשואה 10.00%		
7013	120.0	+.2
ק-910 תשואה 10.00%		
7014	104.4	
ק-911 תשואה 10.00%		
7015	86.6	
7016	88.6	
7017	87.7	
7018	87.5	
7019	87.9	
7020	87.7	
7021	86.9	
7022	86.5	
ק-951 תשואה 9.99%		
7201	84.5	
7202	82.9	
7203	85.5	+.1
7204	85.9	+.1
7205	86.0	+.1
ירושלים צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 3.22%		
ט6101	11823.0	+34.0
ק-802 תשואה 3.90%		
ט6102	6872.0	+52.0
ק-803 תשואה 3.99%		
ט6103	6199.0	+15.0
ק-804 תשואה 4.09%		
ט6104	5681.0	+29.0
ט6105	5585.0	+28.0
ק-805 תשואה 4.14%		
ט6106	5201.0	+32.0
ט6107	5006.0	+31.0
ק-806 תשואה 4.39%		
ט6108	3543.0	+21.0
ט6109	3367.0	+20.0
ט6110	3307.0	+19.0
ק-807 תשואה 4.29%		
ט6111	2782.0	+7.8
ט6112	2697.8	+6.8
ק-808 תשואה 4.25%		
ט6113	1815.0	
ק-821 תשואה 4.60%		
ט6151	722.9	-5.2
ט6152	700.2	-5.3
ק-822 תשואה 4.93%		
ט6153	594.1	-15.1
ט6154	583.4	-14.9
ק-823 תשואה 4.75%		
ט6155	881.2	-2
ק-824 תשואה 4.87%		
ט6156	504.2	-.5
ק-825 תשואה 4.81%		
ט6157	229.6	+1.5
ט6158	217.6	+1.5
ק-826 תשואה 4.76%		
6159	184.4	-.9
ק-827 תשואה 4.75%		
6160	173.0	-.8
6161	167.0	-.8
ק-828 תשואה 4.90%		
6162	149.0	-.1
ק-829 תשואה 4.85%		
6163	139.0	+2.2
6164	133.0	+1.5
ק-850 תשואה 4.95%		
6165	124.0	-3.2
ק-851 תשואה 4.94%		
6166	118.7	-.1
6167	116.1	-.1
6168	114.3	-.1
ק-832 תשואה 4.84%		
סד 6169	108.4	+.5
ק-853 תשואה 4.81%		
6170	102.2	+.1
ק-854 תשואה 4.80%		
6171	72.7	-3.4
6172	71.6	-3.4
ק-851 תשואה 4.80%		
6801	79.8	+.5
אל-ארם 86	811.0	-5.8
אלבים 85	203.3	
אלתא 85	1210.0	
אלסטם 85	— הפסקת מסחר —	
אלסקום 85	701.0	
תדיראן 84	95.8	+.2
תדיראן 85	400.0	

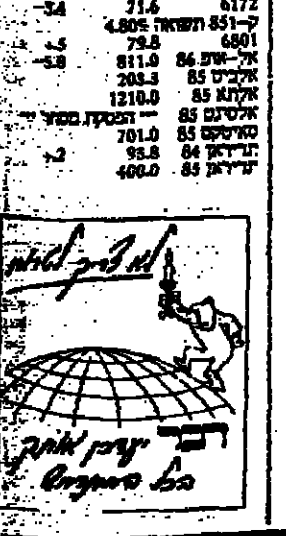

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	3937.09	3921.07
אבוקה	33889.78	33555.28
אגוד	196.65	192.82
אדיר	1313.49	1287.36
אודם	1750.69	1716.42
אופיר	1577.18	1546.01
אור	379.36	374.20
אורון	145.76	142.80
אורלי	210.79	209.25
אורן	611.76	599.75
אייל	3060.92	3001.87
איילת	3788.92	3712.23
אירים	3975.52	3888.44
איתן	578.00	566.04
אלון	494.54	484.24
אלמוג	583.78	572.41
ארז	698.81	685.53
אש	118.70	116.22
אשל	161.95	158.80
אתרוג	188.98	187.13
בדולח	1758.95	1724.54
ברוש	389.92	382.31
ברק	385.48	377.75
ברקת	723.44	719.82
גביש	1140.37	1117.89
גבע	851.01	838.34
גורן	583.71	572.24
גיא	7604.61	7491.86
גיל	2326.54	2281.44
גלית	500.26	494.04
דובדבן	293.23	290.40
דוכיפת	537.05	526.48
דולב	188.13	184.13
דורון	1210.08	1186.78
דנה	212.80	208.69
דליה		
דרור	3478.66	3418.56
דקל	287.02	281.40
הדס	289.83	287.08
הוד	—	—
חבצלת	2516.53	2464.54
זוהר	16018.25	15780.78
זיו	15039.59	14816.53
זמיר	688.71	675.38
זהבית	126.07	125.29
חליפין	110.81	110.33
חלמיש	553.16	542.15
חץ	110.30	109.86
טופז	1168.66	1141.65
טל	4279.32	4230.86
יובל	657.15	644.24
יהלום	1633.80	1601.75
יסודות	31362.40	31074.67
יערה	559.15	546.59
כוכב	821.04	805.26
כחל	113.57	111.33
כלנית		
כספית	604.49	598.28
כרמל	115.88	113.63
כתר	908.48	891.18
להב	3506.12	3438.54
למשקיע	98666.81	96980.49
לפיד	11622.08	11398.34
לקט	1470.99	1441.10
לשם	799.75	795.24
מבחר	970.97	951.91
מבטח	2812.40	2785.8
מגד	188.91	186.15
מגוון	2609.60	2584.9
מגל	620.19	608.17
מור	1243.20	1225.40
מורן	682.62	676.28
מיטב	23504.53	22905.87
מיתר	729.21	714.73
מפוז	3083.10	3023.00
מעיין	640.95	628.58
מצדה	838.23	821.77
מרגלית	994.53	974.97
מרום	953.19	934.61
נוגה	20872.09	20563.04
נסיך	662.27	649.81
נטע	384.70	377.27
נילי	4206.57	4144.43
סביון	—	—
סגולה	117.10	114.77
סלע	826.16	809.61
סנונית	572.75	561.49
ספיר	621.32	609.54
סהר	489.83	489.83
עדיף	666.65	653.98
עדית	1692.50	1684.20
עדן	5814.54	5730.91
ענבר	1109.46	1065.02
עצת	1993.46	1973.81
עפרוני	543.85	531.86
ערמון	135.91	133.26
פיא	1218.50	1194.36
צבי	499.58	489.58
צופית	515.64	505.51
צוק	99.76	99.38
צבר	852.04	833.77
צביה	6277.85	6186.11
צמרת	1463.84	1445.42
קלע	1694.03	1685.56
רוזית	15382.00	15421.16
רימון	101.87	101.69
רקפת	—	—
רשף	639.96	625.78
שביט	645.91	633.38
שהם	813.37	795.67
שירה	317.29	315.14
שניר	304.24	298.22
שובל	606.19	597.83
שסק	565.78	551.99
שקד	160.04	156.88
תאנה	178.00	176.25
תבור	753.78	743.57
תדהר	380.43	378.54
תהילה	88.90	86.94
תירוש	416.12	411.18
תמר	184.16	180.58
תפוח	171.89	170.61
תרשיש	1250.46	1225.84
תשרי	384.70	383.18

משק עולמי / ביל כספי

הקליפורניים לא רוצים מסים

מתכננים חקיקה פדרלית שתגביל שכר עובדי ציבור

האוארד יארוויס נפטר לפני שלושה שבועות. השם יארוויס לא אומר לנו הישראלים דבר, אולם בארה"ב ובמיוחד בקליפורניה יארוויס מתקשר עם רפורמה במסים. היה זה יארוויס אשר לפני כעשר שנים עמד בראש המאבק להפחתת המיסים המקומיים בקליפורניה, מאבק שהסתיים ב"תיקון 13" המפורסם שהביא לקיצוץ מסי הרכוש בקליפורניה ביותר משישים אחוזים.

יארוויס מת, אך הקרב על קיצוצים במיסים ובתקציב בקליפורניה חזר לתחיה.

שותפו של יארוויס במאבק נגד המיסים, פאול גאן, מתכוון לסגור את אותן הפרצות ב"תיקון 13" אשר איפשרו לרשויות המקומיות לגבות מיסים מוגדלים באחרונה. גאן מתכנן ליצור לחץ ציבורי וחקיקת חוק, שעל פיו יוגבלו הוצאות הממשלה המקומית (State) לגידול האוכלוסיה ולקצב הצמיחה הכלכלית.

גאן מבקש להגביל את שכר עובדי הציבור ל־64 אלף דולר לשנה ואת הפנסיות לעובדי ציבור שפרשו ל־49 אלף דולר.

מרבית הציבור בקליפורניה תומך בחקיקה זו אך קבוצות שונות מתנגדות לסעיפי החוק המגבילים שכר עובדי הציבור, בטענה שאם רוצים רמת שרות נאותה צריך לשלם היטב, אחרת הטובים לא יבואו לשירות הציבורי.

בסקראמנטו בירת קליפורניה מודאגים. אם אכן יתקבל החוק יצומצמו במידה ניכרת ההוצאות של ממשלת קליפורניה, דבר שיפגע ביכולתה להרחיב ולשפר שרותים לאזרח.

תנודות בשער הדולר

שיא בגרעון המסחרי האמריקאי הוריד שער הדולר • מדדים כלכליים מעודדים הפכו המגמה

שער הדולר היה בלתי יציב לחלוטין השבוע, שעה ירד לשפל תקופתי חדש של 2.019 מרקים, אך שב והתאושש בסוף השבוע.

חולשת הדולר בתחילת השבוע נבעה מההשפעה השלילית של הגרעון המסחרי האמריקאי בחודש יולי אשר הגיע לשיא מרהים של 18.04 מיליארדי דולרים. פרסום הנתונים על סחר החוץ של ארה"ב ביום ששי הקודם גרמו למפולת בדולר. ירידה נוספת ארעה ביום שלישי, לאחר שקלייטון יוטאר, ראש מינהל סחר החוץ בארה"ב, התבטא כי הגרעון המסחרי בלתי נסבל ויש להביא מיד לירידות חדות בשער הדולר ביחס ליאן ולמרק. קלייטון הוסיף שהגרעון המסחרי של ארה"ב בשנת 1986 עשוי להגיע ל־200 ביליארדי דולר, עליה של כ־35 אחוזים לעומת הגרעון בשנת 1985.

בסוף השבוע הצליח הדולר להתאושש לאחר שהתפרסמו כמה מדדים כלכליים טובים: בחודש יולי עלתה ההוצאה לבניה ב־0.5 אחוז וההזמנות מהתעשיה עלו ב־2.2 אחוזים. בחודש אוגוסט פחתה האבטלה ל־6.8 אחוזים מכוח העבודה בשוק האמריקאי, ירידה חודשית של 0.1 אחוז שהם כ־150 אלף איש.

נתונים אלו עורר משקיעים להעריך שהכלכלה האמריקאית הגיעה, אולי, לנקודת מפנה, וכי שער הדולר נמוך מדי. לקראת סוף השבוע נוצרו ביקושים אשר העלו את שערו של הדולר ביחס לכל המטבעות החשובים, זולת הלירה סטרלינג.

מלבד ההתפתחויות סביב הדולר יש לציין שבמהלך השבוע האחרון התחזקה הלישט"ש ביחס לכל המטבעות החשובים בהשפעת עליית מחירי הנפט, שפרושו גידול הכנסות היצוא של בריטניה. גם שערי הריבית הגבוהים בבריטניה הגדילו ביקוש הספקטי למטבע הבריטי.

מחיר הנפט הוכפל

בחודש האחרון עלה מחיר הפלטינה בכ־80 אחוז
מחירי סוכר – עלו; מחירי כותנה – ירדו

עליות חזקות היו במחירי המתכות היקרות במהלך השבוע האחרון. סוחרים בלונדון מייחסים את עליית המחירים להמהומות המתחוללות בדרום אפריקה ולחוסר היציבות בשוקי הכספים של העולם אשר מגבירה את הביקוש ההשקעתי בעיקר לזהב. גם הסממנים על עליה בשיעורי האינפלציה בעולם משפיעים לטובה על הביקושים לזהב ומחירו בסוף השבוע הגיע ל־422 דולרים האונקיה, עליה שבועית של 9.7 אחוזים ועליה חודשית של יותר מ־20 אחוזים.

גם מחירי הפלטינה עלה מסיבות דומות, אם כי כאן היתה השפעת המהומות בדרום אפריקה גדולה מהשפעת חוסר היציבות בשוקי הכספים. מחיר הפלטינה הגיע ביום ששי לשיא שלא היה כמותו זה שש וחצי שנים – 673.75 דולרים, – עליה שבועית של 7.9 אחוזים ועליה חודשית [illegible] אחוזים.

גם במחירי הנפט היו עליות חזקות. מחיר חבית נפט מסוג דובאי עלה ל־14.55 דולרים, עליה חודשית של 102 אחוזים ושבועית של 6.59 אחוזים. מחיר הנפט עלה לאחר שבראשון בספטמבר נכנס לתוקף ההסדר החדש של אופ"ק על פיו כל חברות האירגון, להוציא עיראק, יקטינו תפוקת הנפט שלהם. על פי הדיווחים שמגיעים מהשטח, ההסכם נשמר, מה שמסביר הכפלת מחירי הנפט.

בשוק המזון נרשמו ירידות במחירי הסוכר, שכן התברר שצפוי יבול שיא של קני סוכר והיצעים חזקים של סוכר. מחיר טונה סוכר ירד ל־118 דולר ביום ששי, ירידה שבועית של 15 אחוז. לעומת זאת נרשמו ביקושים חזקים לכותנה. כנראה שמעכבים משלוחי כותנה בציפיה לעליית מחירים נוספת. מחיר ליברה כותנה למסירה בחודש דצמבר עלה ל־0.5917 דולר, עליה שבועית של 7.97 אחוזים.

האוצר הפסיק הלוואות לקיבוצים באמצעות המועצות האזוריות

מאת שלמה קרמר

משרד האוצר הפסיק לפני כחודשיים לאשר מתן הלוואות לציוד ופיתוח תשתית, מתקציב משרד השיכון למועצות אזוריות עבור בניית מגורים ופיתוח תשתית בקיבוצים.

הפסקת דרך מימון זו, באה לסכנת האוצר כתגובה לכך שהקיבוצים עצמם לא החזירו את ההלוואות שניתנו להם, ואלו נפרעו בסופו של דבר על־ידי המועצות האזוריות ומתקציב משרד הפנים.

באוצר ראו במתן הלוואות למועצות מקומיות עבור בנייה ותשתית בקיבוצים, פתח להרחבה תקציבית. בסופו של דבר העביר משרד השיכון הלוואות, אשר נפרעו על־ידי משרד הפנים. כאשר הנהנים היו הקיבוצים וה"מתנחלים" היו המועצות האזוריות.

בעקבות פעולת האוצר, הגיעו פניות רבות מן הקיבוצים להמשך מתן ההלוואות למועצות האזוריות עבורם, אך בשלב זה עומד האוצר על דעתו ונראה, שמימון בניית מגורים ופיתוח תשתיות לקיבוצים לא ייעשה עוד באמצעות המועצות האזוריות.

הפרדסן יקבל תמורה בהתאם לאיכות הפרי

מאת דויד מושיוב

הפרדסנים יקבלו מעתה תמורה משתנה בהתאם לאיכות הפרי. מדיניות זו נועדה לתת תמריץ לגדל פרי מאיכות מעולה, במסגרת התכנית להגדיל יצוא הדרים ל־200 מיליון דולר בשנה הבאה.

בשוקי היצוא פועלים כיום גופים גדולים כגון רשתות שיווק גדולות, הרוכשות כמויות גדולות של פרי הדר. בשוק כזה, יש חשיבות מרכזית לאיכות הפרי. לפיכך, קבעה המועצה דפוסים קשוחים למיון הפרי ושיטה אחידה של חיוב מגדלי ההדרים עבור שירותים קבלניים.

אופטימיזציה בתחום הלוגיסטי

מועצת ההדרים תפעיל בעונה הקרובה תכנית בעלות 80 מיליון דולר שמטרתה להגיע לאופטימיזציה בתחום הלוגיסטי: הובלה יבשה, טיפול בנמלים והובלה יבשתית של הפרי בחו"ל. לדעת איילנד, תאפשר התכנית להסוך 4 עד 7 אחוזים מההוצאה.

השנה יועמק גם שיתוף הפעולה עם חברת "אגרקסקו" הן בתחום ההובלה הימית והן בתחום איחוד סניפים בחו"ל.

מועצת ההדרים מתכננת מרכז אריזה והפצה של הדרים באחד הנמלים באירופה, לשם יישלח הפרי במיכלי צובר במקום בתיבות, ויעבירו אותו למכירה מידית ברשתות השיווק, כפי שעושים כיום הפרדסנים הספרדים.

תכניות נוספות של המועצה הם בתחום בנית מעקב סיווק.

כתוצאה מפעולות ייעול ירדה העלות בשנתיים האחרונות ב־15.7 אחוז, מ־136.6 דולר לטון ל־115.5 דולר לטון.

שערי החליפין קובעים את רווחיות יצוא ההדרים

לדברי ראובן איילנד, הגורם הדומיננטי ברווחיות ענף ההדרים הוא שער החליפין של המטבעות האירופיים ביחס לדולר, וכל פעולות החסכון והייעול רק גלוחים לגורם זה.

תמורה של 18 מארקים גרמניים לתיבת הדרים היתה שווה ב־1980 10 דולר, ב־1985 5.25 דולר והשנה 7.5 דולר. רווח של 90 מיליון דולר ב־1980, הצטמק כדי 51 מיליון דולר ב־1982, ו־17 מיליון דולר ב־1984.

רק בשנת 1985 חזר הרווח מענף ההדרים וטיפס לכדי 110 מיליון דולר, כתוצאה מהקרה בספרד, והשנה כתוצאה משיפור בשערי המטבעות האירופיים ביחס לדולר, הגיע הרווח לכדי 95 מיליון דולר

פוטנציאל החסכון מהתייעלות הינו 5 עד 10 מיליון דולר בשנה, ואילו הפרש בשערי המטבעות מתבטא בגידול או בצמצום ההכנסה בעשרות מיליוני דולר.

ענף ההדרים מפרנס 30־40 אלף עובדים. מחזור הענף הוא כ־400 מיליון דולר.

יוקם מכון לבקרת איכות ולכיול מכשירים ב"הזורע"

מאת משה גבע

קיבוץ הזורע ישקיע מיליון דולר בהקמת מכון ראשון מסוגו לבקרת איכות ולכיול מכשירים.

מטרת המכון היא לסייע לחברות ישראליות המייצאות מכשירים לארה"ב ובעיקר לאירופה, לעמוד בתקנים אמריקאיים ואירופיים. המכון מתכוון לבקש מגורמים תעשייתיים בארה"ב להעניק לו הסמכה לייצגם בארץ כלפי התעשיה המקומית, במקום הנציגים שנהגו לשלוח חברות אמריקאיות, המזמינות עבודות בקבלנות משנה מהמפעלים ישראלים, כדי לפקח על איכות המוצרים.

ציוד המכון כולל מכונות מדידה ממוחשבות לבקרת איכות מבדית ולכיול מכשירי מדידה ונחשב למתקדם מסוגו.

במכון, שייפתח בתחילת השנה הבאה, יעבדו כ־20 מחברי הקיבוץ, העוברים עתה הכשרה במוסד בהלכתי־בטחוני שממנו נרכש גם הידע.

אקטוארים מפולין ישתתפו בכנס בינלאומי בישראל

מאת דויד מושיוב

200 אקטוארים מ־20 מדינות, ביניהם שני אקטוארים מפולין, יטלו חלק בכנס הבינלאומי של האקטוארים שיתקיים בישראל בין ה־20 ועד 24 בספטמבר. במסיבת עתונאים, שהתקיימה אתמול מסרו חברי ועד אגודת האקטוארים הישראלית אדי לוי ורן ספר כי בכנס ישתתפו אקטוארים ידועי שם מבלגיה, סווין, ארה"ב ושוודיה.

הכנס ידון, בין השאר, בנושא ביטוח אסונות טבע, ברעידות אדמה, התפרצות גאות ועוד. נושא אחר שידון בכנס הוא כיוונים פיננסיים של האקטואריה של הביטוח הכללי ומעמדו של האקטואר בתחום הביטוח הכללי.

חברי האגודה סרבו להתייחס לדו"ח "ועדת ריגנר" בנושא קרנות הפנסיה, בנימוק שטרם דנו בו. גם לנושא מיזוג קרנות פנסיה סרבו האקטוארים להתייחס.

הפסדים במאות אלפי דולרים למלונאים מאובדן ציוד

מאת דויד מושיוב

ההפסדים הנגרמים למלונות בישראל בגלל "סחיבה" ואובדן פריטי ציוד מסתכמים במאות אלפי דולרים בשנה. בעקבות זאת הציגה החברה הכלכלית של התאחדות המלונות מערכת אלקטרונית להגנה על אביזרי המלון.

המערכת הוצגה בתערוכה לציוד של מלונאות "קיטקס הוטקס 86" במלון הילטון בתל־אביב.

התקנתה של מערכת כזו – מעריכה התאחדות המלונות – תאפשר צמצום ההפסדים הכספיים שנגרמו למלונות בשנים האחרונות וכן הפניית משאבים שייחסכו לשיפור השרות לתייר.

המלונאים רוכשים מדי שנה ציוד להתפעול שוטף של המלונות המחליף ציוד ישן בסכום שנע בין 10 ל־13 מיליון דולר. 6 עד 8 מיליון דולר מסכום זה הוא ציוד מיובא ו־4 עד 5 מיליון דולר ציוד מייצור תוצרת הארץ.

החברה הכלכלית של התאחדות המלונות בישראל הגיעה להסדר עם בנק ישראל ו"סטיתי כרמל", המאפשר רכישת שטיחים מקומיים במחירים ובתנאי תשלום הדומים לאלה הניתנים על ידי יצרנים מחו"ל.

המיליונרים שילמו רק 5 אחוזים מס

מאת אלי חביב

למעלה משלושת אלפים מיליונרים בארצות־הברית כמעט שלא שילמו מס־הכנסה פדראלי בשנת 1984 – כך ציין בדו"ח שפירסם ציר הקונגרס הדמוקראטי, מטקסס, ג'ק פיקל.

בדו"ח, שהובא בימים אלה לידיעת עובדי המס בישראל, מודגש כי קרוב לשלושים אלף משלמי מסים בעלי הכנסה של יותר מרבע מיליון דולר בשנת 1983 שילמו פחות מחמישה אחוזים מס־הכנסה.

פיקל מציין, כי "אם למישהו היה ספק באשר לאי־הצדק של שיטת המסים הנוכחית שלנו, הסיכומים האלה ישכנעו אותו. אינני סבור שהתכוונו לאפשר לעשירים להימנע בגלל מתשלום מסים".

מקבצי הון / ש. רוזנבלום

צרור עצות למשקיע בשוק ההון

בניית תיק השקעות "אידיאלי"

בשבוע שעבר עסקנו בבניית תיק השקעות בדוסאי "אידיאלי". שמנו דגש על ניצול מצבי שוק ניירות ערך כמו ושילוב ציפיות לשינויים פיננסים מאידך.

תיק ההשקעות של השבוע שעבר נבנה ביסודו מהשקעת 50 אחוז מבססוו באופן סולידי לחלוטין, ואג"ת, תפ"ס ובנקאיות, 50 אחוז הנותרים השקעו בעיקרן בבורסה וקרנות נאמנות, מניות כבדות.

לאור המצב העכשווי בשוק ההון אנו חושבים שתיק ני"ע נכון לשינוי שעיקרו יציאה מהאפיק הדולרי כמעט לחלוטין.

לדעתנו, המניות הבנקאיות הנסחרות בעת כתשואה של כ־17 אחוז, מהוות אפיק השקעה מעניין ביותר. לפיכך נשאיר כ־15 אחוז מהתיק בבנקאיות.

התיק אמור להראות כדלקמן: 15 אחוז מניות בנקאיות. 10 אחוזים תפ"ס פק"מ. 25 אחוז אגרות חוב מדדיות. (ניתן לצמצם מעט לטובת בנקאיות וקרנות) 25 אחוז קרנות נאמנות המתמחות במניות. 15 אחוז כניות כבדות. נאפשר להגדיל ע"ח תפ"ס ופק"מ. 10 אחוזים מניות חצי כבדות ומעט קלילות. (ניתן לסולידיים שכינינו להעביר לכבדות).

אותם 10 אחוזים מהתיק המוקצבים לתפ"ס, כהראוי להם לעבור לכיוון קרנות המניות ולנועזים שכינינו – לבניות הכבדות.

רבים שואלים אודות הקטע המודדי שבתיק. הציפיות לגבי רמת האינפלציה השתנו מעט באחרונה, עקב הגברת ההרמה למשק והגידול בצריכה. נראה שגם אם רמת האינפלציה תעלה מאחוז וחצי לחודש הקרוב תגיע לשני אחוזים, הרי קצב המחירים הממוצע השנתי יישמר. אם אמנם כך יהיה ורמת האינפלציה הנמוכה תישמר – אין טעם בהגדלת פוזיציית האג"ח המדדיות, שכן השינויים לא יהיו בולטים כלל ועיקר.

שאלות נוספות שהתעוררו בנושא תיק ההשקעות האידיאלי נגעו לרעיון ההשקעה בסל מטבעות בגונה הבנקאות הישראלית. אנו מצטרפים לדעת מומחים, שיתכן ששער הדולר יתחיל להתייצב ברמתו הנוכחית, ולפיכך השקעה בסל מטבעות אינה בהכרח פעולה כדאית או מעניינת כבעבר.

הרעיון המרכזי ב"תיק האידיאלי" שהצגנו מתבסס על ניצול גאות מסויימת באפיקי השקעה ספציפיים. כרגע ניתן להעריך שחודש ספטמבר עשוי להיות חודש פעילות חיובי באפיק המניות. כיוון שלא חלות עלינו מגבלות כניסה או יציאה מהשוק, שכן השקעתנו בנויה על קרנות ומניות כבדות, ואלה כידוע נזילות, היינו מייעצים להגדיל קטע זה בתיקנו. רעיון הקטנת החלק בתפ"ס נובע מהערכתנו לירידה קרובה אפשרית בשערי הריבית השקלית המשולמת למפקידים. ריבית זו אינה נגד תשלום נכו לבשקיעים גדולים, ולפיכך סביר שחלקם יעבירו כספים מפקדונות שקליים לכיוון מניות בנקאיות או אפילו לקרנות נאמנות.

להלן תיק השקעות המתאים לאלו המאמינים בפעילות חיובית ארוכת טווח בבורסה: 50 אחוז קרנות נאמנות המתמחות במניות. 25 אחוז מניות בנקאיות. 25 אחוז מניות כבדות. תיק זה ברכו 75 אחוז מסך השקעתנו ישירות בשוק המניות. לצורך ניהול תיק השקעות כזה דרושים עצבים חזקים ויכולת תימרון מהירה. לדעתנו, תיק זה הוא האידיאלי, אך לא נמליץ עליו לציבור המשקיעים הרחב שכן המלצה זו עלולה להיות ספקולטיבית במהותה, ולפיכך מסוכנת.

לסיכום, היינו קובעים עיקרון מנחה יסודי וברור: משקיע נבון ומעט מתוחכם מהראוי שידע לנצל גיאות באפיק מסויים ויעז לחרוג מקו ההשקעה הסולידי והשמרני כבעבר.

מעל הכל יש לזכור כי ההמלצה בנויה על תקוות לעתיד, ולצערנו אין ערובה להצלחה.

ראו הזהרתנו.

הבנקים מחזורים אחר לקוחות

לקוחות בל"ל ידווחו על פעולות במט"ח בשירות אלקטרוני

במסגרת שירות ההודעות האלקטרוני הניתן בבנק לאומי, יוכלו מעתה לקוחות הבנק לקבל גם הודעות על ביצוע פעולות במטבע־חוץ.

החל מחודש פברואר השנה, מקבלים לקוחות בנק לאומי, באמצעות שירות ההודעות האלקטרוני, את ההודעות מן הבנק על פעולותיהם בפק"מ ותפ"ס, על העברות מחשבון לחשבון ועל תשלומים על פי הוראות קבע.

ההודעות מופקות בשירות עצמי על ידי כ־230 מכשירי מידע לאומי בסניפי הבנק ו־32 מסופי בל"ל, במשך 24 שעות ביממה, וניתנות חינם. כך מקבלים הלקוחות את הודעותיהם במהירות ונחסך זמן המסלות באמצעות הדואר.

כאמור, מעתה נוסף תחום מטבע חוץ לשירות ההודעות האלקטרוני.

בנק לאומי מסר כי הוא מתכנן הרחבת השירותים לתחומים נוספים.

שירותים נוספים למחזיקי "ויזהב"

חב' כ.א.ל, מנפיקת כרטיס האשראי "ויזה" עבור קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט, הודיעה על הוספת שירותים למחזיקי כרטיס הזהב של "ויזה".

מעתה ייהנו מחזיקי כרטיס הזהב מחברות בארגון הבינלאומי IAPA, המעניק הטבות ושרותים מיוחדים הקשורים בנסיעות לחו"ל, כגון הנחות עד 40 אחוז באלפי בתי מלון נבחרים ובסוכנויות להשכרת רכב.

חברת "ויזה" מעניקה לכל בעל "ויזהב" כרטיס אישי של חב' "בדג'ט – השכרת רכב", המקנה תנאי השכרה מועדפים ותעריף מוזל.

מחזיקי כרטיס הזהב כבר נהנים משורת הטבות:

★ ביטוח חינם, עד 150,000$ לתאונות בעת נסיעה בתחבורה ציבורית שכרטיס הנסיעה עבורה נרכש באמצעות כרטיס הזהב.

★ אשראי אישי גדול בתכנית "ויזה+30".

★ אפשרות למשיכת מזומנים בגובה 300 ש"ח בכל מכשירי הכספומט בסניפי קבוצות בנק לאומי ובנק דיסקונט.

שרון: מתעלמים מתכניתי

מאת משה גבע

"בשבוע שבו חזר מקאמרון היה אמור ראש הממשלה לקיים דיון בתוכנית שהגשתי לעידוד היצוא, אך בינתיים הוא מתעלם מכך" – אמר שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, בפגישה עם חברי מועדון היצואנים הגדולים.

שרון קבל על ששרים שונים מתערבים בתחומי משרדו ומצליחים לדחות קבלת החלטות מכריעות למשק. לדבריו, בנושאים אלו אין לו חילוקי דיעות עם ראש הממשלה, אלא שביצוע ההחלטות מתעכב מסיבות ביורוקרטיות.

שרון גילה שבדעתו להגיש לממשלה הצעה למכירת החברות הממשלתיות למשקיעים אמריקאים, כאשר התמורה תוקדש כולה להקמת קרן לעידוד השקעות בתעשיה. הדבר מותנה, לדבריו, בהסכמת ממשלת ארה"ב, שהבנקים האמריקאיים יעניקו למשקיעים הלוואה בשיעור כפול או משולש מגובה השקעתם. כך תוכל ממשלת ישראל להענות לדרישת ארה"ב להקטין את מעורבותה במשק ובמקביל תתחייב להפחית את המיסים בשיעור דומה לגובה ההשקעות.

ידיד תיירות ייערך בעכו

מאת יוסי ליבוביץ

ידיד תיירות "חוף הצפון" שמגמתו לעודד את תיירות הפנים בצפון הארץ יתקיים ב"אולמות האבירים" בעכו בין התאריכים 29.9 – 1.10.

חברת "ידידי האומה" המארגנת את הידיד מצפה לביקורם של נציגים מ־4200 גופים ביניהם מנהלי חברות, ראשי ועדי עובדים, מנהלי כח אדם, ארגוני גימלאים, מזכירי קיבוצים ומושבים, נציגי צה"ל וארגוני נכים.

בידיד יוצגו אתרי תיירות בצפון הארץ, בעיקר מקיסריה, מחיפה, מעכו, מנהריה ומראש הנקרה, באמצעות סרטים ועלונים.

הרשויות המקומיות המשתתפות וכן התאחדות בתי המלון בנהריה מקווים כי תוצאות הידיד ישתקפו במספר הישראלים שיגיעו לאיזור הצפון בקיץ 1987.

היפר "קואופ" בנס ציונה קלט מובטלים

מאת אלי חביב

כ־100 מובטלים מנס־ציונה וסביבתה נקלטו לעבודה בהיפר קואופ החדש בנס־ציונה, שיפתח שעריו בחודש הבא.

עקב הפיטורים במגזרים השונים באזור נס־ציונה, תביא פתיחת ההיפר לשיפור משמעותי במצב התעסוקה של עובדים בלתי־מקצועיים בנס־ציונה.

ההיפר קואופ – "אירוסים" – של רשת הרבוע הכחול, הוא מהגדולים והחדשניים בארץ ומשתרע על שטח של 2500 מ"ר, ו־1500 מ"ר שטח מכירה. הוא מצטרף ל־128 סניפי הרשת ברחבי הארץ.

הלוח הכללי

דלות ובתים 1050 — [illegible]

מבני תעשיה 2600 — [illegible]

הצעות עבודה 3000 — [illegible]

מכוניות 4000 — [illegible]

מציעים למכירה 5000 — [illegible]

רוצים לקנות 5010 — [illegible]

הוזמים 5020 — [illegible]

מקררים 5050 — [illegible]

וידאו טייפ 5040 — [illegible]

הלוואות 5100 — [illegible]

ריהוט ודירה 5270 — [illegible]

שוק המציאות — [illegible]

דיבות גגות 5320 — [illegible]

מטבעות ותדליות 5310 — [illegible]

נקיון ואחזקה 5550 — [illegible]

צבעי אמבטיות 5645 — [illegible]

שדוכים 7000 — [illegible]

הכרויות 7050 — [illegible]

ירושלים — [illegible]

מכוניות 4000 — [illegible]

ריהוט ודירה 5270 — [illegible]

למסעדה צרפתית
דרושים
★ שף מעולה
★ מלצרים מקצועיים
(בעלי נסיון)
★ ברמן/ית
★ טבח מעולה ועוזר
★ דיילת קבלה
(ידע בשפות)
תנאים טובים, סודיות מובטחת
03־652817 ,654808

"למפגש הקשתות"
נס־ציונה
דרוש
בר־מן
מאזור ראשל"צ
נס ציונה ורחובות
☎ 08-471822
08-464401

למפעל בחולון
דרושים
עובדים מנוסים
לייצור מסגרות אלומיניום
5 ימי עבודה בשבוע + כל התנאים
טל: 03־807638

מועצה מקומית אלטייבה
טלפון 3־052־65131 ת.ד. 1 טייבה
המועצה המקומית אל טייבה מכריזה בזה על משרה פנויה כדלקמן:
תיאור המשרה: קצין ביקור סדיר
שעור המשרה: משרה מלאה
תיאור התפקיד:
מעקב אחרי תלמידים שנושרים מכל מסגרת התינוך בטייבה והחזרתם למסגרת החנוך.
דרישות המשרה:
בעל תואר אקדמאי (ב.א) בעבודה סוציאלית או בסוציולוגיה או בחנוך עדיף בעל נסיון קודם עם הנוער והחניכים. מועדף בחור או בחורה מתחת לגיל 40.
המועד האחרון להגשת המועמדות על גבי טופס שאפשר לקבל במשרדי המועצה המקומית טייבה הוא יום 15.9.86 שעה 13.00.
עבד אללטיף חביב – יו"ר המועצה

קו־אופ רעננה
אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
רעננה 43101, רח' אחוזה 142 (פינת היובל)
טל' 052-23080 - ת.ד. 136
דרוש
מנכ"ל אגודה
הכישורים הדרושים
1. השכלה אקדמאית מושלמת תוך עדיפות לכלכלה ו/או מנהל עסקים.
2. בעל כושר ארגון ונהול ברמה בכירה.
3. נסיון נהולי מוכח של מערכת כלכלית מורכבת, ממוחשבת.
4. יכולת לקיים מו"מ עם מוסדות וארגונים ברמה בכירה בתחום הציבורי והעסקי.
5. יכולת ונסיון בתחום משאבי אנוש.
6. כושר ניסוח וכושר התבטאות ונכונות לעבודת צוות תוך שמירת יחסי אנוש טובים במערכת ומחוצה לה.
[illegible]

המועצה המקומית אלטייבה
טלפון 3־052־65131
ת.ד. 1 טייבה
המועצה המקומית אלטייבה מכריזה בזה על משרה פנויה כדלקמן:
תאור המשרה: פסיכולוג חינוכי.
שעור המשרה: משרה מלאה
תאור התפקידים: הקמת תשתית לתחנה לשרות פסיכולוגי אשר תשרת מערכת החינוך בטייבה בכללותה.
דרישות המשרה: מוסמך בפסיכולוגיה חינוכית ותואר שני
עם תקופת התמחות של שנתיים לפחות.
בעל נסיון במקצוע, עדיף עם ותק בעבודה. ידיעת השפה הערבית רצויה.
דרגת המשרה: לפי הדירוג הפסיכולוגי.
על המעונינים להגיש את מועמדותם על גבי טופס שאפשר לקבלו במשרדי המועצה המקומית טייבה.
המועד האחרון להגשת ההצעות הוא יום 15.9.86, שעה 13.00.
עבד אללטיף חביב – יו"ר המועצה

מורה לעברית
רקע הגשות לבגרות
פנוי לתשמ"ז
ת.ד. 3711 ירושלים

אושר בוועדה המרכזת

איסור על מבקרים פנימיים למלא תפקידים אחרים

מאת חיים ביאור,
סופר "דבר" לענייני עבודה

בכל מוסד או חברה הסתדרותית תמונה ועדת ביקורת שתעמוד על מעמד עצמאי; המבקר הפנימי לא ימלא כל תפקידים אחרים במערכת – הצעות אלה כלולות במסמך שהכין המבקר החדש של ההסתדרות, נפתלי בלומנטל, ואשר אושר אתמול בוועדה המרכזת.

בישיבתה אמר המזכ"ל ישראל קיסר כי ההסתדרות מייחסת חשיבות רבה למעקב מצד מבקר ההסתדרות אחר הביצוע של תוכנית ההבראה והשינויים במבנה ההוני של "סולל בונה" וקופת חולים.

קיסר הטעים שהמבקר הפנימי כפוף למנכ"ל ולמועצת המנהלים של החברה ולוז האחרונה הסמכות לפטרו. עוד אמר שאחת הסנקציות העיקריות של הביקורת היא החשיפה לציבור, אך בידיו של מבקר ההסתדרות יהיה שיקול הדעת אם לאסור פרסומה של ביקורת או חלק ממנה.

מי הקבר בצפת הפכו למי־מרפא

מאת שמעון וייס,
סופר "דבר" בצפת

צפת, מסתבר, הכל יכול להיות. מה שהיה בשבוע שעבר לקילוח מים בלתי ברור שנבע מתוך קברה של זקנה צפתית שהלכה לעולמה לפני כ־20 שנה, הפך אתמול למי־מרפא עבור מאות מאמינים שבאו מהעיר וממושבי הסביבה ומילאו בקבוקים רבים במים קצת דלוחים שלדידם הם כבר מים קדושים וסגולה למרפא.

השמועה כי המים הבוקעים מתחתית הקבר של שמחה כהן בבית העלמין בצפת הם מי מרפא, נפוצה בעיר בסוף השבוע כהרף עין. עדיין לא ברור מיהו אבי השמועה ויש המוסרים כי אביה הוא אחד הרבנים בעיר שהעלה את הסברה המוזרה. איש לא המתין לאישור רשמי או להוכחות מדעיות יותר ואתמול בבוקר כבר נראו עשרות מתושבי העיר ממלאים בקבוקי מים.

מומחי חברת "מקורות" שביקרו באתר הקבר ובדקו את נביעת המים, והידים יותר ולאנשי המועצה הדתית בעיר אמרו כי במשך השבוע יוסיפו לבדוק את הנושא ואז יתנו את הסברם לתופעה. אתמול כבר נשמעו בצפת קולות שהציעו להפוך את קברה של הצפתית ל... אתר תיירות.

לא נסגרו מרפאות חוץ ב"סורוקה"

מאת סופר "דבר" בנגב

1800 העובדים במרכז הרפואי "סורוקה" בבאר שבע קיימו הבוקר אסיפת הסברה ומחאה ויפסיקו את העבודה לשעה. זאת, במקום השבתה של שעתיים וחצי שתוכננה לאתמול ונדחתה. בשלב זה גם נמסר, שמרפאות החוץ לא נסגרו כמתוכנן, בשל ההקלה בעומס העבודה במחלקות האשפוז, שחלה עקב הפסקת קבלת חולים לאשפוז מאז תחילת השבוע שעבר.

העובדים תובעים הגדלת תקן כוח האדם במקצועות הסיעוד, הרוקחות, משק וניקיון ומתן הטבות לעובדים שייענו לפניה לעבוד בשירות הרפואי בנגב בכלל ובמרכז הרפואי "סורוקה" בפרט.

• עיריית צפת מימשה את איומה וניתקה אתמול, בשל חוב, את אספקת המים לבית החולים הממשלתי בעיר. בית החולים שרוי עתה בלא מים.

1,160 ש' – השכר הממוצע ביוני

מאת שלמה קרמן, סופרו הכלכלי של "דבר"

ביוני 1986 היה השכר הממוצע במשק 1,160 שקל – מסר דובר הלשכה לסטטיסטיקה. השכר הממוצע למשרת שכיר עלה בתקופת אפריל – יוני 1986 באחוז אחד בערך לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

מדובר במדידת השכר הכולל במשק מחולק במספר המשרות המלאות, כולל עובדים מהשטחים.

השכר הממוצע באפריל – יוני 1986 היה גבוה ב־4.9 אחוזים מהשכר הממוצע ברבעון הראשון של השנה (ינואר־מארס 1986). לעומת זאת היה השכר החודשי הממוצע במחצית הראשונה של 1986 נמוך בכארבעה אחוזים מהשכר באותה התקופה ב־1985. עיקר הירידה בשכר הממוצע על פני מחצית השנה הראשונה של 1986, נרשם בשרותים הציבוריים שבהם הוא היה נמוך ב־8.8 אחוזים.

שכונת סומייל בת"א תהיה למרכז מגורים ופארקים

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

שכונת הפחים "סומייל" (גבעת עמל) תהרס ותהפוך למרכז מגורים וגנים ציבוריים. תוכנית הבינוי הוגשה בשבוע שעבר לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה בתל אביב על ידי האדריכלים ארם מזור ואלי פירסט.

מדובר בשטח של 50 דונם השייך לעירייה, להברת עק"ם וחברת העובדים המחזיקים באיזור מרחוב ז'בוטינסקי בצפה, רחוב בן סרוק במזרח, רחוב ארלוזורוב בדרום ורחוב אבן גבירול במערב.

התוכנית מייעדת את האזורים הצפוניים של סומייל למגורים, ואת האיזור המרכזי לבנייני ציבור, בנייני משרדים וכיכר מעל לחניון תת־קרקעי. באיזור המרכזי כבר קיימים בניינים ציבוריים כמו בית שק"ם, מגדל לייף חניון ובית כנסת. חלק אחר עדיין בתכנון כמו בית לבנון ומגדל המשרדים של חברת העובדים.

האדריכלים הגישו תוכנית ובה בניינים בני שש קומות עם דירות של 105 מ"ר בממוצע. לאורך ציר רחוב אבן גבירול מתוכננת בניה של ששה מגדלי מגורים בני 10 קומות מעל קומה מסחרית. בין בנייני המגורים יוקם פארק שיקשור את הרחובות ארלוזורוב וז'בוטינסקי לכיכר מרכזית אחת.

סקר: רוב הצופים באוסף דיין אינם שוללים פעילותו

רוב ציבור המבקרים בתערוכת האוסף הארכיאולוגי של משה דיין הנערכת במוזיאון ישראל אינו שולל את פעילותו של דיין כארכיאולוג חובב – כך קובע סקר שערך סטודנט במכון לקומוניקציה של האוניברסיטה העברית, אשר הועבר בימים אלה להנהלת המוזיאון.

הסקר, שנערך בקרב מבקרי המוזיאון, מראה סבניגוד לדעת אמצעי התקשורת, שהציגו קונסנזוס ציבורי הקושר את פעולותיו של דיין הארכיאולוג עם "שוד עתיקות", לא כך הם פני הדברים: רק 43 אחוז הביעו דעה שלילית על פעילותו זו, בעוד 57 אחוז אומרים כי החפירות הפרטיות שביצע לא הפריעו להם, או שראו אותן באור חיובי.

הסקר, אשר ביקש לבדוק את השפעות התקשורת על דעת הקהל בנושא אוסף דיין, קובע בין השאר שרוב ציבור מבקרי התערוכה (58 אחוז) אינם רואים את התערוכה במוזיאון באור שלילי, אלא מחייבים את הצגתו כאוסף הנושא את שמו של דיין האיש. המבקרים טענו שהצגת התערוכה לא יצרה אצלם תחושה שלילית כלשהי כלפי מוזיאון ישראל. 93 אחוז טענו שלוא היה האוסף רכושם הפרטי, היו מוצאים דרך אחרת להעבירו לידי הציבור – אם על־ידי העברתו למוזיאון כתרומה, או אם על־ידי מכירתו והענקת הכסף למימון חפירות ארכיאולוגיות מחקריות בעתיד.

100 שנה לביה"ס העברי הראשון – "חביב" בראשל"צ

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים ציינה אתמול מלאת 100 שנה להקמת בית הספר העברי הראשון, "חביב", בראשון לציון.

בית הספר היה הראשון שהונהגה בו הלשון העברית כשפת הוראה. אליעזר בן יהודה נהג לחבר בשביל התלמידים רשימות מלים חדשניות ומורי בית הספר נלחמו קשה נגד מתנגדי חידוש השפה.

מזכ"ל הסתדרות המורים, יצחק וולבר, שילב בדברי הפתיחה שלו לטקס את הרצה בבית הכנסת וקרא למורים להקדיש שעת מחנך לדיון באירוע.

מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, הבטיח שמערכת החינוך תתייחס לרצח מתוך שימת רגש על הסולידריות היהודית בעולם. למרבה האירוניה בקטעים הדרמטיים שהוצגו על ידי תלמידי בית הספר "חביב" חבשו המציגים תרבושים טורקיים לראשיהם כפי שנהוג היה לחבוש בארץ לפני 100 שנה.

התפרעות בעכו העתיקה – הוכו שוטרים, 15 נעצרו; מצוד נרחב

מאת יוסי ליבוביץ,
סופר "דבר" בגליל המערבי

כ־50 צעירים השתתפו אתמול בהתפרעות בעכו העתיקה שבמהלכה הוכו שוטרים, מהלכה ניידת משטרה ושני צעירים שהיו בניידת – הוכחו.

במרדף רגלי בין סמטאות העיר העתיקה, סבה השתתפו שוטרים רבים, נעצרו 15 חשודים, בהם שני העצורים.

התקרית ארעה כאשר שלושה שוטרים שהיו בסיור, הבחינו בשלושה צעירים שנתבקשו להזדהות. משסרבו, התבקשו השלושה להתלוות לתחנת משטרה. כשסרבו פעם נוספת, הודיעו השוטרים לאחד מהם שהוא עצור. שני חבריו החלו להתפרע, היכו את השוטרים, הפילום ארצה וברחו. השוטרים דלקו אחריהם והדביקו אותם. אחד מהם איים בגרזן על השוטרים, אולם אלה עצרו אותו ואת חבריו והכניסו אותם לניידת.

בינתיים התאספו במקום עשרות צעירים שהחלו לטלטל את הניידת כדי להפכה. השוטרים הזעיקו תגבורת וידו כאחיד כדי להבריח את ההמון המתפרע. במרדף בין סמטאות העיר נעצרו כאמור, 15 חשודים.

מבמטרת מרחב הגליל נמסר כי זהו אחד האירועים החמורים של תקיפת שוטרים והמשטרה מתכוונת לערוך מצוד מקיף אחרי המתפרעים.

מיתקן למניעת "הלם־מים" בנגב (צילום: "כוונת")

"מקורות" התקינה מכשיר כדי למנוע "הלם־מים" בקוויה בנגב

המיתקן – פרי ייצור של "הכטומטל" – אמור לשמש בשלבי פיתוח בעתיד להגנה משריפות והתפוצציות ועל כורים גרעיניים

מאת דני צדקוני,
סופר "דבר" בדרום

"מקורות" התקינה בקווי הנגב שלה מכשיר למניעת הלם מים שהוא פתרון חדשני, יחיד בעולם, לבעיה. הלם מים נוצר כתוצאה מהפסקת זרם חשמל במשאבות המספקות לצנרת את המים לצרכנים החקלאים. נוצר אז לחץ אדיר בצינורות עד כדי פיצוץ. הדבר מסב נזקים כספיים כבדים לחברה ולחקלאים שאספקתם מופסקת וגורם בזבוז מים גדול בגלל פריצתם מהצינורות.

מנהל חבל הנגב ב"מקורות", אורי כהן, מסר כי כדי למנוע את הנזק, תפשו מהנדסי החברה פתרון מתאים. מפעל "הכטומטל" באשקלון פיתח, לבקשתם, מתקן בקרה וויסות מתוחכם היכול לחוש את ההלם לפני היווצרותו. המתקן פותח מגוף המאפשר לעודף הלחץ של המים להימלט למאגר או בריכה סמוכים. לאחר שההלם חולף, המגוף נסגר באיטיות ושאיבת המים חוזרת לתקנה.

מנכ"ל "הכטומטל", סילביו הכס, אמר לעיתונאים, שראו את המכשיר בפעולתו בתחנת שמחה בצפון הנגב, כי ב"הכטומטל" שוקדים עתה על פיתוח שימושים נוספים למתקן כהגנה נגד שריפות והתפוצציות במקומות אחסון של חמרי דלק, נפץ וגזים. בשלב השלישי יוסב המתקן לצרכי הגנה על כורים גרעיניים. לדבריו המכשיר שחברתו הפתח ימנע בעתיד אסונות כמו זה שאירע בצ'רנוביל.

ירון ביטל השתתפותו בטקס של "חודש צ'ילה" בגבעתיים

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

ראש עיריית גבעתיים, יצחק ירון, החליט בסוף השבוע שעבר לבטל את השתתפותו בטקס המרכזי של "חודש צ'ילה – 1986" האמור להתקיים ב"בית והלין" בעיר ב־16 בספטמבר, יום השנה ה־13 לנפילת משטרו הסוציאליסטי של איינדה.

הארוע, הנערך על פי לשון ההזמנה שנשלחה לעיתונאים, בחסות המכון המרכזי ליחסי תרבות ישראל־אמריקה הלטינית, המחלקה ליחסי חוץ של ההסתדרות הציונית העולמית, עורר תגובה חריפה בקרב חוגי שמאל, הצגים את משטרו של פינושה, ולחצים מצד גופים המקורבים להסתדרות. בעקבות כך החליט ראש העירייה לבטל השתתפותו.

ירון אמר אתמול ל"דבר" כי הוא נתבקש לפני זמן מה להופיע כאורח כבוד באירוע המאורגן ע"י נשיא הלשכה לקשרי תרבות ישראל – צ'ילה ולאחר שהתברר לו כי האירוע רגיש מבחינה ציבורית, החליט לבטל את השתתפותו. "אין לי כל רצון שלגבעתיים תדבק תדמית שונה מזו שיש לה – גירוש פאשיסטים. גירשנו את כהנא מעירנו ולא ניתן יד לטקס חגיגי לכבוד משטרו של פינושה", ציין.

בתוך כך התברר כי "הלשכה לקשרי תרבות ישראל – צ'ילה" התכוונה לצרף לטקס את מקהלת "הללויה" של כועצת פועלי גבעתיים בניצוחו של דוד ויקרנץ, אך אפריים סטנצלר, מזכיר מועצת הפועלים, החליט לבטל השתתפותה לאחר שהתברר לו כי בטקס יהיה כיופה הכוח של שגרירות צ'ילה לואיס פלמה.

קנסות ומאסר על־תנאי ל־25 חרדים

בית משפט השלום בירושלים גזר אתמול קנסות ועונשי מאסר על תנאי על 25 חרדים שהורשעו בגרימת נזק לתחנות אוטובוסים לפני חודשיים.

נשיא בית־משפט השלום, השופט אהרן שמחה, הטיל על הנאשמים, שהודו במעשיהם, קנסות בין 100 ל־500 ש"ח ובין חודש לארבעה חודשי מאסר על תנאי לשנה על אותה עבירה. העונש החמור ביותר, 500 ש"ח קנס וארבעה חודשי מאסר על תנאי נגזר על הרב גרשון שטמר, ממנהיגי העדה החרדית, אשר הורשע בשני אישומים לרבות אישום אחד של צביעת תחנה בפועל.

בגזר הדין כתב השופט, כי הגם שייתכן שבין התמונות שנתלו בתחנות האוטובוסים היו כאלה שניתן להגדירן תועבה, יש לזכור שמושג זה הינו סובייקטיבי ואין אדם יכול לעשות דין לעצמו.

פרופ' אמנון פזי נשיא בפועל של האוניב' העברית

חבר הנאמנים של האוניברסיטה העברית בחר אתמול בפרופ' אמנון פזי לנשיא בפועל של המוסד במקומו של פרופ' דן פטנקין שהודיע על התפטרותו בשבוע שעבר בשל "אחריותו המיניס־טריאלית", כלשונו, לגרעון הכספי הגדול שאליו נקלעה האוניברסיטה.

חבר הנאמנים התכנס לישיבה מיוחדת לדיון במשבר הכספי והוחלט להקים ועדת חירום בעלת סמכויות נרחבות שהפקידה יהיה לגבש, לאשר ולפקח על ביצוע תוכניות להבראת מצבה הכספי ולהיסול הדרגתי של הגרעון המצטבר של כ־50 מיליון דולר.

בראש הוועדה יעמוד הפרופ' פזי. חברים בה רואה החשבון דן בבלי, איש העסקים מיכאל פדרמן, פרופ' פנחס זוסמן מהפקולטה לחקלאות ברחובות וברוך יקותיאלי מהנהלת בנק לאומי.

השאיבה מהכינרת תופסק באוקטובר – המוביל ישופץ

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

השאיבה מהכינרת תופסק בתחילת אוקטובר והמוביל הארצי ייסגר לשיפוצים עד תחילת ינואר. דובר "מקורות" מרדכי יעקובוביץ, שמסר על כך אתמול בעת סיור עיתונאים בדרום, אמר כי בעונה זו יורדת צריכת המים להשקייה עד למינימום. לדבריו כבר דוקנה "מקורות" את כל המאגרים הרזרביים והיא עוברת עתה לשאיבה מתחת לקו האדום. השאיבה מהכנרת תהיה השנה כשליש (160 מיליון מ"ק) מהכמות הרגילה.

אשר לדרישה לפתח את שיטת ההתפלה של המהנדס זרחין, אמר כי לשיטה דפקט טכנולוגי אך היא נמצאת, כמו הצעתו של הכופר יגאל מוסינזון, בבדיקת משרד החקלאות והנציבות המים.

"לא אסון"

מנהל המעבדה לחקר הכינרת, פרופ' סומי ברגמן, התייחס באחרונה – בעלון של קיבוץ עמיעד – לירידה של מפלס הכינרת ל־212 מ' מתחת לפני הים.

לדבריו, אחרי שנים של בדיקות במעבדה, הגיעו החוקרים למסקנה כי אם יורד המפלס באיטיות, לא יקרה אסון מבחינת איכות המים. "יש פחד מסויים כפני המלחה של המים, אך בינתיים אפשר להגיד שאיכותם מניחה את הדעת ועדיין לא ראינו שינויים דרסטיים. האיטיות בהורדת המפלס באה למנוע את ההמלחה", כותב פרופ' ברגמן.

משרד העבודה מסרב לקיים המרכז המקצועי בחיפה

מאת כופר "דבר" בחיפה

שנת הלימודים תשמ"ז בקורסים להכשרה מקצועית לא נפתחה עד היום עקב סירוב משרד העבודה והרווחה להמשיך ולקיים את מרכז ההכשרה וההשתלמות המקצועית בחיפה המשותף לו ולמועצת פועלי חיפה ו"הפועל" מזה 15 שנה – מסר יהודה ברנע, חבר מזכירות מועצת פועלי חיפה המחזיק בתיק ההשתלמות המקצועית.

לדבריו עוברים כל שנה דרך מרכז זה כ־2,000 משתלמים בקורסי ערב הנמשכים בין שנה לשלוש שנים. החלטת משרד העבודה מנעה המשך לימודיהם של כ־250 תלמידים ב־11 קורסים (ביניהם: חשמלאים מוסמכים, חשמלאים ראשיים, מכונאים סוג 3 ועוד) ותחילת לימודיהם של כ־300 איש שנרשמו ל־11 קורסים חדשים: קירור ומיזוג אוויר, קריאת שרטוט, צבעי רכב, חשמלאי רכב ועוד.

ברנע טוען שהחלטה זו היא "אנטי־תיזה לכל הדיבורים על הצורך להרחיב השכלתם של פועלים כדי שיתרמו למשק".

מזכיר מועצת פועלי חיפה, משה ורטמן, שלה אתמול מברק לשר העבודה, משה קצב, בו הוא תובע להמשיך את המסגרת הנוכחית עד שתימצא לה אלטרנטיבה מוסכמת. הוא רואה בצעד שננקט הפרה חד־צדדית של הסכם בין מועצת הפועלים למשרד העבודה.

טורף ביולוגי מדביר מזיקים לגידולי תות שדה

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר" לענייני חקלאות

במכון להדברה ביולוגית של קיבוץ שדה אליהו בעמק בית שאן פותח טורף ביולוגי מיוחד, המיועד להדביר מזיק בגידול שדה והוא נועד להחליף את חומרי ההדברה הכימיים, בהם נלחמו החקלאים במזיקים אלה עד כה.

הטורף הביולוגי, המצוי בכמויות קטנות בטבע, פותח לממדים מסחריים והוא מהווה אוייב טבעי של אקריות מזיקות הפוגעות בתות השדה. הפיתוח בא בלחץ גורמי יצוא חקלאיים בגלל החשש שארצות השוק האירופי יפסלו כמויות גדולות של תות שדה המיוצא לאירופה בגלל החשש שבתוצרת החקלאית יימצאו שאריות של חומרי הדברה הכימיים.

תוכנית לימודים: שילוב של נושאי תעבורה ואזרחות

תוכנית לימודים חדשה, הנושאת את הכותרת "דרך ארץ", תשלב לימודים בנושאי תעבורה עם חינוך לאזרחות, לדמוקרטיה ולשמירת החוק והסדר. התוכנית תצא לאור על ידי "המכון לחינוך לדמוקרטיה", במכללת בית ברל, בראשית 1987. כותבי התוכנית הם ד"ר אורי אדלמן, מפקח ארצי על חינוך תעבורתי במשרד העבודה והרווחה, וד"ר גאוה מסלובסקי, המתמחה בתחום החינוך לערכים.

שלמה צדקיהו, מנהל "המכון לחינוך לדמוקרטיה" בבית ברל מציין כי תוכנית לימודים בנושאי תעבורה, המדגישה ערכים חברתיים, ובעיקר חוק וסדר, עשויה לשרת הן את החינוך לאזרחות ולדמוקרטיה הן את החינוך לנהיגה אחראית ולשמירת חוקי התעבורה. הוא צופה שבתי ספר רבים יבקשו להסתייע בתוכנית.

חיוב דו־חודשי ל־80% ממנויי הטלפון

מאת יקיר צור סופר "דבר"

מהחודש מפעילה חברת "בזק" שיטת חיוב דו־חודשית לגבי כ־80 אחוז ממנויי הטלפון. על פי ההסדר החדש מנוי טלפון שהיקף השיחות החודשי הממוצע שלו אינו עולה על 600 פעימות מונה, יחוייב בתשלום חשבון הטלפון פעם בחודשיים במקום פעם בחודש. הודעה על השינוי בשיטת החיוב תישלח למנויים.

הופסקה הקמת תשתית למבני תעשייה בערי פיתוח

מאת יוסי ליבוביץ
סופר "דבר" בגליל המערבי

חברת "מבני תעשיה", העוסקת בהקמת תשתית לערי הפיתוח, הפסיקה את עבודות הפיתוח לקראת הקמת מפעלי תעשיה, מחוסר תקציב. לפיכך חוששות הרשויות המקומיות בצפון שהדבר יפגע קשות בערי הפיתוח ויש חשש שתגדל בהן האבטלה.

ברוך ונגר, ראש עיריית כרמיאל, ושאול עמור, ראש עיריית מגדל העמק, שלחו מברק לראש הממשלה ולשרי האוצר, המסחר והבינוי בשם ערי הפיתוח, והתריעו על "מצב בלתי נסבל זה".

"קול ודממה" לא תפורק

מאת יקיר צור, סופר "דבר"

להקת המחול "קול ודממה" לא תפורק. כך ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון הצהה את אנשי האגף לתרבות ולאמנות במשרדו לנקוט צעדים, כדי להבטיח שהלהקה לא תפורק בגלל בעיות תקציביות. לפני כשבועיים התפרסמו ידיעות כי מייסד הלהקה הכוריאוגרף סלה, משה אפרתי, שוקל לפרקה בשל חובות והוטר אפשרות לכסותם. שר שהוא ממונה גם מגזר האגף לתרבות ולאמנות, אבנר שלו, הודה כי לא נעשה די כדי לסייע ללהקה. נבון ציין כי הלהקה היא היחידה בעולם כיום זה רוקדים חרשים יחד ושומעים. על ייחוד זה באגף לתרבות הובטח כי יימצא פתרון אלה תובנית להבראה.

הוצגו דגמי 1987 של פז'ו 309

מאת דויד מרשיוב, סופר "דבר"

הדגמים החדשים של מכוניות פז'ו 309 לשנת 1987 הוצגו אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב. מנכ"ל משותף של חברת דוד לובינסקי, יצחק מגור, אמר, כי עד כה יש בידי החברה 100 הזמנות למכוניות החדשות, והיא מקווה למכור 200 מכוניות פז'ו 309 כל חודש. לדבריו פוערי האספקה של מכונית חדשה זו תהיה, החל באוקטובר, מיידית ללא צורך בהמתנה.

המחירים המשוערים: פז'ו 309 1118 סמ"ק – 23,000 שקל, פז'ו 309 חמישה הילוכים 1118 סמ"ק – 25,000; פז'ו 309 פרפיל 1294 סמ"ק חמישה הילוכים – 26,000 שקל. מחירים אלה כוללים מסים ומע"מ.

• חברת "שומרי כל" לשירותים ונקיון בחיפה שלמה את כל חובה ל"מבטחים" לאחר פיגור של שנתיים וחצי. בכך הובטחו מחדש כל הזכויות הסוציאליות של כ־300 העובדים המועסקים אצלה.

• הוחה להקמת מרכז ספורט באזור הקיט והנופש שבדרום חיפה, נחתם בסוף השבוע בלשכת ראש העירייה אריה גוראל, עם נציגי החברה "המרכז הרפואי לספורט".

לחברינו **בוריס ושולמית כרמי**

ברכות חמות ומזל־טוב
להולדת הנכד

בית "דבר"

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	15–3	בהיר
אמסטרדם	17–10	מעונן
באנוס איירס	19–9	בהיר
הלסינקי	14–11	מעונן
הונג קונג	29–25	גשום
וינה	22–8	בהיר
ז'נווה	27–8	בהיר
טוקיו	29–21	בהיר
טורונטו	18–8	מעונן
יוהנסבורג	לא נמסר	
לונדון	20–10	בהיר
ליסבון	27–17	בהיר
מאדריד	32–16	בהיר
מונטריאול	18–12	מעונן
ניו־יורק	27–19	בהיר
סאן פאולו	20–12	
פאריס	21–11	מעונן
פרנקפורט	28–10	מעונן
ציריך	24–13	בהיר
ריו דה ז'נרו	25–16	מעונן
שטוקהולם	14–8	
שיקגו	20–10	בהיר

תל אביב: רחוב בן יהודה 41, טל' 243350 ירושלים: רחוב יפו 30, טל' 225233 חיפה: דרך הים 2, טל' 384655 באר שבע: רחוב האבות 38, טל' 35282

swissair

כצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר
ריחיים חנן ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל
מרחב הדרום

בכאב רב וצער עמוק הרינו מודיעים
על פטירתה של יקירתנו

זיוה קיבלוביץ
מבית פלשנר

שעזבה אותנו אבלים וחפויי ראש.

הלוויה תצא היום, יום שני 8.9.86 בשעה 15.00, מבית הלוויות העירוני, רח' רפנה 5, תל־אביב, לבית העלמין הדרום בת־ים – חולון (שער חדש).

השרויים באבל כבד:
בעלה: יעקב קיבלוביץ
בניה: דובי ורני קיבלוביץ
אביה: דוד משה פלשנר
אחותה וגיסה: אראלה ופנחס כץ
ילדיהם: לילך ואלון כץ
וכל בני המשפחה

בימי השבעה:
תפילת ערבית וקדיש בבית אביה פלשנר משה, רח' ספינוזה 41 ת"א.

בכאב רב אנו מודיעים על מותה של חברתנו
פנינה שיינמן
הלוויה תהיה היום, יום שני ד' אלול תשמ"ו 8.9.86
בשעה 15.30 באלונים

בית אלונים

אבלים על פטירת יקירנו וחברנו
קלמן ליבוביץ
מותיקי ומיסדי הכפר

הלוויה תצא מבית העם לבית העלמין במושב אביגדור היום, יום שני ד' אלול תשמ"ו 8.9.86
בשעה 1.00 אחר הצהריים

המשפחה
ובית מושב אביגדור

לניסים צ'יטונה

כולנו איתך אבלך הכבד
על מותו הטראגי של
אחיך
בידי מרצחים

בית כור

מרכז אוקספורד
ללימודים עבריים מתקדמים
מתאבל על מותו של
גצל קרסל ז"ל
מלומד, ביבליוגרף
ומיסד הספריה והארכיון בירנטון, אוקספורד
הנושאים את שמו

לרפי צרפתי
משתתפים באבלך הכבד
במות
אביך ז"ל

איסכור שרותי פלדות בע"מ

העלינו את זכרו של יקירנו
רפאל פסטרנק ז"ל
במלאות 14 שנים לפטירתו

המשפחה
ומוקירי זכרו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו
של סבא
שמואל סרוב ז"ל
הלוויה היום, יום שני 8.9.86
בשעה 15.30 ברביבים.

משפחת עורף
ובית רביבים

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז
ישיבת מרכז המפלגה
תתקיים
ביום חמישי, ז' באלול תשמ"ו, 11 בספטמבר 1986
בשעה 16.00
באולם "אהל־שם" רח' בלפור 30, תל־אביב.

סדר־היום:
1. נוהל בחירות לשכת המפלגה.
2. שונות.

לחברי מרכז התק"ם
לחברינו במרכז המפלגה
ולחברי המשמרת הצעירה
ישיבת מרכז התק"ם
שנועדה ליום ד' 10.9.86
נדחית
ליום ד' 17.9.86 באפעל באותן שעות
ותדון באותם הסעיפים.
מזכירות התק"ם

דבר היום

ומה אחר־כך?

אולי אפשר לראות ב„משבר שרון מספר 2" רק אינטרמצו פוליטי בדראמה הסוערת, המדינית והאנושית, המתרחשת בי־מים אלה בחיי ישראל והיהודים. השר שרון אכן שוב אמר דברים שאי־אפשר לעבור עליהם לסדר־היום, וספק אם נטעה הרבה בהנחה שהוא ימצא את הדרך לחזור בו מדבריו שנאמרו בפומבי ולהתנצל עליהם בפומבי. או אז, לכאורה, הכל על מקומו יבוא בשלום. אלא שעדיין תישאר בתקפה השאלה, מה יהיה אחר כך. דהיינו, מה יהיה אחרי הרוטאציה, כאשר הגשר הזה לא יהיה בידי שמעון פרס.

לא היה צריך בהמחשה הנוספת שלשום כדי לדעת כי לשר שרון אין מעצורים. אין לו עכבות של מוסר, של חברות, של סדר תקין בחברה מתוקנת. אך ככל שהוכיח זאת בעבר, עדיין הצליח לעלות על עצמו אחרי מרחץ הדמים הנורא בבית הכנ־סת באיסטנבול, כאשר מצא כי גם בטראגדיה האיומה הזאת טמון סיכוי „רווח פוליטי־דמאגוגי, והגדיר את המעשה הנתעב של המחבלים כתשובה ל„ריצה הבלתי פוסקת לתוכניות שלום מפוקפקות". אין גבול לציניות.

מה פלא כי ראש הממשלה לא ראה טעם לשבת בפורום אחד עם שרון ולדון בנושאים העומדים לדיון. גם חבריו לסיעה של השר שרון מתקשים, כמובן, להגן עליו. גם הם מסתייגים ממנו. עוד יותר מכך הם כועסים עליו על שבימים אלה הרי גורל הרוטאציה הוא נוקש בנימה המסכנת את ההגעה בשלום ליעד המיוחל. יש להניח כי מאחורי הקלעים פעלה במשך כל יום אתמול מכונת השכנוע למען יעשה את אשר יידרש כדי לחסל את התקרית. רוב המשקיפים הפוליטיים סבורים כי אכן כך יהיה, וכי זה יקרה עוד לפני ששורות אלה יגיעו לקורא.

ושוב יחזרו הדברים לתקנם עד הפעם הבאה. והפעם הבאה תהיה אולי אחרי הרוטאציה. או אז לא תהיה למערך ברירה אלא לעזוב את הממשלה, ומוטב שהליכוד יזכור זאת.

יהודי אותנטי

מאת ניבה לניר

שר שרון, טוב מחיר המלחמה

„היהודי האותנטי" פתח את פיו „האותנטי", ודבריו – שהנייר אינו סובל הדפסתם החוזרת – הביאו לנעילה ישיבת הממשלה ולמשבר המי־יודע־כמה בשתי שנות כהונתה.

כמה פעמים כתבו על השר שרון שפיו וליבו שווים? הרבה. וכמה פעמים נאמר עליו שלשונו אינה מן הלשונות המחליקות בטעות ובמקרה? גם־כן הרבה. ומה עוד צריך להאמר ולקרות כדי שלא יהיה אפשר לטעות באיש וכוונותיו? שום־דבר.

הכל גלוי וידוע. פיו וליבו של שרון שווים הם. האיש ופועלו מוכרים מאד. הוא, המאשים את „הריצה הבלתי־פוסקת אחרי תוכניות שלום מפוקפקות וללא בסיס", ומקשרה בקשר־מוט אל מעשה הרצח הנורא בבית הכנסת באיסטנבול, הרי הוכיח את עליונות המלחמה על השלום. האיש הרי הוכיח שכשהוא רוצה מלחמה הוא משיג מלחמה. הוא רצה את צה"ל בלבנון והצעיד את צה"ל ללבנון. כשר בטחון הותיר אחריו אלמנות ויתומים והורים שכולים, ואת מלאכת הוצאת הכוחות, מצומקים ומדולדלים מביצת הזוועה, הותיר לרבין ופרס. האיש שאינו נוהג לפקוד את חלקות הקבר של מלחמת לבנון הארורה, שהדיר רגליו מבתי החולים, שלא ראה את פצועי צה"ל במלחמה ההיא, שגבה מעם ישראל את מחיר המלחמה – הוא יהודי אותנטי שיודע את מחיר המלחמה, ויתן בשמעון פרס רודף השלום וממשלתו ומדיניותה סימנים של ממיטי אסון. טוב מחיר המלחמה משלום שאין לו מחיר.

יהודי אותנטי שצריך לשבת איתו לשולחן ישיבות הממשלה והקבינט. פרס, מה לעשות, במילכוד. המערך – מרגע שהחליט ללכת לממשלת אחדות – במילכוד. תוצאות הבחירות, מה לעשות, מילכדו את חדר הישיבות ההוא. שרון יושב אל השולחן ובידו רמון שלוף־ניצרה. תתנהגו יפה – יעיף אותו דרך החלון החוצה. לא תתנהגו יפה – יניח אותו על השולחן ויחמוק מן החדר בעוד מועד. שתתפוצצו. וזה מה שעשה בסוף השבוע. הפצצה הונחה הפעם על שולחן הממשלה. תתפוצצו.

מי שמבקש משרון לחזור בו מדבריו או מבקש ממנו להתנצל, ממלכד את עצמו פעם נוספת. מה שווה הבהרה או התנצלות של מניח פצצה? שום דבר. מה שווה התנצלות של שרון? כלום.

אריאל שרון, מה לעשות, לא יפיל את ממשלת האחדות. פחות מדי מנהיגים רוצים בכך. אבל מדוע ששמעון פרס לא ילמד משמעון פרס? מה יש, מקרה מודעי לא עלה יפה?

היכן הוא היה בשבת בתשע בבוקר

מאת טדי פרויס

מן הראוי שתוקם ועדת חקירה כדי לברר היכן בילה אלוהי אברהם שפירא, יצחק פרץ ויעקב אבינו בשבת ב' באלול בשעה תשע ומשהו בבוקר. בפישפשוק? בבריכת התנועה בירושלים? בשבתרבות שאירגנו מערכות „הארץ" ו/או „מעריב" בתל־אביב או שמא איחר להשכים מכיוון שכבדה עליו העייפות אחרי שחזה בסרט בקולנוע „היכל"? יתכן ואף משה בייסקי, יונה בלטמן או מאיר זורע לא יפענחו את תעלומת העדרו של שומר ישראל, אך דבר אחד ברור: בבית־הכנסת „נוה־שלום" באיסטנבול הוא לא היה אותו בוקר. כמה עשרות מאמינים ימציאו אנטי־אליבי להבטחה כי לא ינום ולא יישן שומר ישראל. הפעם לא היו הקרבנות חוטאים שנסעו לרחוץ בים ולכן נמחצו בצומת הבונים אחרי שהמזוזות בבתיהם היו פגומות או שהתחנכו במוסד לא כשר, ראה משאלת הרב פרץ או שאלותיו הרטוריות של אברהם שפירא „מה עשיתם למען הקדוש־ברוך־הוא?".

עד כמה ששאלתו של ח"כ שפירא והדיאגנוזה של הרב פרץ נוגעות לכותב שורות אלה הרי שהתשובה היא בין מעט מאד ללא כלום. (ואפילו ממגרשי הכדורגל הדיר כותב שורות אלה את רגליו רק משום שרמת התודרדיות באותה שבת עקובת־דם לא נראתה לו). אבל שני המניינים ומעלה שהתכנסו בבית האלוהים באיסטנבול עשו כמיטב יכולתם למען הקדוש־ברוך־הוא ובכל זאת, על אף היותם שליחי מיצווה, נפגעו. יתכן שאילו היו בק"ת (קהילת־תנועה) פתח־תקווה היו מתפתים לנסוע לים: אפשר גם שהטוטפות ששמו בין עיניהם והכתובים שחקקו על מזוזות בתיהם לא היו כשרים למהדרין. אך ארך האפיים, רב החסד והאמת מטבו היה לו להניח להם ליהנות מהספק למען ידעו ויראו כי שליחי מצווה אינם ניזוקים.

דברי הבל? טבילה בדם למען התנצחות פוליטית? במידה רבה, כן. אלא שהתרחישים הנ"ל והז'אנר של ויכוח מוצאם מבית מדרשם של הרב פרץ וחה"כ אברהם שפירא. מי שיודע למה נמחצו הילדים בצומת הבונים למוות, חייב תשובה היכן הסתלבט אלוהיו שלשום לפני־הצהריים. ומי שטרם שמע על הגירוש מגן העדן, על נפילתו של יאשיהו המלך שלא קם כמותו לעשות הישר בעיני ה', חורבן בית ראשון ובית שני, גירוש ספרד, מאורעות ת"ח ות"ט ואושוויץ, עד כדי הצגת הקושיה „מה עשיתם למען הקדוש־ברוך־הוא?", מן הראוי כי יענה מה עשה הקדוש־ברוך־הוא למעננו או לפחות למען אלה שהמיתו עצמם באהלה של תורה – הפעם פשוטו כמשמעו.

עובדים בדרך לאוטונומיה

מאת חיים ביאור

בסוף השבוע שעבר קיבלו המנכ"לים של כל משרדי הממשלה ויחידותיה תדריך ראשון, בכתב, על מעבר לזמן עבודה גמיש. בכך נעשה הצעד המעשי הראשון לקראת שינוי בדפוסי העבודה המיושנים אשר גרמו, בין השאר, לשירות לקוי לאזרח.

השיטה החדשה לא תיושם אמנם במלואה בכל יחידות הממשלה אולם יש בכוונת הממשלה להתחיל להפעיל אותה כבר בעוד כמה חודשים – לכל המאוחר בראשית שנת התקציב הקרובה – למשך שנת נסיון, שבמהלכה יופקו לקחים.

השיטה של זמן עבודה גמיש מופעלת זה מכבר בשש יחידות ממשלתיות: המכון הגיאולוגי במשרד האנרגיה והתשתית, המרכז לטלוויזיה לימודית, המכון לפריון העבודה והייצור, אגף המדידות, הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה והמעבדה הלאומית לפיסיקה במשרד התעשייה והמסחר. אלה יחידות קטנות יחסית אשר מעסיקות 1,100 עובדים, המהווים כשני אחוזים ממצבת העובדים במשרדי הממשלה. שש היחידות המוזכרות אינן עוסקות בקבלת קהל רחב אלא בלקוחות מקצועיים, וכוח־האדם שהן מעסיקות נחשב בעל רמה מקצועית גבוהה.

מהו זמן עבודה גמיש? עקרון היסוד של השיטה קובע שהעובד רשאי לבחור את השעה בה הוא מתחיל, ואת השעה בה הוא מסיים את יום עבודתו. על חופש בחירה זה מוטלות, כמובן, מגבלות מסויימות. שעות העבודה האפשריות הן מ־7 בבוקר ועד 5 אחרי־הצהריים. העובדים רשאים להגיע לעבודה החל משעה 7 בבוקר, אך חובה עליהם להתייצב עד השעה 9. עליהם לשהות במקום העבודה ב„שעות הגרעין" מ־9 – עד 2 אחה"צ. העובד זכאי להחליט, ביום מסויים, להיות נוכח במשרד רק במשך חמש „שעות הגרעין". במקרה כזה הוא יצטרך להשלים את המכסה ביום אחר, כך שמספר שעות העבודה השבועיות שלו לא יפחת מ־45.

מנכ"לי המשרדים יצטרכו בזמן הקרוב להחליט באיזו מידה יהיה העובד חופשי לבחור את שעת הגעתו למשרד. האפשרות הראשונה היא שהעובד יבחר מראש, פעם בתקופה מסויימת, נניח חודש, את שעת הגעתו. בחירה זו תחייב אותו במשך כל אותה תקופה. אפשרות שניה היא שהעובד יבחר מדי יום את השעה בה הוא חפץ להגיע למשרד.

המעבר לזמן עבודה גמיש – שקרוב לוודאי יזכה לברכתה של ההסתדרות – טומן בחובו יתרונות רבים, אך אינו נעדר חסרונות. מחקר שנעשה בארץ בשנת 1981 קבע, על סמך בחינה של הנעשה בארה"ב, כי הנהגתו של זמן עבודה גמיש יוצרת אווירה בה עשויים להפגש יעדי העובד ויעדי האירגון. מפגש זה בין שאיפות העובדים וההנהלה עשוי להצמיח את היתרונות הבאים, מנקודת ראותה של ההנהלה: ירידה במספר האיחורים (העלמותם למעשה); הפחתת החיכוכים בין העובדים לבין המנהלים עקב איחורים; ירידה בתחלופת עובדים; עלייה בפריון העבודה בשיעור של כ־15 אחוז בשנה, בזכות עלייה במוראל העובדים ושיפור בניצולת הציוד; ירידה בהיקף ההעדרויות וירידה בשעות הנוספות.

היתרונות שיפיקו העובדים יתבטאו בעיקר בהפחתת המתח וההעצבנות הכרוכים בחובה להגיע בשעה מסויימת, צימצום הסיכון של התעכבות בפקקי תנועה בדרך לעבודה וממנה, והתאמת שעות העבודה לצרכים אישיים ותחושה של אוטונומיה.

החסרונות ראויים אף הם לתשומת לב. ההנהלות יצטרכו להערך לאפשרות של גידול בהוצאות האחזקה של המבנה (חשמל, הסקה, מודיעין)) בגלל הארכת שעות השהייה של העובדים בבניין. עובדים עלולים, פה ושם, לנצל לרעה את זמן העבודה הגמיש, ובנוסף לכל יש חשש שיווצרו בעיות של תיאום ותקשורת, בגלל קיצור הזמן בו נמצאים כל־העובדים ביחד במקום העבודה.

מבחינת העובדים, עלולים חסרונותיה של השיטה להתבטא בירידה במספר השעות הנוספות, שפירושו פגיעה בהכנסה. מומחים מצביעים גם על חוסר בטחון עצמי שייגרם לעובדים התלויים בנהלים ברורים וחד־משמעיים, ועל חוסר סיפוק הצפוי לעובדים הזקוקים למקום העבודה כמסגרת חברתית.

זמן עבודה גמיש נפוץ כיום בכל המדינות המפותחות, בראש וראשונה בגרמניה ובשווייץ ופחות מכך בסקנדינביה ובארה"ב. ישראל הרואה עצמה חלק מעולם זה, מתחילה עתה להסתגל לשיטה העשויה, חרף מגרעותיה, לא רק לשפר את דימויו של השירות הממשלתי והציבורי, אלא לסלול את הדרך לשבוע עבודה מקוצר – שאיפה שאיגודי עובדים רבים חותרים במשך השנים האחרונות להגשימה.

בזוית חדה / חגי אשד

אל תשכחו את הזפת והנוצות

אנשי השב"כ שקיבלו חנינה פעלו במסירות ובנאמנות, גם אם טעו בהבנת התפקיד המוטל עליהם

חברי הכנסת שיבואו השבוע למושב המיוחד שלה, מתבקשים להביא איתם קצת זפת והרבה נוצות. הם הרי הוזמנו להשתתף במעשה דמוי־לינץ' באנשי השב"כ, שקיבלו חנינה מנשיא המדינה כדת וכדין. אבל מי זה הנשיא ומי זה אפילו „הדרג האלוקי" בכבודו ובעצמו מול אלה הלוקחים לידיהם את עשיית „הצדק של ההמון"? מורחים בזפת את מי שרוצים להשחיר משחור, ומגלגלים אותו בנוצות לקלון ולבוז. זה מה שמגיע להם לאנשי השב"כ. זה מה שהם יקבלו.

זה מה שיש לנו עכשיו במדינת ישראל. מסע של הסתה וביזוי המבוססים על ידיעות כוזבות בחלקן או בשלמותן, על הדלפות אנונימיות מ„מקורות משפטיים בכירים", שמסתתרים מאחורי העתונאים, בלי לשאת באחריות לידיעות הכוזבות שהם מפיצים. אמנון אברמוביץ' ב„מעריב", מתאר את אחד מאנשי השב"כ שזכו לחנינה (הוא קורא לו גימ"ל), כאילו היה סגנו של השטן עלי אדמות. בדיוק כפי שכזכור, עורך־הדין מישאל חשין, הניצב בצד „הנכון" של המיתרס, כלומר – בצד של אמנון אברמוביץ', זכה אצלו לפני כמה זמן לתיאור כסגנו של אלוהים עלי אדמות. ככה זה אצל אברמוביץ'. הכל שחור משחור או מזהיר כזוהר הרקיע. כמעט כמו שם ואז – בתקופתו של סטאלין „שמש העמים", שלא כולם השתחררו מסגנונו ומהמגלומניות שלו.

זו הטכניקה. כל מה שנכתב ונאמר מבוסס על חלקי עובדות נכונות, אבל כל העובדות שאינן עולות בקנה אחד עם התמונה הרצויה, כל מה שיכול לשנות את הפרופורציה ואת ההתייחסות אל האיש שבו מדובר, כל מה שיכול לדבר בזכות מעשיו ותכונותיו האחרות – כל זה היה כלא היה. האיש הופך במחי קולמוס ללא־איש. פתאום אין להם שום זכויות לאנשים הללו. פתאום נשכחות הנסיבות המקילות למה שהם עשו, כאשר הם פעלו בקו תפקידם כפוי הטובה. זהו התפקיד השולח אותם לעיתים אל „האיזור האפור" שבין חוקי לבלתי־חוקי, גם במעשה עצמו וגם בשמירה על חשאיותו. גם במעשה של לחימה באויב שפל ואכזרי, שאינו שומר על שום חוקים ועל שום נורמות בפיגועי הרצח והחטיפה שלו. גם בשמירה על חובת החשאיות, שפירושה במילים אחרות – להעלים דברים ולבדות דברים, כדי לכסות על הפעולות ששירות הבטחון חייב להעלים אותן מידיעת העולם כולו, גם מידיעת אותם גורמים פנימיים, שאינם חייבים להיות שותפי סוד למעשים החשאיים, ואינם חייבים בהתחייבות השתיקה שאנשי שירות הבטחון נטלו על עצמם. וזאת מול יועץ משפטי ופרקליטי מדינה שרואים כחובתם לעשות את ההיפך – לא להרתע מחשיפת הסודות ומפריצת חומת החשאיות, כאשר נדמה להם ששלטון החוק מחייב זאת. מה לעשות נוכח הדילמה הטראגית הזו?

מעשה הזוועה באיסטנבול יכול אולי להזכיר, למי שרוצה להיזכר, איך לפתע משתנה ההרגשה הציבורית והאישית, שבתוכה נעשים מעשי תגובה ומניעה, ענישה והרתעה. לאחר כמה זמן, כאשר הזעם חולף וכמעט נשכח, הכל נראה אחרת – צונן ומרוחק, שקול ומאופק. עוד מקרה מצער שקרה מתי שקרה.

מה שתעשה ישראל עכשיו אחרי איסטנבול, אם תעשה, יושפע מאוד מהרושם הקשה של מה שקרה באיסטנבול. במצבים כאלה נוצרת אווירה של הרגע, המקום והאירוע וצריך להביאה בחשבון.

זו לא הצדקה לכל מה שקרה אז, אבל זו הצדקה מלאה לגינוי והוקעה מעומק הלב של מסע ההסתה המאורגן והשיטתי נגד אנשי השב"כ. אנשים אלה הם לא מהמתעשרים הקלים אשר בתוכנו, לא מן המבריחים, לא ממעלימי המס וגיבורי הבורסה. הם לא בזבזו מיליונים של כספי ציבור ולא השקיעו את המשק החקלאי בבוץ העמוק שהוא נתון בו, כמו שעשו כמה מחבריו הקרובים של ח"כ כץ־עוז, למשל אחד מיוצרי „אחוזת הלינץ'".

אנשי השב"כ שקיבלו חנינה פעלו במסירות ובנאמנות, גם אם טעו בהבנת התפקיד הקשה וכפוי הטובה המוטל עליהם במלחמה האכזרית והמלוכלכת נגד אויב רצחני ושפל, שיש מעט מאוד אמצעים חוקיים בארץ ובעולם שאפשר לנקוט נגדו ביעילות. במלחמה כזאת קל למעוד, להגיב תגובת־יתר, להפריז בחובת החשאיות, שהיא ציפור הנפש של המלחמה האכזרית והמלוכלכת הזאת, המתנהלת למען מטרות טהורות ונקיות מאין כמותן – הצלת חיי אדם מפיגועי טרור רצחניים ושפלים, כדוגמת מעשי הזוועה באיסטנבול. כאשר אתה נלחם באויב כזה אתה חש חובה להצליח כמעט בכל מחיר, כי מחיר הכישלון הוא עשרות קרבנות חפים מפשע. מה שקרה באיסטנבול יכול לקרות בכל מקום. גם כאן.

אנשי השב"כ הם לא חיילי צה"ל, ומוטה גור טועה שוב ושוב כאשר הוא משווה את פעולתם לפעולות צה"ל. צה"ל כפוף לחוקים אחרים ולנורמות אחרות לגמרי, כדין כל צבא סדיר בעולם הכפוף לחוק הבין־לאומי. אילולא היו החוקים והנורמות הצבאיים מספיקים כדי להלחם בטרור בהצלחה, לא היה צריך להטיל על שירות הבטחון ועל „המוסד" למלא את התפקידים שהם ממלאים במלחמה נגד הטרור: והם נדרשים לעשותו לפי חוקים אחרים ונורמות אחרות מאלה של צה"ל. מתי יבין מוטה גור שהוא טועה לגמרי בהשוותו מין לשאינו מינו? מתי יבין כי מדינת ישראל כמוה כמו כל מדינות התרבות האמונות על שמירת החוק, אינן מסתפקות בכוחות הצבא והמשטרה ומטילות חלק ניכר – ואולי עיקרי – מתפקידי הלחימה נגד הטרור על זרועותיהן החשאיות שחוקי פעולתן שונים לגמרי מחוקי הצבא והמשטרה?

מתי יבין יוסי שריד כי כאשר הוא כובל למעשה את ידי שירות הבטחון ו„המוסד", הוא משאיר למדינת ישראל רק דרך תגובה צבאית במלחמה בטרור, שממנה צפוי פתח להסלמה אפשרית למלחמה נוספת באיזור? דווקא יוסי שריד היה צריך להעניק לשב"כ שוליים רחבים של טעות וסכנת מעידה במלחמה בטרור. לא שוליים בלתי־מוגבלים, כמובן, אבל שוליים רחבים למדי. כגודל הסיכון במחיר הכישלון ובחשיבות ההצלחה, כן רוחב השוליים הנדרשים לאלה הצועדים בשטח ההפקר שבין חזית לחזית, בין צבא לצבא.

ועל כן, חברי־הכנסת הנכבדים, העצרו נא לרגע קט, כאשר אתם והעתונאים שילוו אתכם בידיעות ובמאמרים של הסתה נגד אנשי השב"כ, תעסקו בגילגול אנשי השב"כ בזפת ובנוצות, כדי שיוקעו אל עמוד הקלון ויפוטרו מן השירות, וידחו ויורחקו הרחק ממנו, עד שיאבד לגמרי כבודם האנושי בעיני עצמם, בעיני חבריהם ובני משפחותיהם, עד שיישחק ויכוסל לגמרי גמולם העיקרי בתפקידם כפוי־הטובה. העצרו נא חברי־הכנסת הנכבדים לרגע קט, וזכרו כי הזפת והנוצות טבולים בדם קורבנות הטרור שהיו ויהיו.

זו העת

מאת נתן רוטנשטרייך

אולי זה ניסוח של שגרה אם נאמר כי כל שעה נועדה להיות שעה של חשבון הנפש. אולם דומה שהצטברות העניינים שעל סדר יומה של החברה הישראלית מחדדת את הצורך בחשבון נפש כולל לגבי סדרי חיינו וכווני התנהגותנו. לאמיתו של דבר אנו נגררים אחרי היום־יום ואיננו בוחנים את התהליכים ואיננו מעמתים אותם עם הנחות יסוד של הראיה הציונית וגישתה לדרכו של העם היהודי ועתידו.

א. דוגמה שהיא על סדר היום: היום אפשר להניח שתהיה נורמאליזציה ביחסים בין ישראל לבין מצרים ללא נסיון לפתור את ה„בעיה הפלשתינאית"? גם הסכם קמפ־דיוויד נזקק במפורש לסוגיה של הבעיה הפלשתינאית, ותוכנית האוטונומיה היתה ביטוי להדרשות זו, כלומר לזיקה של ישוב עניינים שבין מדינת ישראל למצרים לבין הדרשותה של מצרים לבעיה הפלשתינאית. האם לא החזור שגריר מצרים מן הארץ על רקע מלחמת לבנון, ללמדנו כי זיקתה של מצרים לבעיות העולם הערבי היא חלק של מחוייבות היסוד שלה, ואין בכוחנו לעקור אותה. אדרבא: ככל שאנו מתנגדים לצירוף בין הזיקות הבילאטראליות לבין מה שהערבים רואים כעניין ערבי – אנו מחודדים את הרגישות לבעיה הפלשתינאית. והרי גם אנו רואים את עצמנו מחוייבים לחייהם של יהודים מחוץ למדינת ישראל. עלינו להתרגל לעובדה כי הקשרים בין הצדדים הערביים השונים במזרח התיכון, יהיה אופיים אשר יהיה, הוא חלק מהמציאות המזרח־תיכונית. נסיונות ההפרדה והבידוד שלנו שינקוט הצד הישראלי אינם אלא ביטוי למשאלות לב, ומצד אחר ביטוי לגישה דוגמאטית שאינה רואה את התהליכים ואת סביכותם המצטברת. בעניינים לא מועטים הערבים למדו מאתנו. התנגדותנו להוויה הפלשתינאית רק מחודדת את התודעה הלאומית הפלשתינאית כשם שההתנגדות שלנו למשקלה של מחוייבות ערבית כוללת נעשתה מרכיב שאף חיזק אותה.

לאמיתו של דבר אנו עומדים בפני עובדה מכרעת ובורחים ממנה: השאיפה הלאומית היא חלק מהותי בהיסטוריה החדשה. עמים מבקשים לעצמם גיבוש, ובקשת גיבוש מדיני נעשית חלק מהותי בכנונו של הבסיס הלאומי. היו עמים בעלי זהות מובהקת, אם מצד הלשון ואם מצד המסורת התרבותית, שביקשו ביטוי מדיני לאחדותם. ואף אם סביכות התהליכים מביאה לכך כי לעיתים מצב מדיני קודם לתוכן, ואולי מוביל אליו, להיות בעל מעמד ברמה של ביטוי מדיני, הרי זה עניין מובהק בפיזור האוניברסאלי של הלאומיות בזמן החדש.

העניין הוא כללי כשם שהוא אמור לגבי ערבים פלשתינאים. הם החמיצו את השעה עם תכנית החלוקה והקמת מדינת ישראל, והם מבקשים את אשר לא השיגו משום עצמם לפני ארבעים שנה. העניין המהותי אינו בהכרח עניין הנוגע לסיבו של הגיבוש המדיני של הפלשתינאים – אם יהיו בעלי מדינה עצמאית או תהיה זו מדינה משולבת בקונפדרציה עם ירדן.

אין זה צו של ריאליזם בלבד אלא גם אישור לזיקה שבין מציאות מסוימת לבין הלכי רוח של הזמן, להבחין כי הבעיה הפלשתינאית היא בעיה קיימת ועומדת ואין מפלט מפתרונה. ופתרון במציאות ההיסטורית אינו סיומה של דרך ולעולם הוא באמצע הדרך.

ב. הציונות בקשה להאחז את העם היהודי בהיסטוריה הממשית של הזמן הזה. בכך הודתה במשקלה של ההיסטוריה. בכך הבחינה כי אם לא נתערב בתהליך, ישטוף התהליך אותנו וישחק את הקיום הקבוצי של העם היהודי. עלינו להכיר במשקלם של התהליכים לא רק כלפי עצמנו, האין אנו יכולים לקבל על עצמנו פאטאליזם על ידי התכנסות בתוך עצמנו ועל ידי שנהיה אטומים למה שמתרחש מעבר לנו. עלינו להתערב בתהליכים ועל־כן עלינו לנקוט יוזמות. התכנסות בתוך עצמנו היא עוורון.

דומה שיש להגיע למסקנה נוספת בהקשר זה: מקובל כי סוריה היא המדינה הקיצונית ביותר בהתנגדותה למדינת ישראל. הנסיון ההיסטורי מלמד כי סכסוכים, אפילו קשים ביותר זוכים לפתרונות רק אם שותף להם גם הפארטנר הקיצוני ביותר. פארטנר זה מייצג את עצמו, אולם הוא מייצג גם את ברית־המועצות. כלומר, את הפארטנר המעצמתי. לא מתוך חולשה עלינו להגיע להסדר עם סוריה, אלא מתוך ריאליזם פעיל המבחין בין עיקר לטפל.

ג. אפשר וקצב הדברים הביא לכך כי בתחומים אחרים לא מצינו את ההתמודדות עם מהלכם מתוך דבקות בעקרונות עד שנוצר פער בין עקרונות למציאות. היהדות הדתית־הציונית היא אחד הביטויים הבולטים ביותר למצב זה. במה השפיעה מדינת ישראל כמדינה יהודית על המחשבה הדתית? האם מצויים נסיונות לעצב את ההלכה מתוך ראית מעמדה של רשות רבים יהודית? הציונות הדתית נאבקה על הקניית מעמד לרשות הרבים, אולם היא לא הובילה את עצמה לראית התביעה המוקרנת מן המציאות כדי לעצב אותה על־סמך הנחות יסוד. העובדה של דבקות במסורת נראתה כפותרת את הבעיה של הפגישה בין מסורת למציאות, משום שמסורת על פי טיבה מבליטה את המתמיד לעומת החולף, רשות הרבים היא על פי גדרה רשות פתוחה, העניין הוא לכוון את הפתיחות הזאת בכוון הנובע מעקרונות. ואילו היהדות הדתית מבקשת להאחז בהוויה הישראלית למען מעמדה שלה בלי לראות את הצורך לשלב את סמכותיות ההלכה ואת הכרעת הציבור, כפי שעליה לבוא לידי ביטוי במשטר דמוקראטי. ביטוי בולט להעדר מחשבה דתית היה בכך שהיהדות הדתית לא ידעה לעמוד מול הסוגיה של פסילת ערבים כבני אדם, וערבבה בעניין זה את ההבחנה בין קודש לחול ובין ישראל לעמים.

ד. האין זה ביטוי ל„ברית היסטורית", כאשר היהדות הדתית ניצבת מול בעיה מקבילה לזו שניצבת מול תנועת העבודה הציונית? תנועת העבודה לא התערבה התערבות של ממש בתהליך שכיוון את החברה הישראלית בכיוון של מיסחור החיים ומיסחור שאיפותיו של הפרט. תנועת העבודה לא ניסתה למצוא איזון בין בקשת הרווח של היחיד למען קידומו, לבין דבקותו בכלל ואחריותו לו. תנועת העבודה קבלה את הדין של יצר הרווח כאילו היה נטוע בלב כל אדם מנעוריו, ועל־כן נועד להיות עקרון חיים. תנועת העבודה לא התמודדה עם אלה ברמה המחשבתית ולא ברמה היום־יומית, וכיצד אפשר להתמודד עם הסוגיה ללא הנחה מחשבתית? כך העמיק הפער בין דבקות בהנחות יסוד פוליטיות המכוונות לכלל, לבין היום־יום האנושי המכוון לסגידותו של אדם יחיד, כאילו אפשר לאורך ימים לקיים שניות כזאת. ההגררות אחר הצד הרווחי סנוורה את תנועת העבודה, והיא לוותה גם בהעדר ראיה דינאמית של התהליכים. לפיכך לא רק שהדינאמיות של עליה ברמת החיים לא נקשרה בתנועת העבודה, היא אף נראתה כקישור בין איש הישר בעיניו יעשה לבין הדגמאטיות מדינית. עלינו לצאת מן העוורון שהטלנו על עצמנו. עלינו לראות את המסכת של החיים האנושיים כמסכת אחת על הסתירות שבה. עלינו לנסות לבנות את המסכת כולה על מרכיביה, ולא להגרר אחרי הנטיה לבודד את מרכיביה כאילו מלכות אחת אינה נוגעת בחברתה.

ה. בעניין יחסה של ישראל לגולת העם היהודי ניתן למצוא את תמצית אבדן הדרך. בפועל הסכמנו – או השלמנו – עם המציאות שגולת ישראל תומכת במדינת ישראל ואינה מבקשת לחיות בה. התמיכה היא ביטוי לסולידאריות, אך היא גם אליבי מתמשך. אנו נותנים ליהודי העולם חנינה נמשכת. לא הצבנו את רעיון ארץ־ישראל־גדולה כמולדת ממשית ויום־יומית של יהודים רבים, מול הרעיון שארץ־ישראל ושלמותה נמדדת בדונאמים. האם יש ביטוי מובהק יותר להעדר נסיון של ממש לבנות אורחות חיים תחת להשלים עמם?

חשבון נפש כל שעה שעתו. תנועת העבודה חייבת להוביל אל חשבון הנפש. וחשבון נפש, כמו צדקה, מתחיל בבית.

מפנים את שוק ההון

מאת אהרן גבע

האניות המגיעות לישראל שוב פולטות מכוניות רבות ומהמטוסים פורקים מכשירי וידיאו. משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה מרגיעים: לא נעים, אבל לא נורא. אך גם המרגיעים מסכימים, שהעליה בצריכה הפרטית אינה רצויה. בימים כתיקונם היו מציעים להטיל מסים, ישירים או עקיפים, כדי לצמצם את כח הקניה של התושבים: הממשלה אינה יכולה לפעול כך כרגע, משום שמסים נוספים סותרים את המגמה האידיאולוגית־כלכלית שלה השואפת לליברליזציה.

בשנה שהסתיימה באוגוסט גדל הערך הריאלי של שטרי הכסף שבידי הצבור בארבעים אחוזים. ואם יש יותר כסף בכיס, מוציאים יותר כסף, אלא אם כן מצפים לזמנים גרועים וחוסכים.

כדי לדעת מה צופן העתיד, מפנים מבט כלפי מעלה לעבר ה„חלונות הגבוהים". האות הניתן מגבוה הוא שיהיה טוב. הנה, בימים אלה העלו לשרים, סגני שרים ולמנכ"לים את המשכורות בשמונה אחוזים. ההיו מעלים את המשכורות לרמי מעלה לו חשבו שהקופה תהיה בקרוב ריקה? בממשלה מדברים על פיטורי עובדי מדינה. אם יפטרו עובדים, תהיה הממשלה זקוקה פחות לגביית כספים. אם תהיה זקוקה לפחות כסף, תהיה רפורמה במסים, כלומר: ישאר יותר כסף בכיס. אכן, מהממשלה ניתן האות ש„יהיה טוב". ואם מחר יהיה טוב, אין צורך להבטיח את העתיד, ואפשר להשתמש באמצעים שישנם כבר עכשיו.

לא פחות מסוכנת העובדה, שצמרת מפלגת העבודה סיגלה לעצמה את הגישה הקפיטליסטית הקלאסית „ככל שתפחת התערבות הממשלה במשק, כן ייטב". גישה זו מוצאת את ביטויה בכמה תחומים, והראשון בהם היא הדרך המוצעת לצמיחת המשק. באוצר, במשרד הכלכלה ובמשרד ראש הממשלה מצודדים בצמיחה באמצעות הבורסה. עד כה שלטה הממשלה בשוק ההון. היא קבעה, למשל, היכן ישקיעו קופות הגמל את החסכונות. האם יאפשרו בעתיד לקופות הגמל לא להעביר לממשלה את כל הכספים הנצברים ולהשקיעם כראות עיניהם?

זוהי סטיה מדרך העבר הלא כל כך רחוק. אשכול וספיר הוכיחו שהמשק יכול לצמוח בשיעורים גדולים מאוד בהכוונת הממשלה. הממשלה יכולה להלוות חלק מכספיה ליזמים המתכוונים להשקיע בענפים חיוניים ובאיזורים מועדפים. גישה זו, הגישה הממלכתית, זרה להפניית משקיעים על־ידי הממשלה לבורסה. בבורסה אין מתחשבים בעדיפויות לאומיות, אלא ברווחים בלבד.

אפשר להתווכח על התוצאות הצפויות של „פינוי שוק ההון על־ידי הממשלה" כדי שהשטח המשוחרר יעבור לשליטתה של היוזמה הפרטית, אך כמה תוצאות שליליות הן כבר ודאיות. בגלל הרצון לליברליזציה אין מרסנים את הצריכה הפרטית הגואה, ובמקום להטיל מס על רווחי בורסה מהשקעות לזמן קצר, יצמצמו את שעות הלימוד בבתי הספר.

הסכמת צמרת מפלגת העבודה להנחה שהדרך הרצויה היא „פחות התערבות במשק" סותרת את דברי אותם אנשים על הרס החקלאות בימי הליכוד. כאשר מדברים על המצב הקשה של החקלאות מצביעים על כך, שהליכוד ניסה ללכת בדרך היוזמה החופשית, צימצם את ההכוונה הממשלתית ואת „ההתערבות מגבוה". התוצאה היתה הרס החקלאות. ועתה מציעים לנו אותה דרך כתרופה לצמיחה.

לא בכל מקרה מברכת צמרת מפלגת העבודה על יוזמה חופשית. יוזמה חופשית לכולם, להוציא הקבוצים. כאשר קיבוץ מגלה יוזמה ומקים שוק, קם ראש הממשלה ומגנה אותו. ומובן, שהליברליזציה חלה על ההון הפרטי בלבד, ולא על ההון של העובד. בין אם העובד מסכים או לא מסכים, הוא חייב לשלם לקופות הגמל. אולי ינהיגו גם כאן את העקרונות של הקפיטליזם הקלאסי, מי שרוצה לחסוך בקופת גמל, יחסוך. מי שרוצה להפליג סביב העולם בספינת האהבה, שיפליג.

הגזמת, יגידו רבים. והתקוות שתולים בבורסה וביוזמה הפרטית אינן מוגזמות?

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

האומנם ישמור החתול על השמנת?

הגיע הזמן – 66 שנה לקיום הסתדרות העובדים – לתת את הדעת על תופעה פרדוקסלית בחיי העובדים, והיא מתן רשות למנהלים לשמש כנציגי ועד העובדים.

לא פעם נתקלו עובדים ביחס עויין מצד מנהליהם (נציגיהם) ואפילו בפיטורים מהעבודה, והעובדים היו אובדי עצות מבלי יכולת למצוא ועד עובדים לפנות אליו בעיתות צרה. לשם מה נוסד ועד עובדים, אם לא למקרים כגון אלה.

מנהל, שהוא נציג ועד עובדים, הוא מנהל בראש ובראשונה, ואין לתת לו בשום אופן סמכות של ייצוג העובדים, יהיה המנהל הזה ישר אשר יהיה.

מה עמדתה של ההסתדרות?

גיל סופר
תל־אביב

חומייניזם באגף לחינוך דתי

ב"דבר" (7.8.86) סופר: "תלמידים של 'בני־עקיבא' מתהדרים בעידודם של מוריהם. הם מופנים לסמינרים הרדיים ופונים עורף לציונות..." הרי אין זו הזרה בתשובה. זו סטיה מן הדרך של "בני־עקיבא" ומן הנאמנות לערכי המדינה הציונית. ההתנתקות והרחוקה מן הדרך בה הולכים חיילי ה"הסדר" לדוגמה...

נפל לידי עיתון "מעריב" מראשית אוגוסט ובו מכתבו של מנהל ותיק בחינוך הממלכתי־דתי. ואם הידיעה ב"דבר" מעוררת דאגה על המתרחש בחינוך הממלכתי־דתי, הרי עם קריאת מכתבו של המנהל יש מקום לחרדה ממש. אצטט ממנו רק קטע קטן: "על הרוח החומייניסטית שהכניס יעקב הדני באגף לחינוך דתי יעיד המקרה הבא: הבעתי עמדות בנושאים: יהודים־ערבים, בניית אוניברסיטה מודרנית, ריקודים מעורבים. דברי לא נשאו חן בעיני יעקב הדני ותגובתו על כך הורה למפקח על בית־הספר אריה ארד להביא לידיעת כל המורים שאועמד לפני בית־דין משמעתי עקב כך. הכיצד ייקרא לכך, אם לא חומייניזם?"

עד כאן הקטע ממכתבו של ב. שטרן מאשדוד. בסיום מכתבו הוא מביע דעתו כאת יעקב הדני יש לפטר.

כיוון שהדבר פורסם ברבים יש מקום לשאול ולקבל תשובה בפומבי: האם משרד החינוך נתן דעתו על המתרחש באגף לחינוך הממלכתי־דתי? מה דעת שר החינוך?

אברהם גל
גבעת־יהודה

היו הישגים בחינוך

הרשימה על חילופי המנכ"לים במשרד החינוך, מפרי עטה של יעל פישביין, אשר פורסמה ב"דבר" ב־22 באוגוסט ש.ז. הכילה דברי רכילות, אבל גם הנושאים החינוכיים האמיתיים כמו החינוך לדמוקרטיה, העמקת החינוך המדעי והטכנולוגי, מיחשוב מערכת החינוך, שיפור בחינות הבגרות ועוד, זכו באותה כתבה לבנה גדושה של התעלמות מעובדות.

למשל, החינוך לדמוקרטיה. למעלה מ־12,000 מורים השתתפו בקורסים ובהשתלמויות שבהם למדו כיצד להעמיק את החינוך לדמוקרטיה, להגביר את הדו־קיום ולהיאבק בגזענות: לא פחות מ־15 תוכניות לימודים חדשות נכתבו, נוסו והופצו בתחום זה. עשרות מפגשים בין תלמידים, יהודים וערבים, התקיימו ביישובים יהודיים וביישובים ערביים. תערוכות של עבודות תלמידים, משפטים ציבוריים, תחרויות חיבורים וטיולים נערכו להכרת האוכלוסיה הערבית. פעילות זו תימשך, לפי החלטת שר החינוך, גם בשנת הלימודים החדשה. כדי לממש מדיניות זו לטווח ארוך שוקד עתה השר על הקמת מרכז חינוכי מיוחד במסגרת משרד החינוך והתרבות שירכז את הטיפול בהעמקת החינוך לדמוקרטיה ולדו־קיום ובהרחבתו.

או החינוך למדע ולטכנולוגיה. השר יצחק נבון, מייד בהיכנסו לתפקידו במשרד החינוך והתרבות, הכריז על כוונתו להעריך מחדש את מצב החינוך המדעי והטכנולוגי ולחפש, כל דרך אפשרית, כדי לתת תנופה לתחום זה. נמצא, כי מקצועות המדע והטכנולוגיה הוזנחו במשך שנים. במשך שנתיים שקדו מומחי המשרד והאוניברסיטאות על הכנת תוכנית רב־שנתית לשיפור המצב. התוכנית אושרה על ידי השר ותתבצע החל בשנת הלימודים החדשה. למרות הקיצוצים הכבדים שנגזרו על המשרד הכפיל שר החינוך את תקציב ההצטיידות של בתי־הספר במקצועות המדעיים והטכנולוגיים מ־0.9 ל־1.8 מיליון דולר. הוגדלה התמיכה ברשתות "אורט", "עמל" ו"אמית". הוכפל התקציב לפעולות בקרב נוער שוחר מדע. לפי בקשת המשרד תרמה קרן רוטשילד כ־300 אלף דולר למימון לימודיהם של סטודנטים שיכשירו עצמם להוראה במקצועות הללו באוניברסיטאות.

זאת ועוד: למעלה מעשר שנים סובל משרד החינוך התרבות, וסובלים התלמידים, מפגמים חמורים במתכונת בחינות הבגרות ובשיטת הנפקת הציונים והתעודות. דבר לא נעשה לשיפור המצב עד שבא יצחק נבון והחליט לעסוק בהרחבה בנושא זה. הוא מינה שני צוותים. הראשון נתבקש להציע לו שינויים במתכונת הבחינות, במגמה להעלות את הרמה, ועל השני הוטל לאתר את הליקויים בתהליך הנפקת הציונים והתעודות ולהגיש המלצות לתיקונו. שני הצוותים סיימו את עבודתם. עתה מתנהלים דיונים אינטנסיביים בלשכת השר לקראת קבלת החלטות ומימוש המלצות.

מצאתי צידוק לאחר מקטעי המאמר: הליקויים במערך איסוף הנתונים והבקרה כל המשרד. האמת כולה היא שהשר נבון מצא משרד מיושן מבחינה מינהלית והקים, לראשונה בתולדות המשרד, אגף חדש למיכון ולמידע. בימים אלה ממש עוברים מנהלי היחידות במשרד השתלמויות לקראת הקמת מאגר הדטבי לאיסוף נתונים שוטפים על מערכת החינוך (כמיליון ו־300 אלף תלמידים, כ־100 אלף עובדי הוראה ואלפי מוסדות חינוך).

הכתבת לא הזכירה, שהשר נבון הקים יחידה לקידום הוראת השפה הערבית שהתחילה לפעול ב־1 בספטמבר במכללת בית־ברל ואישר תוספת של כ־500 שעות לשם הגברת הוראת השפה הערבית וכ־150 אלף דולר לשם עריכת סקר לבדיקת מצב הוראתה והישגי התלמידים.

שר החינוך אף הכריז על מיבצע לאיתור תלמידים מחוננים, בעיקר באזורי מצוקה. כ־8000 תלמידים מחוננים אותרו וזכו בשנה האחרונה להעשרה אינטלקטואלית ומקצועית.

לא מצאתי בכתבה דברים על גיבוש תוכנית למפגשים בין תלמידים דתיים וחילוניים ובשלב ראשון ישתתפו במפגשים בתשמ"ז כ־40 בתי־ספר, על הגדלת מספר תלמידי התיכון שילמדו נהיגה מעשית (מ־3 בתי־ספר ל־23), על הקמת קרן לקידום החינוך הטכנולוגי במיגזר הערבי, על גיוס משאבים חסרי־תקדים מ"מפעל הפיס" לבניית כיתות ולשיפוץ בתי־ספר (כ־80 מיליון ש"ח לקראת תשמ"ז) ועוד ועוד.

ישראל כהן
דובר משרד החינוך והתרבות

להקים הסתדרות ציונית בישראל

כמו בשנים עברו, גם יום כ' בתמוז האחרון שצויין בשבוע שעבר חלף בקול דממה דקה. זה מזמן היה צריך לעצב יום זה כיום של חשבון־נפש ציוני של עם ישראל כולו.

משבר הציונות בארץ ובגולה משפיע בכל הנראה גם על מקומו ומעמדו של יום זה בחיינו. אין מנוס מלהציע גיבוש מסגרת ארגונית גדולה בהיקפה אשר תישא את הדגל הציוני בישראל. הגיעה השעה לשקול הקמת הסתדרות ציונית בארץ ישראל אשר תתפרש על פני הארץ כולה באמצעות מועצות ציוניות מקומיות ואזוריות.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל יכולה לשמש מודל כיצד על ההסתדרות הציונית בישראל לתפקד ולהתארגן.

כינונה של הסתדרות ציונית בישראל אשר תשווה בעצמה והיקפה להסתדרות הכללית, זו הערובה להצבה מחודשת של הציונות במוקד חיינו הלאומיים, הציבוריים והחברתיים.

ההסתדרות הציונית בישראל תיטול על עצמה שורה של פונקציות ציוניות ובהן הפעלת מערכת החינוך הציונית ברחבי ישראל, קליטת ומסיבת עליה, עידוד העליה הפנימית ומניעת ירידה, קידום מפעלי פיתוח והתיישבות רחבי ממדים בחבלי הארץ השונים, וכן הענקת ממדים חדשים לאירועים ציוניים שונים. או אז, תשקוד ההסתדרות הציונית בישראל להפוך את יום כ' בתמוז ליום חג ציוני לאומי, וזאת בדוגמת הדרך בה מציינת ההסתדרות הכללית של העובדים את יום 1 במאי אשר מועצות הפועלים דואגות לציינו בעצרות וטקסים חגיגיים מדי שנה בכל יישובי הארץ.

אריה הס
סמנכ"ל המועצה הציונית בישראל

תודה רבה לאבא אבן!

אנו כולנו חבים תודה רבה לאבא אבן על התוכנית "מורשת", ששודרה בטלוויזיה. בתוכנית זו, עשה אבא אבן שירות חשוב לעמנו... במקום זאת, עוד טרח אבא אבן להסביר במכתב למערכת "דבר": "עידו דיסנצ'יק סבור, כי העם בישראל אינו מתעניין במידה סבירה בהיסטוריה הלאומית. ראייה לכך, הציבור, לפי גירסתו, סגר את הטלוויזיה ועבר לווידיאו כאשר התוכנית "מורשת" הופיעה על המסך".

איך אפשר לדעת מה עשה כל פרט בציבור, בעניין זה? לדעתי ולהרגשתי, אנו כולנו חבים תודה רבה לאבא אבן! התוכנית "מורשת" – צריכה להיות משודרת חוזרת ומשודרת: כי מי שלא הזה בה, החמיץ ולא ראה מעשה אמנות בהיסטוריה שלנו... ומי שעקב אחר הסירורים, יצא בטעם של עוד... ועל כך, מקצת שבחו של אדם: יישר כוח, לאבא אבן!

אסתר גינזבורג
כפר סבא

ארץ זבת חלב ודבש

חגי מן, מי שהיה נספח צבאי ושגריר ישראל בסינגפור, הירצה במועדון ותיקי כפר מעש על סינגפור וגילה לנו, כי הארץ הקטנה הזו היא מדינה דמוקרטית, המוקפת ארצות אנטי־דמוקרטיות.

היא אמנם דלה באוצרות טבע עוד יותר מישראל, ואפילו מים לשתות אין לה. לכן הקימה מפעלי התפלה, כך שהיא גם מייצאת מים לשכנותיה. וראה זה פלא, בארץ הזו הכל לומדים חינם החל בגן ועד לאוניברסיטה, בתי־חולים וריפוי חינם. כאן יש משמעת של ניקיון ואין זורקים בדל סיגריה. כתוצאה מכך יש חיסכון בפועלי ניקיון. ועוד הרבה הרגלים טובים ויפים. הודות לכך הארץ פורחת ומשגשגת. ואכן, מתקיים בה הפסוק: ארץ זבת חלב ודבש.

הייתי מציע לכנסת להזמין את חגי מן להרצות על ארץ זו, כדי שנלמד איך להחזיר העטרה לישראל, ויתקיימו דברי הנביא שארצנו תהא ארץ זבת חלב ודבש.

אליהו עצמוני
כפר מעש

הציבור לוחם בתאונות דרכים

המועצה הלאומית למניעת תאונות הפועלת בהסברה למניעת הקטל בדרכים בקרב הנהגים, הולכי הרגל, הקשישים, הנוער והילדים, פונה אליך בבקשה להצטרף לציבור הלוחם בתאונות דרכים. חשובה לנו מאד מעורבותך האישית, לשם השגת המטרות הבאות:

א. יצירת מודעות לנושא מניעת תאונות דרכים בהצגת התנהגות נאותה בכבישים, בהתאם לכללי הזהירות, ועל ידי כך תתן גם דוגמה לאחרים.

ב. השתתפותך והשתתפות בני משפחתך בהשתלמויות בנהיגה מונעת של המועצה הלאומית למניעת תאונות. זו, אגב, מיועדת דווקא לנהגים טובים המעוניינים עוד להשתפר.

ג. הצטרפות למסגרת משקיפי תנועה, איתור מפגעים וליקויים בהסדרי תנועה קיימים ודיווח עליהם וכן הצטרפות למשפחת "הנהג הזהיר".

אנו פונים אליך גם לתמוך בפעולתנו להפצת פלקטים וכרזות בנושא מניעת תאונות דרכים בעיקר בקרב הילדים ומבקשים ממך להציגם במקומות מרכזיים ובולטים (בחלונות ראווה של בתי־עסק, בכניסות לבתים משותפים וכדומה).

הזדהותך עם נושא מניעת הקטל בדרכים ומעורבותך האישית בנושא הזהירות בדרכים תשמור על חייך וחיי ילדיך.

הצטרף נא אלינו למען שיפור רמת הבטיחות בדרכים ושיפור איכות החיים בעיר.

בדבר מידע נוסף ולרישום, אנא פנה אל מר עמנואל כבירי, מזכיר המועצה למניעת תאונות, רח' לונץ 2, ירושלים טלפונים: 229250 – (02)243111.

המועצה הלאומית למניעת תאונות

טלוויזיה

5.30 "עליזה בארץ הפלאות" – שם הפרק: "יום כביסה".
6.00 "מועדון החתול שמילי" – במועדון פנטומימאים: חנוך רוזן, יורם בוקר ולהקתו.
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "סיפורו של ג'סי אוונס" – פרק שני: באוניברסיטה של אוהיו מתפרסם הסטודנט ג'סי אוונס בהישגיו באתלטיקה. הוא גם פוגש שם את אהבתו רות והם מתחתנים. בחוגי הספורט באמריקה מתווכחים בשאלת ההשתתפות ב"אולימפיאדה הנאצית". ההצעה להטיל חרם על האולימפיאדה נכשלת. ג'סי יוצא לברלין בנבחרת האתלטים. ג'סי התנסה רבות בארצו בעלבון האפליה הגזעית, אך מה שראה בברלין מזעזע אותו. למרות זאת שמו מתפרסם בגרמניה כולה, והוא מוקף מעריצים.
8.45 "נקודת חן" – סדרת טיולים עם אורי רביד.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "כן, אדוני ראש הממשלה" – פרק רביעי: "המפתח". מאבק "טריטוריאלי" במשרדי רה"מ: האמפרי מתנחל שוב במשרדו של היועץ הפוליטי, והיועץ מתלונן באוזני רה"מ, על שהוא מניח להאמפרי לנהוג בשררה.
10.00 "זה הזמן". מנחה רם עברון.
10.50 "ברידסהד" – פרק שני: "השאר אותם צוחקים".
11.45 חדשות.

טלוויזיה לימודית

08.00 עד כאן.
08.03 שעת כושר.
08.40 בלי סודות: ש.
09.00 אנגלית ה.
09.20 חשבון פשוט ד': כפולות והתחלקות.
10.00 שעת כושר.
10.10 אנגלית ז.
10.30 רגע עם דודלי: בשכונה שלנו.
11.00 ערבית מדוברת (ר'–ה'): מרחבא.
11.15 אנגלית ו'.
11.30 ארץ מולדת: בין הזבנים.
12.00 אנגלית ה'.
12.25 תלמוד, שניים אוחזין: היכי דמי 1.
1.00 מדעי הטבע ד'–ו': הברכיה.
1.30 צרפתית: העשרה.
1.45 פה ושם: לנוח ולהרגע מבלי להפגע.
2.00 עד כאן.
2.03 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: דיוקן עצמי, דירר.
2.25 קסם קסם: בניה.
2.50 רבבת הפתעות: פרק אנימציה.
3.10 שעת משפחה: הבית ברח' רוז 12, פרס.
3.55 בן גשם: פרק 6.
4.25 גוליבר בליליפוט: פרק ב'.
5.00 ערב חדש – מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בוקר טוב – הנדל: קונצ'רטו גרוסו בסול־מג'ור אופוס 6 מס' 1 (אקדמית סנט־מרטין / נ. מרינר) פ. מנצ'יני: סונטה במי מינור לחליל, כלי קשת וקונטינואו (חברי "מוסיקה אנטיקה" מקלן).
07.30 שחרית מוסיקלית – בוקריני: סימפוניה ברה מינור אופוס 41 (הסולנים מנטובה / ק. שימונה).
09.30 קונצרט בוקר – רימסקי־קורסקוב: קפריצ'ו ספרדי (תזמ. הסימפונית / ק. קונדרשין).
12.05 "מאוצר הסרטה" – מיסוסקי שיראי, סופראן / הלמוס הל, פסנתר – חולף: 5 שירים; מאהלר: 3 שירים; ברג: 7 שירים מוקדמים.
13.00 קונצרט צהרים – מוצארט: קונצ'רטו ברה־מג'ור לפסנתר ולתזמורת "הכתרה" – ק. 537
15.05 "מוסיקה ויזה" – הרברט פורשטנגה – דרך כלי הנקישה מוסיקה לנוגב חלל זמן יצירות לכלי נקישה בתכנון עצבי ולאלקטרוניקה בביצוע המלחין מתוך הפסטיבל השביעי למוסיקה אלקטרונית של שטוקהולם.
16.00 "קונצרט מנחה" – ברהמס: סרנדה מס' 1 ברה־מג'ור אופוס 11 (תזמ. הפילה. של ברלין / ק. אבאדו) שוברט: "אופרטוריום" לטנור, מקהלה ותזמורת (א. רמירס – טנור / האנסמבל הקולי של לוזאן / התזמורת של לוזאן – מנצח: מ. קורבוז) תאודור פון שאכט: קונצ'רטו במי במול מג'ור (ד. קלוקר – קלרינית / תזמורת "קונצ'רטו אמסטרדאם" / י. שרודר) היידן: סימפוניה מס' 45 בפה דיאז מינור "הפרידה" (להקת ה־13 בבדן־בדן בהדרכת מנפרד ריישרט) הנדל: סויטה בפה־מג'ור מתוך "מוסיקה על פני המים" (התזמורת הקמרית האנגלית / ג'ורג' מלקום).
18.30 קונצרט מהקלטות התזמורת הסימפונית – "קול ישראל" – קראל שלמון: מחולות מתושלח (מנצח: יובל צליוק) אלכסנדר טנסמן: 4 קטעים לתזמורת (מנצח: יובל צליוק) ברליוז: "קלאופטרה", תמונה לירית (יאנולה פאפאס – מני רוזוך: ברזמסיבחים אמיר) ו"ריאציות על נושא של הנדל (י. צליוק).
20.05 ערב טוב – קולה: ריאציות על הנושא "גרינסליבז" מנגינה עממית אנגלית
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – התזמורת הסימפונית של רדיו פרנקפורט, פרקנס: קונצ'רטו מס' 3 במי מינור לכנור ותזמורת אופוס 26; מסיאן: סימפוניה טורנגלילה (סולנים: א. דימבי – כנור / ק. קישודה פסנתר / ס. רודה / גלי מרטנו).
22.30 מן המקורות – "בן אדם, מה לך בי נרדם" סליחות לקראת ראש־השנה בעריכת פרופ' אורי שרביט.
23.00 קונצרט ועיד – ברליוז: "רוח של הודו" – מתוך "לילות קיץ"

רשת א'

11.30 השכלה ודעת לכל – "הגישה הפילוסופית להכרת האדם": "מהי הגישה הפילוסופית".
14.06 תכניות לילדים "קוקי חבקוקי" – מאת טובה הרסקוביץ "עכברים ובני אדם", תסכית מאת גילי ינאי "המחבנים" – מאת מרי נורטון: "ספור השבוע": "מקץ עשרים שנה" – מאת או. הנרי.
15.00 "הבסך יבאר" – שעשועון בשידור חי.
15.25 שירים עבריים.
16.05 רדיו דרמה – "כנס הכתה", מאת יהודה עמיחי. בימוי: ניסים קמחי. משתתפים: אילן דר, אלברט כהן, יפה גבאי, שמעון לב־ארי, גילה אלמגור וביסא נתן (ש.ס.).
17.20 האוניברסיטה הפתוחה "התמוטטות משטרים דמוקרטיים": "סיכויים וסיכונים הסברים חלופיים" (חלק ראשון).
19.05 עיונים בפרשת השבוע "כי תצא".
22.05 "אותות ומופתים" – סדרה תעודית במלאת 50 שנה לרדיו העברי: "קול־ציון בירושלים" (ש.ש.).

רשת ב'

18.06 "שעה הפסית" – עניני חינוך.
19.35 "דין ודברים" – עניני חוק ומשפט.
20.05 "עולם המדיות".
22.05 "בינת הג'ז".
23.05 "מחפשים את המטמון".

רשת ג'

18.06 זהו זה.
20.05 לי הלך – שיר ומנגינה.
21.05 קצת אחרת.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל

16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 "זה לא כל כך פשוט להיות שדיונר" – עם חיילי הסדיר וקציניו.
20.05 "מוסיקה נוט" – שעה של בלוז.
23.55 "שיחת חצות" – עם ד"ר דינה נוח.

בתי קולנוע

תל־אביב

אסתר: הטרמפיסט 9.40, 7.30, 5
אורלי: רכבת אל החופש 9.30, 7.15, 5
אלנבי: ד"ר ז'יוואגו 8.30, 5
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30, 7.15, 5
גורדון: מקרוני 9.30, 7.30, 5
גת: הצבע ארגמן 9.15, 6.15, 3.15
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 9.45, 7.20, 4.45, 1.30
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק 9.45, 7.20, 4.45, 1.30
דיזנגוף 3: ראן 9.30, 6.30, 2
דקל: הזונה של מרפי 9.30 7.15
דרייב־אין: עוצמה 7.15, 9.30
חצות – סקס
הוד: תעלול קטלני 9.30, 7.30, 5
בית ליסין: אבודים באמריקה 11.15
חן 1: היזפן מבברלי הילס 9.55, 7.35, 5, 2.30
חן 2: שגעון של לילה 9.45, 7.40, 5
חן 3: אבא יש רק אחד 9.50, 7.45, 5.10
חן 4: מרגלים שכאלה 9.50, 7.40, 5, 2, 11
חן 5: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.45, 7.40, 5.10, 2, 11
ליכור: פסטיבל היצ'קוק 9.30, 7.30 החלון האחורי
לב 1: יפה בורוד 9.40, 7.40, 5.00, 1.35
לב 2: אהבות משתנות 9.40, 7.40, 4.45, 1.53
לב 3: יומנו של צב 9.40, 7.30, 14.45
לב 4: מישימה – 9.30
גבירתי המאמן 7.40, 5.00
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: תקלה מופלאה 9.30, 7.15, 5.15
סינמה 1: על חוד הכוונת 9.30, 7.30, 5.00
סינמה 2: השגעון הגדול 9.30, 7.30, 5
סמדריה: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.30
פריז: עוברת אורח 9.30, 7.30, 4, 2, 12
צ'יינה טאון 11.30
צוותא: ילדי המדרגות 8.00
צפון: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30, 7, 4.30
הבמה – רמת־אביב: כולם נפלו על הראש 9.30, 7.15
11.45 זאב אמריקאי
שחף: זכרונות מאפריקה 9.15, 5.45
תכלת: החברים של אלכס 9.30, 7.15, 4.30
תל־אביב: קוד הרעם 9.30, 7.16, 5

ירושלים

אריאל: תעלול קטלני 9.30, 7.30, 4.30
אורון 1: הצבע ארגמן 8.30, 3.40
אדיסון: חופשה מטורפת באירופה 9, 7, 4.30
בית אגרון: נאסי גאן 16.30
פאני ואלכסנדר 19.30
שורת המקהלה 21.30
הפלישה להוליווד – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: להב משונן 9.30, 7.30
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.15, 4.30
אריה 3: סיפורה של אנגם 9.30, 7.30, 4.30
אורגיל: היזפן מבוורלי הילס 9.30, 7.15, 5
כפיר: יפה בורוד 9.30, 7.30, 4.30
סמדר: יומנו של צב 9.15
עדן: הטרמפיסט 9.30, 7.30, 4.30
רון: עוצמה 9.30, 7.30, 4.30
מיטשל: אהבה על הוולגה 9.30

חיפה

אורה: אצבע משולשת 9.15, 7, 4.30
אורלי: אהבות משתנות 9.15, 7
אמפיתיאטרון: 3 רווקים ותינוק 9.15, 7, 4.30
ארמון: קוד הרעם 9.15, 7.00, 4.30
עצמון: תעלול קטלני 9.15, 7.00, 4.30
חן: קרטה קיד II 9.15, 7.00, 4.30
מאר: היזפן מבוורלי הילס 9.15, 7, 4.30
קריאה: שואה חלק ב', 6.30, 1
רון: יפה בורוד 9.15, 7, 4.30
רב גת 1: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
רב גת 2: קריאת העורב 9.15, 7, 4.30

קרית־ביאליק

כפיר: שתי אצבעות מצידון 9.15, 7
סביון: הצבע ארגמן 9, 6

קרית־חיים

בית העם: והדירות הבית מתפרק 9.15, 7.00
היובל: שודדי השחקים 9.51, 7.15, 4.30

קרית־ים

ניצן: קרטה קיד II 9.30, 7.15

קרית־מוצקין

אורות: תתיך תתיך 9.15, 7, 4.30

אשדוד

אסתר: מתנה שבורים
אשדוד: מרגלים שכאלה 9.30, 7.15

אשקלון

אסתר: תקלה מופלאה 9.30, 7.15
מאור: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.03
רחל: שובו של מקצוען 9.30, 7.15

באר־שבע

חן: רכבת אל החופש 9.30, 7.15, 4.30

בת־ים

עצמאות: זכרונות מאפריקה 9.30, 6.51

הרצליה

היכל: מחסל ושמו נינג'ה 9.30, 7.15, 4.30
מלון דניאל: רק בין חברים 9.30, 7.00

עפולה

מיפתח: 3 רווקים ותינוק 9.00

חולון

ארמון: צעירים וקשוחים 9.30, 7.15
מגדל: היזפן מבוורלי הילס 8.40, 7.30
מתנ"ס, קרית שרת: שכרון חושים 9.30, 7.15
[illegible] וסידת הקסמים 4.30
סביון: המורים בזיג גן 9.30, 7.30, 5
[illegible] 9.30, 7.30, 5
רינה: תעלול קטלני 9.30, 7.15

טבריה

אביב: בר 51 9.30, 7.30

כפר־סבא

עמל: הקרב על הוועד 9.15, 7.00
ב"ס לשוטרים מתקדמים 5
חן: כתם הגוף 9.15, 7

לוד

אורלי: שובו של מקצוען 9.30, 7.15
נוה זיו: גברתי המאמן 9.30, 7.15

נהריה

הוד: רמבו 9.30, 7.00

נתניה

סמדריה: הצבע ארגמן 9.15, 6.30
אסתר: תתיך תתיך 9.15, 7
שרון: היזפן מבוורלי הילס 9.15, 7, 5

פתח־תקוה

שלום: ב"ס לאסירים מתחילים 9.30, 7.15
היכל 1: נשיקת אשת העכביש 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: רכבת אל החופש 9.30, 7.15, 4.30
היכל 3: תעלול קטלני 9.30, 7.15, 4.30

קרית־שמונה

שניר: רמבו 9.30, 7.00

ראשון־לציון

בעמק: שתי אצבעות מצידון 9.30, 7.30
ראשון: זאב בעיר 9.30, 7.15

רחובות

בית העם: שורת המקהלה 9.30, 7.15
הדר: 3 רווקים ותינוק 9.30, 7.30
חן: שכרון חושים 9.30, 7.15

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: הטרמפיסט 9.30, 7.30
ארמון: היזפן מבברלי הילס 9.45, 7.30, 5
לילי: מסע עסקים של אבא 9.30, 7.00
הדר: יפה בורוד 9.30, 7.15, 4.30
רב גן 1: הצבע ארגמן 9.00, 6.00
רב גן 2: כתם הגוף 9.40, 7.30
רב גן 3: סיפורה של אנגם 9.45, 7.30
רב גן 4: מקרוני 9.40, 7.30, 5
שביט: ב"ס לשוטרים מתקדמים 9.30, 7.15

גדרות

בית העם: הדרקון 6

רמת־השרון

כוכב: קוראים לי כריסטי 7.00
להב משונן 9.30

רעננה

אחוזה: זכרונות מאפריקה 8.30
ניפגש בכוכב 5

רמלה

אהוד: השגעון הגדול 9.30, 7.15

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה 1965 – תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על 89־87 בגוש 7160 רח' הזיו"ם מס' 20/4 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 3% משטח המגרש 129% מ"ר לכל אחד מדיירי הבית בכל שלוש הקומות.
ב. [illegible]
[illegible] הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

אלמקס
לכל המשפחה!

בתי מרקחת ליום שני 8.9.86
תל־אביב
בריאות – המלך ג'ורג' 28 – 283731
זיוה – אצ"ל 52 שכונת התקוה – 378403
ירושלים
בקשי – מחנה יהודה – 223761
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
קופת חולים כללית – המיתר 25 רמת־גן – 782537
בת־ים – חולון
קופת חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הפרץ 52 חולון – 889153

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הרופאים התורנים בישראל.
בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ – טל' 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־264649 בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00. שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566 יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ.

היהדות היא לא שלך?!
חזרה אל המקורות או "חזרה בתשובה"
ישנה אפשרות להכיר את היהדות ולא על בסיס של חזרה בתשובה.
ישנה יהדות, שיכולה להיות עם לבטים ולהשאר נאמנה.
ישנה יהדות שהיא עולם מלא של הגות ומחשבה שאתה יכול לגשת אליה.
אנו מציעים לך שלושה מחזורי לימוד ביהדות באוירה פתוחה וחמה.
תבנית עשירה ומגוונת עם אנשי תורה ורוח בעלי השקפה ציונית דתית.
1. מחזור קצר י' באלול תשמ"ו – י' בתשרי תשמ"ז (14.9.86 – 13.10.87). ניתן להשתתף בחלק מהמחזור.
2. מחזור ארוך א' חשון – ט"ו טבת תשמ"ז (3.11.86 – 16.1.87)
3. מחזור ארוך י"ז טבת – א' ניסן תשמ"ז (18.1.87 – 31.3.87)
הלימודים יכללו עיון בסוגיות של מוסר ההלכה, העמקה בנושאי יסוד במחשבת ישראל, והתמודדות עם עולם המחשבה המודרני.
לפרטים נוספים נא לפנות אל: "מכון צור" שע"י ישיבת "הר עציון", אלון שבות. טל. 02-931456/7/8, 02-935186.

יענ"א מחשבים (1973) בע"מ
הודעה על אסיפה כללית שנתית רגילה
ניתנת בזה הודעה לכל בעלי המניות בחברה כי ביום 28.9.86 בשעה 15.30 תתקיים במשרד עופר את פרייזנג רח' הירקון 113 ת"א אסיפה כללית שנתית רגילה של החברה.
על סדר היום:
1. דוח הדירקטוריון.
2. אשור הדוחות הכספיים לשנה המסתיימת ביום 31.3.86
3. קביעת מספר חברי דירקטוריון ומינוי חברי דירקטוריון.
4. מינוי רו"ח לחברה וקביעת שכרו.
5. דיון בעניינים שאפשר לדון בהם באסיפה כללית רגילה.
אם תוך חצי שעה מהמועד שנקבע לתחילת האסיפה הכללית לא יהיה מנין חוקי, תדחה האסיפה לשבוע הבא באותו מועד ובאותו מקום.
הדוחות הכספיים לתאריך 31.3.86 פורסמו והועברו לבורסה לניירות ערך בתל־אביב.
ניתן לעיין ולקבל עותקים מהדוחות גם במשרדה הרשום של החברה ע"י פניה בכתב.
מנקס החברים של החברה יהא פתוח לעיון החל מיום 14.9.86 ועד תום האסיפה הכללית.
[illegible]
בעל מניות הרוצה להיות מיוצג ע"י מיופה כוח יפקיד יפוי כח מתאים במשרד עוה"ד עופר את פרייזנג ברחוב הירקון 113 תל־אביב, 48 שעות לפני מועד האסיפה.
בפקודת הדירקטוריון
נתן פריסט, עו"ד

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 1576
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 24 בגוש 6049 רח' וכבוני מס' 22 חולון הכוללת מתן הקלה באחוזי בניה 6% משטח המגרש 6.75 מ"ר בכל הקומות לכל דיירי הבית.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 2684
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 50 בגוש 7171 רח' יהודה הלוי מס' 27 חולון הכוללת מתן הקלה ב: א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 50·2/2 מ"ר בשתי הקומות בשה. ב. קו בנין 10% בקו בנין צדדי (מערבי).
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.
עו"ד ח. שרון
מ"מ ראש העיר
ויו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון

עכשיו

בעריכת תרזה איזנברג

בדיקת דם לגילוי מוקדם של סרטן השחלה

מאת נעה גל (ירדנאי)

בדיקת דם לגלוי מוקדם של סרטן השחלה הוכנסה לשימוש לראשונה בישראל במחלקת נשים של בית החולים „בילינסון".

בבדיקת דם רוטינית, ספציפית ופשוטה זו, מתגלים סימני המחלה אפילו חודשים מספר לפני שניתן לגלותם בבדיקה גיניקולוגית. כמו כן מאפשרת הבדיקה להעריך, לאחר מתן טיפול כימותרפי – האם הוא אכן יעיל.

סרטן השחלה הוא סיבת המוות הרביעית בשכיחותה אצל נשים, הנגרמת בעקבות גידולים ממאירים. זהו הסרטן הארסי מבין הגידולים הממאירים של אברי המין הנקביים, ובהדרגה הוא הופך לשכיח שביניהם.

נשים בכל גיל עלולות להיפגע מהמחלה, אך פגיעתה המקסימלית היא בגילאים 55־65. מחוסר סימני אזהרה מוקדמים, שלא כמו בגידולים ברחם או בצוואר הרחם, אין האשה חשה כלל את התפתחות הגידול בגופה.

אין דימומים, אין כאבים, אין תחושה רעה כל שהיא.

הבדיקה המכונה סי.איי 125 הוכנה במעבדות אוניברסיטת הארוורד והיא מבוצעת ביחידה לאונקולוגיה גיניקולוגית בראשותה של פרופ' ירדנה עובדיה, מנהלת מחלקת נשים בבית החולים „בילינסון".

ד"ר ירון לידור, שהכניס את הבדיקה לשימוש קליני בארץ, מסביר כי היא מאפשרת גילוי מוקדם של המחלה בכ־80% מגידולי השחלה. „צר לי שאין מודעות למחלה ולסכנה הכרוכה בה", אומר ד"ר לידור. „אנחנו מוכנים להשקיע כל מאמץ בגילוי מוקדם, אלא שגם הרשויות המתאימות עדיין לא נתנו דעתן לחשיבות העניין".

לכן מומלץ לכל אשה בגיל 45־70 לבקש מרופא הנשים שלה שיפנה אותה לבצע הבדיקה פעמיים בשנה. גם פניות ישירות לבית החולים – תיענינה בחיוב.

„טופר" משוטט בעולם

„טופר" מתמחה בייצור בגדי ספורט וג'ינס ובגדים לשעות הפנאי ומכך לא חרגה בקולקציית הסתיו־חורף שהציגה בשבוע שעבר. לבד מהג'ינס המסורתי, הכחול הדהוי, הוצגו לפנינו דגמים בג'ינס שחור – חידוש מעניין. הבגדים עוצבו בקווים האופיניים לג'ינס עם תפרים צבעוניים.

בגדי הסתיו הובחנו בעיקר בשתי קבוצות: האחת, בצבעי פאסטל הבז' והחאקי. בהשראת הג'ונגל באפריקה והשניה בצבעים כחול־אדום־לבן, צבעי הדגל הצרפתי. הדגמים עוצבו בקווים נקיים ובמחשבה של "ערבב ולבש"– מכנסיים, חצאיות, חולצות. וסטים ובלייזרים שאפשר ללבוש בצירופים שונים, ורבים מהם יכולים לשמש גם אותו וגם אותה – יוניסקס. גם גילים מבוגרים יותר מבני הנוער יכולים ללבוש בגדים מקבוצות אלה.

לעונת החורף – ב„טופר" מתמקדים בעיקר בחליפות מיזע (טרנינגים). חליפות הניראות יפה בצבעים עליזים של צהוב בשילוב שחור (מראה „המונית הצהובה"), ירוק, כחול גלבן. אלו הבגדים לצעירים. לפעילות הספורטיבית או לשעות הפנאי.

אחראית על העיצוב של הקולקציה – ענת חפץ והיא „שאבה את השראתה ממקומות שונים בעולם (כבכתוב בקומוניקאט): המוניות בניו־יורק (מראה ה־Yellow Cab), סמרוטי היאכטות במונאקו (מראה ה־מארין, ימי בצרפתית). הג'ונגלים של אפריקה ומשחק הרוגבי האמריקאי (מראה ה־רוגבי קולג'")

אותה אפשר היה לשאול „סנוב. ובמולדת כבר היית?"

בתיה גבר

„למה לא אמרת שאתה רוצה"?

מאת יוסף גרייזמן

זוהי אחת התופעות המאוסות ביותר ביחסים שבין נותני שירות לצרכנים. הלקוח אינו מקבל את מה שכל בר־דעת היה מגדיר כחלק בלתי נפרד משירות המגיע לו, בין אם זה מענק כלשהו בעד קניה מסוימת: או גמר ביצוע עבודה, או איכות – של מוצר או עבודה – מובנת מעצמה, שעליה אין צורך לערוך הסכם בכתב מראש, (אולי צריך בכל זאת?), וכאשר בא הלקוח בטענות כלשהן – תהיה התשובה, בדרך כלל: „למה לא אמרת"? כלומר, הלקוח תמיד אשם. על מקרה מסוג זה, „מצחיק" במיוחד, שמעתי מידיד שהזמין מרכיב תריסים וכו' שיסגור את מרפסתו בחלון גדול במסגרת אלומיניום. עם הגשם הראשון חדרו מים רבים לדירה, דרך אותו חלון כמובן. כשהתלונן, נשאל בתגובה: „למה לא אמרת שאתה רוצה חלון נגד גשם"?

לתופעה זו פנים רבות. על פן אחד, מאכלים במסעדות, אני רוצה לומר מלים מספר. כמה מכם יודעים, שחובה להגיש במסעדות מים קרים? בארה"ב זוהי פעולה אוטומטית. כאן – „למה לא ביקשת?" אם יש למאכל מסוים איפיון כלשהו, הריני מצפה שיוגש לי כפי שנהוג להכינו. כשאומרים „סלט ירקות" (כשמכנים אותו – „סלט־אוריינטל" עולה מחירו ב־100%), אני מצפה שיהיה מורכב מעגבניות, מלפפונים, בצל ושמן. חלק מהאורחים מבקש שלא לכלול בו בצל או שמן וזו זכותם; אבל אני (גם אתם) דורש, שזכות הסירוב תהיה שלי ואינני מוכן לקבל את התשובה: למה לא ביקשת?" על המלצר לשאול אם רצוני לוותר. כשמדובר בחביתה, מקובל עלי שמכינים אותה, אם לא בחמאה אז לפחות במרגרינה. אינני אוהב חביתה מטוגנת בשמן ואינני רוצה לשמוע: „למה לא אמרת שאתה רוצה במרגרינה?" כשאני מזמין מהתפריט מאכל קלסי כלשהו אני מצפה לקבל אותו ולא את הנוסחה המקומית, המשופצת ו„משופרת" של אותה מסעדה („למה לא שאלת"?).

יתכן, שאנו, הלקוחות, אשמים בכך. הגיע הזמן שנדע, שללקוחות באמת „מגיע". זה מתייחס לצורת הפניה אלינו, לזכות הבחירה הסירוב, לעמידה בסטנדרטים מקובלים ולקיום מלא של הסכמים והתחייבויות. אם אין אנו מוכנים, או מסוגלים לעמוד על זכותנו לקבל את מה שמגיע לנו כזכות ראשונית, יתכן שמה שאנו אוכלים, בין בצלחת, בין בצורה אחרת, בא להעיד על ההערכה העצמית שלנו ואין אנו ראויים לטוב יותר.

ספרים עכשיו

מאת אבי טנא

בריאות

התעמלות ואמבטיה

סודות ההרפיה / מאת מריאן קולר / תרגמה מצרפתית גבי אלדור / מודן – ספרי שדה פרידמן / 126 ע'

„ספר זה נכתב על ידי אשה, והיה מכוון מלכתחילה לנשים בלבד. אך גם גברים וילדים יכולים לבצע את התרגילים האלה באותה מידה של קלות". התרגילים עצמם מיועדים להרפות את המתח הגופני והמתח הנפשי הפוקדים אותנו חודשים לבקרים, ויש בהם מהתעמלות פשוטה ועד אמבט יפאני מרגיע (וביו לבין גם יוגה לכל). המחברת עצמה היא ילידת פטרוגראד שעשתה שנים רבות במסעות ופרסמה כמה ספרי פסיכולוגיה. בין הדפים 48 צילומים משל הנרי אלוויג.

גידול ילדים

עצמאות ופעילות

פעוטות פעילים / מאת גדעון לוין / ספרית פועלים / 126 ע'

ספר הנחלק לשניים שהם בכל זאת אחד. בחלקו הראשון בעיות עיוניות של התפתחות ופעילות התינוקות (כמו, למשל, התמורות בהתפתחות המוטורית או אוצר המלים המתרחב וחשיבות הדיבור). בחלקו השני ניתוח של פעילויות מוגדרות (ובכלל זה פעילויות עם קוביות, עם כדור ועם בובה). „למעשה", אומר המחבר (חבר להבות הבשן, מרצה לפסיכולוגיה של הגיל הרך בסמינר אורנים ומנהל „המרכז ללימוד פעילויות הילד" בסמינר זה), „הדברים משולבים ומהווים אחדות ממש כמו החיים עצמם. ...התנהגות הפעוט זקוקה בעת ובעונה אחת להגבלות ותביעות חינוכיות של המבוגר, וכן לחופש היזמה והסקרנות שלו, כדי לממש את יכולתו במלואה". עיקר העיקרים, הוא מוסיף, „אם חשובה לנו עצמאותו של הילד – פעילותו היא האמצעי להבטחתה". התצפיות הכלולות בספר הן משל תלמידות הקורסים להכשרת מטפלות פעוטים ומטפלות תינוקות הנערכים באורנים.

ספרי־עזר

חמישה שערים

הפסיכולוג לשירותך / מאת אורי צינמן / אדיר / 143 ע'

ספרי פסיכולוגיה פופולאריים יותר ופופולאריים פחות לא יחסרו. מה אם כן חידושו של הספר הזה? נתחיל בכך שמחברו התמחה בפסיכולוגיה חינוכית וטיפולית של נוער מתבגר ובתוקף מומחיותו זו הוא עורך זה שנים, בשבועון „מעריב לנוער", מדור ששמו כשם הספר. מתוך 1000 שאלות שהפנו אליו בנים ובנות בני 12 עד 18 נבררו כמה וכמה שאלות המעניינות, כך נראה, לא רק את השואל לבדו ונערכו עם התשובות בחמישה שערים. אלה שמות השערים (המדברים, כמדומה, בעדם): „נעים להכיר: פסיכולוגיה"; „בית־ספר לבני־אדם"; „הכל נשאר במשפחה"; „המין ואני והמין השני"; „איך להיות אחד מהחבר'ה".

זכות ראשונים

כל מה שרצית לדעת על המין ולא העזת לשאול / מאת דייויד רובן / תרגם מאנגלית אליעזר כרמי / מודן / 300 ע'

הספר הזה יצא לאור מעבר לים לפני שנים לא מעטות והכתיב כיוון אפילו בקביעת שמות לספרים. גם בני ישראל יכלו לקרוא אותו בעברית כבר בשנות השבעים. מסתבר שאזל מן השוק ולא נמצא לו גואל אלא בחילופי המו"ל. עתה הנה בידינו מהדורה חדשה בה השאלות והתשובות על הכל בכל מהכל: איברי המין של הגבר ואלה של האשה, סמים מעוררי תאווה ואימפוטנציה (שלא נדע מצרות), סטיות מיניות ומחלות מין, גיל המעבר ומין בגיל מתקדם, ועוד כהנה וכהנה. אם בינתיים למדנו על כל הדברים האלה מספרים נוספים, עתירי־תמונות (בזה שלפנינו אין), לו נזכור לרובן זכות ראשונים.

בין השאלות: יש לי רגשי נחיתות בגלל אפי, לעשות או לא לעשות ניתוח פלאסטי (תשובה: ראשית להתייעץ עם ההורים ועם רופא); הורי אוסרים עלי לצאת לבלות עם בנים, מה עושים עם הורים כאלה (תשובה: הוריך זקוקים לקורס הורי מתבגרים... גייסי לעניין זה את מחנך הכיתה או את יועצת ביה"ס); האם ילד שנכח בשעה שהוריו קיימו יחסי מין מושפע לרעה (תמצית התשובה: לא בהכרח). העיצוב נאה.

פרופסור ריטה זיסמוט: ישבתו נשים אחרות במקום האחיות

מאת ניצה גורביץ

"אינני מכירה יצור אנושי שמצפים ממנו לכל־כך הרבה כמו מהאשה המודרנית", אמרה פרופסור ריטה זיסמוט, שרה לענייני נשים ומשפחה בממשלת מערב־גרמניה, שהתארחה ביום ששי האחרון בלשכתה של מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת.

פרופ' ריטה זיסמוט (מימין) עם מאשה לובלסקי, מזכ"ל נעמ"ת: האשה והמעמד

פרופסור זיסמוט דיברה על פתרונות לאשה העובדת כמו: הסדרת פעוטונים וגני ילדים (חסרים בגרמניה), עבודה חלקית, וחינוך לשיוויוניות. פרופסור זיסמוט קוראת לסולידריות בין הנשים. עליהן לפעול, ולא לחכות שהשינוי יבוא מעצמו.

בתשובה לשאלתה של מאשה לובלסקי מה דעתה של האורחת על נטישת האחיות את בתי־החולים הציעה השרה, בין השאר, שנשים אחרות תשבותנה לאות סולידריות במקום האחיות. עקרות בית תצאנה לרחובות ותאבקנה, ואילו האחיות ימשיכו בתפקידן כרגיל. כמו כן העירה, שאם הרופאים היו מצטרפים לשביתה היתה הבעיה נפתרת מהר מאוד, כיוון שבעיות של נשים נפתרות ביתר איטיות מאלה של הגברים.

מאז התמנתה פרופסור זיסמוט כשרה לענייני משפחה בגרמניה, הונהגו חופשות לידה בנות עשרה חודשים, לאשה או לגבר.

אגב, הצעה דומה הוגשה על ידי נעמ"ת לאחרונה: להוציא גם את הגברים לחופשת לידה ללא תשלום, למשך שנה.

יום הולדת בסניפי ה„משביר לצרכן"

ברשת ה„משביר לצרכן" נפתחו במוצאי השבת האחרונה חגיגות יום הולדת. שלושה סניפים – בהרצליה, ברחובות ובקניון הרמת גני („סנט מייקל"), חוגגים מלאת שנה לפתיחתם. החגיגות יימשכו שבוע ימים ויכללו אירועים מקומיים כמו: חלוקת פרח ללקוחות, מבצעי הגרלות ופעילות מאורגנת לצוותי העובדים.

בסניף הרצליה יצויין את יום ההולדת בתצוגת אופנה פרי יוזמתה של מורה בבית ספר תיכון בעיר, ומנהל הכלבו המקומי.

„מתוך מגמה להשתלב בחיי הקהילה של ערי השדה החלטנו ליזום פעולות מיוחדות", מסביר מאיר גזית מזכיר ה„משביר לצרכן", האחראי גם על יחסי הציבור של הרשת.

שילוב בחיי הקהילה זה טוב ויפה, אבל למה על חשבון תלמידי תיכון שנבחרו לשמש דוגמנים ללא תמורה?

„המורה שיזמה את האירוע מצטיינת ברעיונות מקוריים. הוחלט שיבחרו בתלמידים טובים, שלימודיהם לא ייפגעו, והם מסוגלים לשמש כדוגמנים. יתנו להם להציג תלבושת בית ספר ואבזרי לבוש, יחד עם אופנת ה„משביר לצרכן", מוסיף גזית.

התמורה לתלמידים היא הזכות לנוע על המסלול, חושבים, כנראה, ב„משביר לצרכן".

ובכל זאת, את הרווחים מהכרטיסים שימכרו לאירוע יעבירו לבית הספר, לצורך פעילויות. ב־30 לספטמבר תתקיים בשלושת הסניפים תצוגת אופנה גדולה לסיכום שבוע החגיגות, הפעם עם דוגמנים ודוגמניות מקצועיים.

נעה גל (ירדנאי)

החזנית הגיורת שושנה מילר, (שעתרה לבג"ץ על תוספת המלה „גר" לתעודת הזהות), יחד עם ראובן בן־אפרים מקיבוץ יהל, בטקס קבלת שבת של הוועידה הארצית של התנועה ליהדות מתקדמת, שנערכה בסוף השבוע במלון „תדמור" בהרצליה.

בוועידה השתתפו כ־150 חברים ובכנס הפתיחה ברכו חברי־הכנסת שולמית אלוני, מרדכי וירשובסקי ואלעזר גרנות.

(צילם, טרם כניסת השבת: אסף שילה, ישראל סאן)

החל מ־1 בספטמבר מנייה בשיחות הטלפון המקומיות

אצל מנויי מרכזות הטלפון הספרתיות (ראה להלן):

המונה רושם יחידת מנייה ("פעימת מונה") אחת לכל חמש דקות בין 8.30 בבקר ל־20.30 בערב, ויחידת מנייה אחת לכל שמונה דקות בין 20.30 בערב ל־8.30 בבקר, וכן מיום ו' או ערב החג בין 13.00 בצהריים ליום א' או למחרת החג בשעה 8.30 בבקר. (בחול המועד יחולו תעריפים כבימי חול).

על מי חלה המנייה המקומית בשלב הראשון?

להלן רשימת הטלפונים המחוברים למרכזות הספרתיות החדישות של בזק, החייבים החל מ־1 בספטמבר בתעריף המנייה המקומית.
הרשימה כוללת את כל הטלפונים שמספריהם מתחילים בספרות הבאות:

אזור חיוג ירושלים - 02
ירושלים - 30, 34, 35, 361, 38, 76, 781*, 86
מעלה אפרים - 94
אפרת - 93
קרית ארבע - 96

אזור חיוג תל־אביב - 03
תל־אביב - 510, 511, 512, 542, 543, 546, 81, 574*.
בת־ים חולון - 551, 552, 555, 556, 557, 559, 505*
קיראון - 34, 531
גבעת שמואל - 5321, 5322
יהוד - 5365*, 5366*
רמת השרון - 5400*, 5401*
פתח־תקוה - 932, 937
ראשון לציון - 961, 963, 9640, 9643, 9644, 9649, 9661, 9662
אריאל - 9365*, 9366*
אלקנה - 9362

אזור חיוג חיפה - 04
חיפה - 21
קריתיים - 75, 76
מעלות - 975, 976, 977
יקנעם - 89
נהריה - 82, 855, 856, 857, 858, 859
שפרעם - 867, 868, 869
נוש שגב - 800*, 801*, 808*, 809*
עוספיה - 781, 782*
דלית אל כרמל - 783*, 784*
יערה - 806*, 807*
עתלית - 84

אזור חיוג צומת איילון - 08
רחובות - 41, 44, 49
יבנה - 43

אזור חיוג אשקלון - 051
שדרות - 80*, 89*
נווה דקלים - 47

אזור חיוג צומת השרון - 052
צומת השרון - 900*, 909*, 91*
אלפי מנשה - 425
עמנואל - 421
קרני שומרון - 39
קלקיליה - 30

אזור חיוג נתניה - 053
נתניה - 6
כפר יונה 8
אבן יהודה - 97, 98, 99

אזור חיוג אשדוד - 055
אשדוד - 41, 42, 5
גדרה - 91, 92, 93, 95, 96
גן יבנה - 73, 74
קרית מלאכי - 8

אזור חיוג באר־שבע - 057
באר שבע - 43*, 46*
עין יהב - 81
ישע - 82, 83, 85

אזור חיוג חדרה - 063
אור עקיבא - 63, 64

אזור חיוג עפולה - 065
בית שאן - 39, 81, 84, 85
עין חרוד - 31, 32, 33, 34, 35, 36
מגדל העמק - 44, 47, 48, 49
נהלל - 46*

אזור חיוג טבריה - 067
בני יהודה - 63, 64

אזור חיוג צפת - 069
קרית שמונה - 40, 41, 49, 5
קצרין - 6
מירון - 80, 88, 89

* יופעלו בקרוב

מנויים אלה ייהנו מהנחה בשעות של 33% מן התשלום החודשי הקבוע ("דמי שימוש")

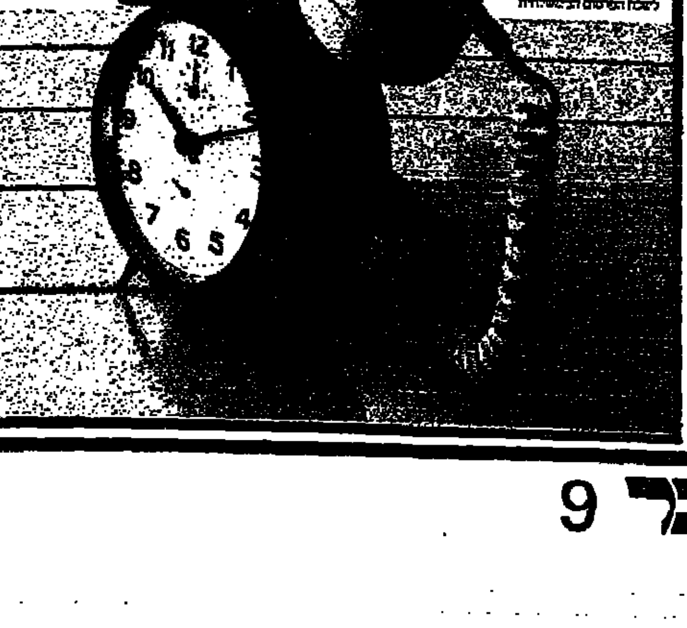

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

המח' ליחסי צבור

לשכת הפרסום הממשלתית

בשורת שוויון האשה מכפר־בלום

פעם האמינו כי הקיבוץ יאפשר לחברותיו שוויון הזדמנויות וחובות מלא. אבל לאט־לאט נסוגה האשה בקיבוץ לתפקידיה המסורתיים של האשה בכל הדורות. לא כולן מסכימות. לא שורפים שם חזיות ולא מפגינים מול בית התק"ם. קבוצת נשים מכפר־בלום החליטה לשנות את פני החברה בקיבוצן

מאת רונית יהל

היתה – זוכרים? – אידיאולוגיה שגרסה, כי מבנהו החברתי של הקיבוץ מקדם יותר מכל נסיון חברתי אחר את שוויון המינים. אין בקיבוץ מעמדות. אין אשה תלויה כלכלית בבעלה והיא חפשית מלחצים חברתיים וכלכליים, מן הצורך לחזור ולהעמיס על שכמה את מסורת התפקידים הנשיים.

היתה אידיאולוגיה – ומה קרה בדרך? מדוע דווקא בשנות ה־80 מועט חלקן של חברות הקיבוץ בייצוג, בייצוג בוועדות ובתפקידי מפתח סמכותיים עד כדי צניחה ל־20% בלבד בתפקידים שאינם נשיים מובהקים? מקומן המכריע כפקידות, מזכירות, מורות ועובדות סוציאליות הוא פחות או יותר פסגת הישגיהן של הנשים בקיבוץ, מלבד יוצאות דופן. השאר חזרו להן לאט, אך בבטחה, לטיפול בילדים ולבישול, ומה פלא הוא שחלק ניכר מהן מתוסכלות, נעדרות נחת וסיפוק.

העבודה בחינוך, בבתי־הילדים ובהחזקת השירותים בקיבוץ חזרה להיות על טהרת הנשיות. גבר הנכנס כ„מטפל" לעבוד בחינוך זוכה לפרסומת רעשנית בשבועוני התנועה הקיבוצית, הריהו „אטרקציה" בגלל יחודיות התופעה.

בכל־זאת, קול מחאתן של הנשים אינו נשמע ברמה. האם זה מעיד שהדברים „מסתדרים" לשביעות רצונן? האם המעבר ללינה המשפחתית הוא שתרם תרומה מכרעת לגיבושם הסופי של חיי האשה בקיבוץ בתחום המשפחה והשירותים? ומה על שאיפותיהן להשכלה, שתאפשר להן לא רק הרחבת אופקים, אלא גם שינוי בעיסוקן בקיבוץ או אפילו עבודה מחוצה לו? במוסדות האזוריים יש רוב מכריע לגברים בכל התחומים האקדמיים: המיעוט הנשי מתמקם מאחורי מכונות הכתיבה והניקוב.

בהשפעת יוצאות ארה"ב?

יש קיבוץ אחד בארץ, שחברותיו החליטו שלא להשלים עם מצב זה. בכפר־בלום שבגליל פועלת קבוצת נשים לשינוי מעמד האשה. אין הן באות להפוך את הגליל על פיו, אין בכוונתן להניף דגלי מהפכה ולהפגין מול בית התק"ם בתל־אביב. די להן בהשגת הישגים בקיבוצן. ומדוע דווקא כאן? בוודאי אין זה מקרה. אחדות מ„מובילות" הקבוצה

הטיפול בילדים ובשירותי הצריכה – באחריות הנשים. האשה מתניידת בין בתי־הילדים. יש ירידה בנוכחות נשים בוועדות ובגופים מרכזיים בקיבוץ. תחומי עיסוקן של הנשים מוגדרים בבירור. מעטות פורצות לתחומים כלכליים ומשקיים

הגיעו מארה"ב, שם עשתה התנועה לשוויון זכויות האשה חיל רב.

הקבוצה מקיפה חברות בנות כל הגילים. נפגשתי עם אחדות מהן, מטופחות ונאות.

„מטרתנו לקדם ולשפר את חיי האשה בקיבוץ כחלק משיפור איכות חיי החברה הקיבוצית כולה", אומרת שרי רזילי, הנחשבת אצל חברותיה כמובילה את הנושא ליעדיו. „תהיה כאן מעורבות נשית מרבית בתפקידי מפתח בקיבוץ ובאיזור. הזמן אינו דוחק. שינוי פני החברה הוא משימה לשנים רבות", מסכמת שרי.

ההתחלה היתה צנועה. היו מפגשים לא־פורמליים של חברות „לשחרור קיטורים ולחצים". נעשה נסיון לשבת יחד ולבדוק את הסיבה למצוקה ולאי־שביעות רצונן מחייהן בקיבוץ. המכנה המשותף נמצא מהר: מעמד האשה הנוכחי בקיבוץ, העבודה בשירותים ובחינוך כיוצרת לחץ, מועקה וחוסר סיפוק. הפגישות תכפו והתעניינות הציבור גברה. דירות כפר־בלום צרו מהכיל את המעוניינות לבוא להתבטא ולהזדהות.

ואז הוקם ה„פורום". כך נקראת קבוצת הנציגות המרכזת את הפעילות, מתכננת ודואגת לקידום הנושא במשך כל השנה. יש ל„פורום" נציגות מכובדת גם ב„חלונות הגבוהים": תמר פרסנס, מזכירת כפר־בלום חברה בו.

כל חברות ה„פורום" הן אמהות לילדים, החל בגיל הרך ועד לגיל צבא, וכולן עברו את מסלול העבודה בשירותים. חלקן עובדות היום כמזכירות ואחרות במערכת החינוך.

תמר פרסנס: „אחת הבעיות הרציניות בחברה היא מיעוט נשים במערכות קיבוציות, אזוריות וארציות. לאשה בקיבוץ אין סיפוק בעבודה. המערכת האזורית והתנועתית פתוחה לפקידות, אך לא לחברות בתפקידים מרכזיים."

רותי ששון מטפלת פעוטות: „מקומה של האשה כמטפלת תינוקות עניין אותי. אבל יש לחץ חברתי גדול מצד ההורים ומערכת החינוך המופנה לאשה ולא לגבר. מדוע לא ייטלו גם גברים חלק בטיפול בילדים?".

אנגי פיין, רכזת כוח־אדם במפעל: „כבר בבית־הספר הבנות עובדות בבתי הילדים, ואילו הבנים נקלטים בענפי החקלאות והחרושת היצרניים. אותי מטריד יותר מכול חינוך דור ההמשך, ובעיקר מה שמצפה לבנותינו בקיבוץ. הבנות גדלות כאן, בקיבוץ, בידיעה שאין בו שוויון מינים. עלינו לאפשר להן ללמוד מקצוע, הפותח אפשרויות אחרות".

ה„פורום" הקים שלושה צוותים, הפועלים במגזרים השונים:

א. חינוך: הצוות נפגש עם הוועדות העוסקות באיוש התפקידים ושיבץ בעזרתן גברים לעבודה במערכת החינוך כמחליפים למטפלות. הצוות גם דואג להעמקת הידע והמוטיבציה של עובדות החינוך.

מעמד האשה נמוך, כאשר הנורמה ל„מעמד" בקיבוץ נקבע על־ידי חברות בוועדות, ריכוזן ומילוי תפקידים מרכזיים, כלכליים וחברתיים

ב. איוש תפקידים על־ידי נשים: צוות זה דואג לדרבן ולהאיץ את הוועדות הדואגות לאיוש התפקידים בקיבוץ להכניס חברות מתאימות לתפקידי מפתח.

ג. העלאת מודעות החברה: תפקידו של צוות זה לארגן אירועים תרבותיים וחברתיים לחברות הקיבוץ סביב נושא שוויון האשה.

הבעלים תומכים

ומה אומרים על כך הבעלים?

שלמה רזילי: „פעולתה של שרי אשתי לשוויון האשה מלווה את המשפחה כל השנים ומעוגנת בחינוך שקיבלה בארה"ב. אני בהחלט מודע לנושא. שרי היא שיצרה אצלי את המודעות. אני בעד שוויון בין נשים וגברים בכל נושא. הסכמתי לעסוק בחינוך ובהדרכה מתוך הבנת הצורך בשילוב גברים במעשה החינוך, כולל החלפת מטפלת בחופשת לידה. חרף היותי בן קיבוץ הצליחה שרי לשנות את תפיסותי על מקומה של האשה במשפחה, וכך גם אצל הילדים".

מנשה אבני: „אני בהחלט מחייב את פעילותה של מרים אשתי כחברת ה„פורום". פעילות ויוזמה של חברות חשובה להן ולציבור. אנו לא נעצור אותן".

ש. ואתה תהיה מטפלת תינוקות?

ת: „כיום אני גזבר קיבוץ, אבל אני מוכן להתחלף. החינוך הקיבוצי זקוק בדחיפות לבדיקת דרכו. כיום רק האשה עובדת בחינוך, וזה לא טוב".

חברות ה„פורום" מכפר־בלום מקיימות קשר רופף למדי עם הרסה ולנסי כן המדור לשוויון המינים בתק"ם. יום עיון אזורי שאורגן על־ידי המדור בגליל, זכה להשתתפות דלה ומאכזבת. אבל נשות ה„פורום" מדגישות, כי למרות זאת מתקיימים גישושים ראשונים להתארגנות אזורית. יהיו ימי עיון ופגישות עם חברות מן האיזור, שהן איתן „בראש אחד".

בינתיים עבר הכדור למוסד בכפר־בלום, וכבר הושגו כמה הישגים של ממש:

א. ועדת עבודה קיבלה את הצעת ה„פורום" האומרת, כי עבודת הטיפול בילדים היא חובה משותפת ושווה לאבות ואמהות.

ב. התקיימה אסיפת הורים עם רכזי ועדות: שירותים, עבודה, ביה"ס וגיל הרך, במטרה להקים צוות שיעלה את הנושא לדיון ולהחלטות מחייבות באסיפת הקיבוץ.

ג. חל שינוי בעבודת הילדים מכיתות ז'־י"ב. בנים ובנות עובדים מספר חודשים לסירוגין בטיפול במערכת החינוך.

ד. הוחלט שהעבודה השוטפת (חדר־אוכל, מטבח, שירותים) מחייבת את כל האוכלוסיה, גברים ונשים כאחת.

פעילות ה„פורום" נמשכת ומדי פעם מתפרסמים בעלון הקיבוץ מאמרים בנושא שוויון האשה. בעתיד הקרוב תתקיים שיחה לכל נשות כפר־בלום בנושא: „אלימות מינית בחברה הישראלית".

„חשוב לזכור, כי הפעילות הזאת היא פעילות לטווח ארוך" – מדגישה תמר פרסנס, „אופיה איטי ואין לנו מחויבות שבועית לפעילות. אנו מאמינות בצדקת דרכנו ומקוות, כי השינוי חל כל רגע. אנו מקוות, כי נוכל לתת תשובות נכונות לנשים בנות כל הגילים החיות בקיבוץ וחשות כפי שאנו חשות".

רתמה ראשונה של נישואין ברתמים שבנגב

מאת אמיר רוזנבליט

בקיבוץ רתמים שבנגב המרכזי ציינו לאחרונה את „חג האהבה", ט"ו באב, באירוע יוצא דופן: חתונה ראשונה הנערכת ביישוב זה של התק"ם מאז עלייתו על הקרקע בנקודת הקבע, לפני קרוב לשלוש שנים. בני הזוג המאושר ש"עשו היסטוריה" הם שמואל אלבז (25) ומלאני אהרון (26), מתנדבת יהודיה מדרום אפריקה. כאשר ביקרנו ברתמים, עשו השניים את ירח הדבש שלהם בצפון הארץ.

רתמים הוא אחד הקיבוצים הצעירים בארץ. אוכלוסייתו מונה כ־60 רווקים ורווקות (להוציא, כמובן, את בני הזוג אלבז), ש־37 מהם הינם חברים, והיתר – בני גרעין של נח"ל. רוב החברים הם עירוניים לשעבר והגיל הממוצע הוא 23. הזקן שבחבורה הוא עלם בן 28, המכונה „ג'ימבו" והנמנה עם צוות המייסדים של הקיבוץ. למעשה, קיבוץ רתמים קיים מאז 1978, אולם רק בנובמבר 1983 הוקם בנקודת הקבע שלו, כשני ק"מ מערבית לקיבוץ רביבים, על־ידי בוגרי תנועת הצופים.

הוא חתן פרס ישראל השנה יואל דה מלאך, חבר רביבים, הקיבוץ השכן המאמץ את רתמים). כ־1,400 דונם שלחין מנוצלים בעיקר לגידולי כותנה, חיטה, עגבניות לתעשיה ומלונים בחממות, הממוקמות בסמוך לקידוח מים מליחים ומושקים באמצעותם. המים המליחים, הנשאבים מעומק רב־יחסית, הם בעלי טמפרטורה גבוהה, כ־45 מעלות צלזיוס. בחממה של רתמים, המשתרעת על פני חמישה דונמים, מגדלים בנוסף למלונים גם פקעות של פרחי אמריליס ליצוא. המים משמשים לא רק להשקיה. הם גם מחממים את הקרקע והדבר לכך גורמים להבכרת היבולים. בימים אלה, כאשר מדובר על חסכון במים להשקיה באמצעות מים מליחים, טמונה בכך משמעות מיוחדת בעיקר בגידולים עתירי מים כמו כותנה ומלונים. „למעשה, אנו חוסכים במיכסות המים שלנו ומפנים מים מתוקים לשימושים אחרים", אומר ערן, הגזבר.

מבחינה משקית יש לקיבוץ רתמים הישג נוסף. צוות הלול המקומי נחשב לאחד המובילים בארץ בתחום זה, ואת מבחינת היחס בין כמות התערובת

מימין לשמאל: גיל לוי, ציפי שכטר, ערן קציר

גיל לוי (23), מזכיר המשק, קשה לו להסביר, מדוע אין עדיין זוגות נשואים ברתמים, אולם הוא מנסה מידע העשוי לשפוך אור על התופעה. „זהו תהליך הדרגתי ואנו נמצאים כעת בשלב של בניה. ברתמים יש מגמה להוציא מספר גדול יחסית של חברים ללימודים, במקצועות העשויים לתרום להתפתחות המשק והחברה כאחד, ובשנת הלימודים הבאה יהיו לנו 11 סטודנטים, שחלקם לומדים זו השנה השלישית והרביעית במוסדות אקדמיים שונים". עמיתו, גזבר המשק ערן קציר (22), מוסיף: "לצעירים יש בדרך־כלל ג'וקים בראש. אחד רוצה לנסוע לחו"ל, השני רוצה ללמוד וכיוצא באלה. מבחינה כספית קשה למשק צעיר להוציא חבר ללימודים. מאידך, אנו זקוקים באופן נואש לאנשים בעלי השכלה, כדי להחזיק משק מתוחכם ומתועש. עם זאת כל הסטודנטים שלנו מחויבים בעבודה במקביל ללימודיהם, ומשכורתם מופקדת בקופה המשותפת שלנו. יש לקוות שבעקבות החתונה הראשונה בקיבוץ ילכו אחריהם זוגות נוספים, דבר שיבשר את המעבר של הקיבוץ מחברת רווקים זמנית לחברה קבועה של משפחות שהחליטו להקים את ביתם במקום".

ברתמים לא רק מקווים שכך אכן יהיה, אלא אף מכינים את התשתית המתאימה. כבר עתה נמצאות בשלבי בניה מתקדמים 12 יחידות דיור משפחתיות, אשר תושלמנה בנובמבר. „איננו יודעים עדיין את צפי ההתנהגות לטווח הקצר", אומר גיל, „אולם אנו נערכים לקראת אפשרויות כאלה ומברכים עליהן".

רתמים הוא אחד הקיבוצים הבודדים בארץ, שרוב החקלאות שלו מושתתת על גידולים המושקים במים מליחים מבאר מקומית, בסיוע עבודות המחקר שנעשות בתחנת הנסיונות האזורית רמת־נגב (כאן המקום לציין שהחוקר הראשי בתחנה

המוגשת לפטמים לק"ג בשר משווק, אורך הזמן מקבלת האפרוחים עד שיווקם ועוד.

הקרבה היתרה למחנות צה"ל באיזור, שהועתקו לכאן בעקבות הנסיגה מסיני, גורמת לא אחת כאב־ראש למתיישבים הצעירים. היחידות המתאמנות נכנסות לשטחי הקיבוץ וגורמות נזקים כבדים. גם ה„בומים" העל־קוליים של מטוסי חיל האוויר המנמיכים טוס מעל הקיבוץ זורעים בהלה ואף גורמים, כדברי גיל, נזקים לפטמים. מכל מקום, הוא במו"מ עם הגורמים הצבאיים המתאימים והוא מקווה שמימדי התופעה יצטמצמו.

אחת הבעיות הקשות של חברה צעירה הבונה את עתידה ביישוב מבודד היא קליטת אנשים חדשים לשורותיה. מבחינה משקית, רתמים הוא קיבוץ מאוזן ואף מחזיק את עצמו כלכלית, אולם קיימת מחשבה על הוספת אמצעי ייצור, בעיקר בתחום התעשיה. כדי לתת תנופה למשק, יש צורך בכוח אדם מתאים, אומרת רכזת הקליטה, ציפי שכטר (23). "אנו מציעים אתגר לצעירים, לבנות משפחה וחברה במקום בלתי־מיושב. באופן מעשי אנו מקיימים בימים אלה מרתונים טלפוניים, מפרסמים מודעות בעתונות ומארחים מועמדים בסופי שבוע. ההיענות כיום די טובה וכבר עתה קלטנו שלושה מועמדים להצטרפות לקיבוץ".

אי־אפשר לסיים רשימה על רתמים מבלי לציין תופעה אופיינית לנקודת יישוב קטנה. על מידת האמון הרב השורר בין הצעירים למדנו כאשר סיירנו בצרכניה ובאקונומיה. שני מוסדות אלה פתוחים מרבית שעות היום ואיש אינו נמצא שם כדי לפקח ולהשגיח על חלוקת המצרכים לחברים. כל מי שחשקה נפשו במצרך זה או אחר, ניגש לצרכניה, נוטל כאוות נפשו ורושם במחברת הנמצאת במקום. הוא שאמרנו: עניין של אמון.

המים המליחים שופעים מבאר גיאותרמית בקיבוץ

ציפי מנחם: מגדל לא ישכר

[illegible]

אורי יפה חוזר הביתה

מאת יצחק מרידור

המועצה האזורית בקעת בית־שאן עורכת הערב ב„גן השלושה", הוא „הסחנה", מסיבת פרידה לאורי יפה, שעמד בראשה 17 שנים רצופות והמסיים בימים אלה את עבודתו וחוזר הביתה, לקיבוצו מעוז־חיים.

מגיע לו לצאת לפנסיה. הריהו בן 70 ו„סוס מלחמות ותיק": מראשוני הפלמ"ח, מכובשי העבודה בסדום, מראשוני ההתיישבות העובדת בעמק בית־שאן, האיש שהקים את חטיבת 9 (שגם נקראה בהתחלה על שמו המחתרתי, „עודד") – וראש המועצה האזורית בקעת בית־שאן מאז 1969, כאשר מלחמת ההתשה התנהלה במלוא עוזה, ועד עצם היום הזה. מגיע לו לאיש לפרוש, לנוח, לשמש „סבא פעיל" ל־14 נכדיו. אבל פנסיה זה לא בדיוק בראש שלו.

אורי יפה (יש לבטא „יופה") הוא בן למשפחה שנהפכה במרוצת עשרות השנים האחרונות ל„שם דבר" ולחלק בלתי־נפרד מן המושג „ארץ־ישראל היפה", משפחה שרשמה פרק מגוון ומן היפים בדברי ימיה של הארץ, מאז העליה השניה ועד היום.

תמונה היסטורית של משפחת יפה. מלפנים – ההורים חיים ומרים; מאחור – שאול ז"ל, חנה, אורי ואברהם ז"ל

הוא נולד ב־1916 ביבנאל, כבנו השני של חיים יפה, איש העליה השניה, חלוץ אמיתי, שאהב את עבודת האדמה, אך החליט לעזוב את יבנאל, כאשר נאלץ מטעמי בריאות להפסיק לעבוד את אדמתו. אורי ושני אחיו, אברהם ושאול ז"ל, נולדו במושבה הגלילית, ואילו אחותו, חנה תבל"א, כבר נולדה בהרצליה.

מעט משפחות הצמיחו מתוכן אלוף – אברהם ז"ל; סגני אלופים – שאול ז"ל, שהיה קצין השריון הראשי הראשון של צה"ל, ואורי שהיה מפקד חטיבת „עודד", בן טיפוחיו של „הזקן", יצחק שדה, ומקימה של פלוגה ג' של הפלמ"ח; (אלוף־משנה – עמיר יפה ז"ל, בנו של אורי, מפקד חטיבת שריון, שנהרג לפני עשר שנים בתאונה בנגב).

שיתוף־פעולה בין כל הזרמים

לקראת המסיבה ב„גן השלושה" ולקראת הופעתו הקרובה של עלון המועצה האזורית הכין אורי מעין סיכום של עבודתו ב־17 השנים האחרונות: ארבעה עמודי סטנסיל פשוטים, מודפסים בשורות צפופות, גדושי נושאי פעולה מגוונים.

„כשנכנסתי לתפקיד, היו אלה ימים קשים, ימי מלחמת ההתשה. עסקנו אז, בצורה אינטנסיבית, בבניית מקלטים, בהחלפת 'גגות רכים' של הבתים בקיבוצים שהיו נתונים להפגזות בגגות בטון, ובהפיכת הישובים של עמק בית־שאן, מושבים וקיבוצים, ליישובים מוגנים. עסקנו בתגבור השמירה ובגיוס עזרה לעבודה – והפכנו למומחים, לבר־סמכא בנושא. עד היום פונים אלינו, מקרוב ומרחוק, ומחלקת הפיתוח שלנו נחשבת ל'מומחית מספר 1' בשטח זה".

בעקבות מלחמת ההתשה, שהפכה את האמפיתאטרון האזורי הפתוח בבית־שאן למסוכן, הקימה המועצה אולם סגור, צנוע ויפה, בן אלף מקומות ישיבה – „הקימרון". פעולות התרבות באיזור קיבלו תנופה בלתי־רגילה, הכוללת הצגות, קונצרטים, תצוגות אמנות ועוד. מערכת החוגים המסתעפת היא כוללת לימוד שפות, אמנויות ואומנויות, שירה וריקוד. יש אולפן למוסיקה ואולפן לתראפיה ומחלקת תחבורה הדואגת להסיע את אלפי התלמידים אל בתי־הספר ולחוגים.

אורי יפה בחברת שניים מ־14 נכדיו

„המייחד אותנו", אומר אורי יפה, „הוא שיתוף־הפעולה המלא בין כל הזרמים ההתיישבותיים שבאיזור: יש אצלנו קיבוצים של 'השומר הצעיר', של התק"ם ושל הקיבוץ הדתי. מושבים של 'הפועל המזרחי' ושל תנועת המושבים. הגענו למעין הסכם קואליציוני משלנו, שעל פיו מתחלקים התפקידים בחלוקה קבועה, בין ארבע התנועות: ראש המועצה האזורית הוא מקיבוצי הקבה"מ, מנהל המפעלים האזוריים מ'האיחוד', הטיפול בנושא המים ובחקלאות – לנציג הדתיים, והגזברות בידי 'השומר הצעיר'".

אורי יפה מונה כמה הישגים של המועצה האזורית בתקופת כהונתו: בעניין המים והקרקע עשינו הסכם עם „מקורות", שבו הפרדנו בין מפיקי המים („מקורות") ובין ספקי המים (המועצה האזורית באמצעות „אפיקי מים"). הפרדה זאת גורמת לכך, של„מקורות" אין כלל מגע עם צרכני המים. שיפרנו את אספקת המים ופיתחנו מקורות מים נוספים, כמו המשך הצינור מהכנרת והקמת מאגרי מים רבים נוספים. ועוד: „אנו המועצה האזורית היחידה בארץ, שהצליחה לחלק את הקרקע בצורה שוויונית בין כל יישובי האיזור, הכול תוך הבנה ושיתוף־פעולה. אפילו הפרשנו קרקעות ליישוב חדש על הגלבוע (מלכישוע), לתוספת למושבי ביכורה ולהרחבה לתעשיה של בית־שאן".

החלום – השלמת הכביש על הגלבוע

אורי יפה עדיין יושב בחדרו במועצה האזורית לתקופת „חפיפה" עם יורשו, יגאל שחר, אף הוא חבר מעוז־חיים. מה יעשה בקרוב, כשיעזוב את כסאו? „אל תדאג לי", הוא מרגיע אותי, „אני פשוט חוזר הביתה, לקיבוצי שלי. כולם מדברים על שירותי בפלמ"ח, בצה"ל, במועצה האזורית. אבל אני תמיד חזרתי בין לבין, למשק, לטרקטור, לפלחה. וכך יהיה גם עכשיו. היתה לי אמנם תכנית, ליהפך עם פרישתי למתקן האופניים של מעוז, אך מישהו הקדים אותי – ואני פספסתי. אז אמצא עבודה באחד משני מפעלי התעשיה שלנו, וגם אמשיך לטפל ולדחוף לביצוע השגעון הפרטי שלי – פיתוחו של הר הגלבוע וסלילת הכביש עליו – מבצע שהתחלתי בו לפני כחמש שנים. בינתיים כבר נסלל חצי מהתוואי ואני לא ארפה, עד שתסתיים הסלילה כולה וכל עם ישראל יוכל ליהנות מיופיו המשגע של הגלבוע".

אורי יפה, החוזר הביתה, הביתה ממש, אחרי 17 שנה כראש המועצה באזור, הטביע את חותמו בכל פינה בו. הוא מסיים עתה פרק חיים נוסף, שאינו נופל מן הפרקים המרתקים האחרים, שנרשמו בקורות חייו – ובקורות משפחתו, משפחת יפה.

ההחלטה לגבי שיתוף זרים בכדורגל תתקבל במרכז הפועל

קבעה ועדת הספורט של ההסתדרות • הוקמה ועדה לבדיקת מערכת היחסים בין ההסתדרות ומרכז הפועל

ועדת הספורט העליונה של ההסתדרות, בראשות חבר הוועדה המרכזית, יעקב ישי, שהתכנסה אתמול אחה"צ, קיבלה את הצעת יו"ר הוועדה, שמזכירות מרכז הפועל תתכנס ותחליט אם ישתתפו שחקנים זרים בקבוצות הכדורגל או לא.

יעקב ישי ציין שבשבוע שעבר פנה ליצחק אופק, מזכ"ל הפועל וקרא לו לעכב את הדיון, נוכח מצבן הכספי החמור של מספר קבוצות כדורגל והיווצרות "תגובת קניות חרושה" כהגדרתו. עם זאת, נוכח הדעות השונות שנשמעו בוועדת הספורט העליונה, בהן תמיכה של חברים בשיתוף שחקנים זרים, החליט שחבר ועדה שירצה לערער על החלטת מזכירות הפועל יוכל לערער בפני ועדת הספורט על כל החלטה שתתקבל ואז יתקיים דיון נוסף ומקיף יותר בנושא.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, אמר, כי המשבר בכדורגל לא פרץ בעניין השחקנים הזרים ויתרה מזו, היו אלה אנשי מכבי ובית"ר, שחששו בעבר מרכישת שחקנים זרים. המשבר פרץ בשל הצעת הפועל לצמצם את מספר הקבוצות בליגות הלאומית והארצית.

קבוצות רבות של הפועל התנגדו להצעה זו ולאחר שורה ארוכה של דיונים הוחלט לצמצם את הליגה הלאומית בלבד. לדעתו, נוטה הרוב במזכירות הפועל נגד קבלת שחקנים זרים לקבוצות הכדורגל.

כן הוחלט לקבל את הצעת יעקב ישי, בתמיכת יצחק אופק, שתמונה ועדה בראשות חבר הוועדה המרכזית משה ולדמן, שתבדוק את מערכת היחסים בין הוועד-הפועל של ההסתדרות, סניפי הפועל, ליד מועצות הפועלים, והמרכז. הוועדה תבחן, בין השאר, את הדרכים לשיפור פעילות סניפי הפועל בתחום הספורט העממי והתחרותי, בשיתוף עם מועצות הפועלים. ייבדק חלקו של הפועל ואחריותו, לגבי ניהול הסניפים ותיבדק שיטת תיקצוב הסניפים ועוד.

יצחק אופק הציג בפני חברי הוועדה את הצעת תקציב הפועל לשנת 1986 בסך 10,623,000 ש"ח, בציינו שהכנסות מרכז הפועל בשנה החולפת עלו על 8.6 מיליון ש"ח, גידול ריאלי בסך 2 מיליון ש"ח. אופק ציין שהבעייה המרכזית היא שסניפי הפועל תלויים יותר ויותר בתקציב המרכז, בה בשעה שעליהם לגייס כסף לפעולתם גם ממקורות מקומיים.

עם זאת הדגיש שתקציב הסניפים יגדל השנה ב-80 אחוז. יעקב ישי הודה לאופק על הבאת הצעת התקציב לידיעת הוועדה וביקשו לדאוג לכך שהתקציב השנה יוסיף להיות חסכוני נוכח ההגבלות התקציביות.

כן נמסר שמרכז הפועל ימנה ועדת מינויים שתמליץ על מועמד הפועל לתפקיד יו"ר הוועד האולימפי והובהר שחוקת הפועל קובעת שוועדת המינויים נקבעת ע"י מרכז הפועל. יעקב ישי הודיע שאין הוא רואה עצמו מועמד לתפקיד יו"ר ועדת המינויים.

בדיון השתתפו חברי הוועדה המרכזית – משה ולדמן, יצחק ברקאי, יעקב שפיר, מני וייצמן ונאוף מאצלחה.

איוניר, ליברמן, ונומדר – ביום ד' לביה"ד המשמעתי

מאת אשר גולדשלגר

מוטי איוניר, כיום בכדורגלן רודה ההולנדית, אבי ליברמן, שוער בית"ר נתניה, ויעקב נומדר, לשעבר בית"ר תל אביב, יועמדו מחרתיים בפני בית הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בגין עבירה על תקנון שחקני הסכם.

החלטת היועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל, עו"ד צבי יפה, להעמיד את השלושה לדין משמעתי נעשתה על סמך דו"ח של מודיעין אוזרי, שבדק במהלך הקיץ האחרון את חוזיהם של שלושת הכדורגלנים.

על פי מידע מההתאחדות לכדורגל, העמדתם של השלושה שיועמדו לדין הינה רק "פרק ראשון" בהעמדה לדין של שחקנים שהפרו את תקנון שחקני ההסכם.

יחד עם השלושה יועמדו לדין אגודותיהם של השחקנים בעונה שחלפה. מכבי תל אביב, קבוצתו של איוניר, וכן בית"ר ת"א, קבוצתם של אבי ליברמן ויעקב נומדר.

רכז בית הדין המשמעתי, אורי וילנסקי, אמר אתמול, כי מוטי איוניר יועמד לדין גם אם לא יגיע לדיון בשל הופעתו במדי הקבוצה ההולנדית רודה, בה הוא משחק כיום. נראה שאיוניר יהיה מיוצג על ידי עו"ד. השאלה שנשאלת איזה עונש יוטל על איוניר וכיצד ייענש.

קבוצות הארצית וא' תובעות לבטל הצימצום

מאת ג. אשר

נציגי קבוצות הליגה הארצית וליגות א' התכנסו אמש ברכת השרון כדי למחות על הפגיעה בשתי הליגות בגין צמצום הליגה הלאומית והארצית.

יו"ר הפועל חדרה, דני הרשקוביץ, אמר אמש, כי מטרת הכנס לשנות את החלטת ההתאחדות לכדורגל, שכן הצמצום חייב להעשות בשלבים ולא ייתכן שמהליגה הארצית "ירדו יותר מ-3 קבוצות.

לדעת נציגי הכנס, ירידת 4 קבוצות מהארצית, כאשר שתיים נוספות יתמודדו במשחקי מבחן, תשבש את כל פעילות הליגה הארצית והיא לא תתפקד.

נציגי הכנס הבהירו אמש, בניגוד לדברי חברי הנהלת ההתאחדות לכדורגל, כי הם יממשו את איומם, שלא לפתוח את הליגה הארצית וליגות א', אם עד ה-20 לחודש זה לא תשתנה ההחלטה.

גלדווין ניצח במייל של לונדון

הבריטי ג'ון גלדווין זכה אתמול במייל של ווסטמינסטר ברחובות לונדון, בהקדימו את הניו-זילנדי הוותיק ג'ון ווקר.

בין הנשים זכתה בבכורה הבריטית כריסטי וייד, שהקדימה את האלופה האולימפית ב-3000 מ', הרומניה מריסיקה פויקה.

גלדווין בן ה-23, שדורג חמישי בריצת 1500 מ' באליפות אירופה בשטוטגארט, סיים את המירוץ לאחר 3:57.6 ד' לפני ווקר (3:58.3) [illegible] מתחום ארבע הדקות במייל ובריטי נוסף, מרק רולנד (3:59.80).

מנצח ה-5000 המטרים בשטוטגארט, ג'ק באקנר, סיים רביעי.

וייד, שניצחה כאמור בין הנשים, עברה את המרחק ב-4:29.6 ד', לפני פויקה (4:32.7) והבריטית ונדי סליי (4:33.4).

הישגים לנוער נפגע שיתוק מוחין בשחיה

בתחרויות אליפות העולם בשחיה לנוער נפגע שיתוק מוחין, המתקיימת בנוטינגהאם, אנגליה, זכתה הנבחרת הישראלית בשתי מדליות זהב, מדלית כסף ושתי מדליות ארד.

במדליות הזהב זכה [illegible], שדורג ראשון במשחה 100 מ' חופשי (1:46.39 ד') וב-50 מ' חופשי ([illegible] ד').

במשחה 100 מ' חזה דורג יואב סער שני (1:31.12 ד') ונטל את מדלית הכסף. אלון שרייבר הגיע באותו משחה למקום השלישי.

במשחה השליחים 3 X 50 מ' חופשי דורגו שחייני ישראל במקום השלישי.

יבוצעו שינויים בחוקת הכדורעף

במטרה להפוך את המשחק לאטרקטיבי יותר, עומדת התאחדות הכדורעף הבינלאומית לבצע שורה של שינויים בחוקת המשחק – שינויים שיהפכו אותו לפשוט ומובן יותר לצופים.

ההחלטה התקבלה במהלך קונגרס של ההתאחדות שנערך במקביל לאליפות העולם לנשים בפראג, צ'כיה.

כפי שנמסר, במהלך החודשים הקרובים יוכנסו שלושה חוקים חדשים במפגשים בינלאומיים.

במשחקי גביע העולם לגברים, שייערכו בחודש נובמבר ביפאן, תסתיים כל מערכה לאחר שקבוצה תצבור 12 נקודות, במקום 15 עד כה. למנצחת במערכה תספיק נקודת יתרון על יריבתה, במקום שתיים עד כה.

החל משנת 1987 יורשו שחקני נבחרות לאומיות לשאת על חולצותיהם שמות של "ספונסרים". ולקראת הטורניר האולימפי.

דונקובה שיפרה שיאה העולמי

יורדנקה דונקובה בדרך לשיא העולמי ב-100 מ' משוכות

הבולגריה יורדנקה דונקובה שיפרה פעם נוספת את שיאה העולמי בריצת 100 מ' משוכות, בשעברה את המרחק בזמן של 12.26 שניות.

השיגה של הבולגריה, שנקבע במהלך משחקי הבלקן בלובליאנה, מהווה שיפור של שלוש מאיות לשיאה הקודם, שנקבע בקלן לפני זמן מה.

מדינת ישראל
משרד לענייני דתות
הנהלת בתי הדין הרבניים
בית הדין הרבני האזורי חיפה
עבר למשכנו החדש
ברח' יל"ג 28 (בנין ביה"ס יל"ג).
תחבורה: מהתחנה המרכזית קוים 41, 45 עד ביהכ"ס הגדול.
מהקריות קוים 58, 59, 61, 62, 63, עד התחנה הראשונה בהדר.
טלפון מס' 671544.

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב התכנון מקומי עמק הירדן
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמועצה האזורית עמק הירדן, צמח.
הופקדה תכנית מפורטת הנקראת "תכנית מפורטת מס' 5106 – קבוץ מסדה" ביחד עם התשריט המצורף אליה.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: –
חלק מגוש 15711.
עיקרי מטרת התכנית: תיחום שטח הקבוץ והסדרי הבניה בו.
כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.
כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.
עמרם קלעג'י
יו"ר הוועדה המחוזית
לתכנון ולבניה – צפון
תאריך: כ"ט בתמוז התשמ"ו
5.8.86

ברדה עבר לשמשון ת"א

מאת אשר גולדשלגר

ניסים ברדה, עד לעונה שחלפה מכוכבי מכבי נתניה, עבר אתמול לקבוצת שמשון ת"א. מזכיר אגודת שמשון, בן ציון יהודאי, השלים אתמול במשרדי ההתאחדות את המסמכים הדרושים לשם הרשמתו כחוק בשמשון תל אביב.

קבוצת שמשון תל אביב תעביר היום או מחר לשורותיה את שוער הפועל בית שאן, שלומי מנה. שמשון נותרה במשחקי גביע הטוטו עם שוער אחד אבי חדד.

עד סוף השבוע תנסה קבוצת שמשון להעביר לשורותיה חלוץ בעל שיעור קומה ועל ידי כך להשלים את מכסת העברות המותרת, קודם לכן השאילה שמשון מהפועל תל אביב את באיר בלוסטיין.

יהודה קצב, קשר מכבי תל-אביב הושאל אתמול לעונה נוספת לקבוצת בית"ר תל אביב. קצב שיחק גם בעונה שחלפה כשחקן מושאל בקבוצת בית"ר תל אביב.

4 שותפים ניחשו 14 בטוטו וזכו ב-300.000 ש"ח

4 שותפים מאושרים זכו יחדיו בפרס הגדול בטוטו ויקבלו יותר מ-300,000 שקלים, אחרי שניחשו את כל תוצאות משחקי השבת במשחקי "גביע הטוטו" שפתחו את העונה.

הארבעה, תושבי גוש דן, ששלחו טופס רב טורי, הם הראשונים שזכו בפרס הגדול עם הפעלת הבכורה של תכנית 14 המשחקים.

50 משתתפים ניחשו 13 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ-1240 ש"ח. 1151 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ-53 ש"ח. 10,210 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ-5.80 ש"ח.

למעלה מ-45,000 משתתפים ניחשו עשר תוצאות נכונות והפרס הכולל לא יחולק והוא מועבר לכלל הפרסים במחזור הבא.

ההכנסה במחזור 1/87 היתה 821,525 ש"ח ולפרסים הופרשו 550,000 ש"ח. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור הבא 300,000 ש"ח ולכלל הפרסים 550,000 ש"ח הסכומים כוללים את העברה.

הפסד לנאוורטילובה

הפתעה היתה בגמר זוגות מעורבים באליפות ארה"ב בפלשינג מדו בניו-יורק, כאשר המדורגים ראשונים מרטינה נאוורטילובה ופיטר פלמינג, הפסידו לרפאלה רג'י מאיטליה וסרג'ו קאסאל מספרד 6:4, 6:4.

קודם לכן הפתיע הצ'כי בן ה-22 מילוסלאב מצ'יר, כשניצח בחצי הגמר את אלוף ווימבלדון, בוריס בקר, במאבק בן שלוש שעות 6:4, 3:6, 6:3, 6:6, 3:6.

2 שיאי עולם בקליעה

שני שיאי עולם בקליעה נקבעו באליפות העולם בזוהלה בדרין. הקבוצה הסובייטית שיפרה בשתי נקודות את שיאה באקדח זעיר בצברה 1767 נקודות.

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבניה בקשה להיתר הקלה

בהתאם לסעיפים 146–150 מחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה למתן הקלה מגרש 6/11 לתוספת בניה בבנין על חלק מחלקה 18 בגוש 3700 רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 56% במקום 50% המותרים, והקלה של 10% לקו בנין צדדי כך שקו בנין צדדי יגיע ל-3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים.
למתן הקלה של 3% בניה בקומת קרקע עם חלוקה שונה של אחוז הבניה בין הקומות. חלקה 159 בגוש 3697 רח' יהודה הלוי רחובות, כך שאחוזי הבניה בקרקע יגיעו לסה"כ של 33% במקום 30% המותרים, ובקומה עליונה אחוז הבניה יהיה 15% במקום 20% המותרים.
למתן הקלה של 10% לקו בנין אחורי לתוספת בניה בבנין על חלקה 3700 בגוש 86 רח' השומרים 53 רחובות, כך שקו בנין אחורי בבנין יגיע לסה"כ של 5.40 מ' במקום 6.0 מ' המותרים. הקלה לקו בנין צדדי, כך שקו הבנין הצדדי יגיע ל-3.70 מ' במקום 4.0 המותרים.
למתן הקלה לקומה נוספת לתוספת בניה בבנין על חלקה 289 בגוש 3704 רח' הרואה רחובות, כך שמספר קומות בבנין יגיעו לסה"כ של 3 קומות במקום 2 קומות המותרים.
למתן הקלה של 10% לקו בנין צדדי לתוספת בניה בבנין על חלקה 218 בגוש 3655 רח' משה שפיץ רחובות, כך שקו בנין צדדי יגיע לסה"כ של 3.60 מ' במקום 4.0 מ' המותרים.
כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ד', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתון.
יחזקאל הרמלך
יו"ר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה רחובות

שוער בני-יהודה מאגרף מעל ראשו של גילי לנדאו במשחק נגד הפועל ת"א.

נבון וניסים אישרו הסיוע לאגודות הספורט

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, ושר האוצר, משה ניסים, אישרו סיוע מיוחד לאגודות הספורט מתקציב המועצה להימורים, כדי למנוע את התמוטטותן בגלל חובות מצטברים. ההחלטה השרים נתקבלה בדיון שהתקיים בלשכת שר האוצר ביוזמת שר החינוך.

בדיון נמסר, כי קבוצות הכדורגל והכדורסל בישראל צברו חובות המוערכים בין 8 ל-12 מיליון דולאר והיה קיים חשש שאם לא יימצא הסדר שיבלום את המשך הצטברות החובות וההדרדרות מצבן התקציבי החמור של הקבוצות, עלול ענף הספורט כולו להתמוטט.

השר נבון תמך בדיון בחיפוש דרכים לסייע לקבוצות, לפני שיהיה מאוחר מדי. השרים נבון וניסים סיכמו, כי הסיוע יינתן כולו מתקציבי המועצה להימורים ולא מתקציב המדינה.

השרים החליטו, כי העזרה תינתן לאגודות באמצעות מרכזי הספורט ע"י הלוואה עומדת וזאת לאחר אישור ועדת הכספים של הכנסת. המרכזים יקבלו מהמועצה 3 מיליון דולאר במסגרת הסדר זה.

נבחרת הנשים בכדורסל יצאה לקדם-אירופה

נבחרת הנשים של ישראל בכדורסל יצאה אתמול ליגוסלאוויה כדי ליטול חלק במשחקי קדם אליפות אירופה.

יריבותיה העקריות של ישראל יהיו יגוסלאוויה וצרפת.

במשחקי האימון, שנערכו בארץ מול נבחרת בלגיה, כשלו הישראליות. מאמן הנבחרת מיק זלצר, אמר: "ניסינו לתקן את הליקויים שהתגלו".

• ראש עיריית ת"א, שלמה להט, הבטיח להקים תוך שנה מגרש אימונים עבור קבוצת מכבי ת"א בקרית-שלום.

בנשף מפואר שקיימו ראשי הקבוצה ב"גראורנים", אמר להט למאות האוהדים: "אחרי שבע שנים רזות הגיע הזמן שמכבי ת"א תזכה באליפות".

• כדורסלנית הפועל חיפה ונבחרת ישראל, רונית דיאמנט, שוחררה מהפועל חיפה על-פי צו של סגן נשיא בית משפט המחוזי בחיפה יוסף גרגלית. היא תצטרף להפועל גבעת-זיוים. השופט חייב את הפועל חיפה בהוצאות המשפט בסך 1250 ש"ח.

ועדת משנה לתכנון ולבניה
עיריית באר-שבע
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנה בזה הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה באר-שבע בקשה למתן הקלה באחוזי בניה מתוכנית מפורטת.
מהות הבקשה: הקלה באחוזי בניה מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בגוש 38034 כתובת הנדיבים 4.
כל המעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית בימים ובשעות שהמשרד פתוח לקהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להיפגע מעניין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.
י. פיינבלום
יו"ר ועדת המשנה לתכנון ובנין עיר באר-שבע

דה-בוס ניצחה גליל עליון בהארכה 96:97

מאת תודה שרייבר

קבוצת הכדורסל ההולנדית דן-בוס גברה אמש במשחק שקול ומרתק על הפועל גליל-עליון לאחר הארכה – 96:97 (85:85) (43:45).

המשחק היה שקול ברוב שלביו. בדקות הסיום חשו שחקני הגליל עייפות. שכן היה זה משחקם השלישי תוך שלושה ימים.

את סל הנצחון להולנדים קלע רינגס בשניות הסיום.

800 צופים חזו במשחק שנערך באולם בית-ציפורי בכפר-גלעדי.

הפועל ת"א 99 מכבי ראשל"צ 72

במשחק אימון, שנערך אמש באולם הספורט החדש בראשון-לציון, גברה קבוצת הפועל ת"א על מכבי ראשון-לציון בתוצאה 72:99.

4 קבוצות עשויות להחליף אחד משחקני החיזוק

מאת משה כהן

ארבע קבוצות עשויות להחליף בקרוב את אחד משחקני החיזוק שלהן, בגלל בעיות בלתי צפויות שהתעוררו.

האלופה, קבוצת מכבי ת"א, ממתינה בדריכות לתוצאות הבדיקות שעבר הכדורסלן שחום העור לי ג'ונסון הסובל מבעיות בריאה. נודע שראשי הקבוצה כבר החלו לחשוב על שחקן זר אחר שיחליף את ג'ונסון, במידה שהוא לא יוכל להמשיך לשחק בקבוצה.

מנהלי הפועל חולון מאוכזבים מיכולתם של ברידלי והרי. אם הם ימשיכו לגלות חולשה בהדמה יתכן שההולונים יחליפו את ברידלי.

באליצור נתניה שוקלים להביא שחקן זר במקום גילברט, שעד כה גילה יכולת מאכזבת.

בהפועל ת"א עדיין לא החליטו על עתידו של אולי ג'ונסון. בסוף השבוע כבר הסתמנה נטיה לוותר על ג'ונסון, אך יכולתו הטובה במשחק מול הפועל גליל עליון דחתה את ההכרעה.

ראוי לציין שבאיגוד הכדורסל ניתן לרשום שחקנים זרים עד שבוע לפני פתיחת הליגה, אך כל קבוצה רשאית להחליף את שחקניה הזרים עד המחזור השישי.

נבחרו נציגי מכבי להנהלת איגוד הכדורסל

מרכז מכבי ישראל בחר בסוף השבוע שעבר את שש נציגיו להנהלת איגוד הכדורסל, לקראת האסיפה הכללית של המוסד ובחירת מוסדותיו.

ששת הנציגים שנבחרו: שמעון מזרחי, יעקב סאלתיאל, משה קובר, אמנון אבידן, נח קליגר, דוד פריס. שלושת הראשונים יהיו חברי נשיאות האיגוד.

עו"ד יעקב הוייאס נבחר הכר בועדת הביקורת מטעם מרכז מכבי.

נאוורטילובה זכתה באליפות ארה"ב בטניס

מרטינה נאוורטילובה זכתה אמש ב"פלשינג מדו" שבניו-יורק בפעם השלישית באליפות ארה"ב לנשים בטניס, לאחר שניצחה במשחק הגמר את הצ'כית הלנה סוקובה בשתי מערכות 3:6, 2:6.

נאוורטילובה (29) השלימה זכיה ב-15 תוארים – שבעה בווימבלדון, שלושה באוסטרליה ושניים בצרפת, נוסף כאמור על שלוש זכיות בתחרויות "פלשינג מדו".

השוער המרוקאי זאכי בלם את ליניקר ויוז במדי ברצלונה

שלל הכוכבים, המעטר את שורותיה לא סייע לברצלונה, במשחקה נגד העולה החדשה, מיורקה, והשתיים נפרדו בתיקו – 1:1.

כוכבה של ברצלונה, גארי ליניקר, שפתח העונה בהבקעת צמד, ספג חבטה במהלך המשחק ונאלץ לפנות המגרש. גם חברו מארק יוז נאלץ לעזוב השדה.

ברצלונה נראתה חסרת אונים ללא כוכב מרכז השדה שלה, המערב-גרמני ברנד שוסטר, והחלוציה, שסבלו מחוסר אספקת כדורים, לא הגיעו למצבי הבקעה.

השער לברצלונה הובקע בדקה ה-18 מן הנקודה הלבנה. אמור במיורקה אחז ביוז ברחבה וקאראסקו הכניע את שוערה המרוקאי של מיורקה, באדו זאכי, בבעיטה חזקה.

מיורקה השוותה בדקה ה-36, ע"י מרוקאי אחר של מיורקה, חסן פאדיל, שהכניע את הבינלאומי אנדוני זוביזרטה.

"הקצב" מבילבאו, אנדוני גויקוצאה, כדורגלנה של אתלטיקו בילבאו, הורחק בדקה ה-64 לאחר משחק פרוע שגרם לשופט להניף מולו שני כרטיסים צהובים. המשחק בין אתלטיקו בילבאו וריאל סאראגוסה הסתיים בנצחון אתלטיקו (0:1), כששער של מנואל סארביה.

במשחק נוסף גברה אספניול על מורסה בשיעור 0:2.

רודה ספגה חמישה

ערב שובו לארץ, כדי להתחתן, היה אתמול מוטי איוניר שותף לתבוסת קבוצתו, רודה קארקרדה, בליגה ההולנדית 5:2 לצוולה.

בראש הטבלה ניצבת פיינורד רוטרדם, שסיימה בתיקו (2:2) את משחק החוץ שלה נגד דאן-האג. פ.ס.ו. איינדהובן מפגרת אחרי פיינורד בהפרש שערים, לאחר שגברה על אלקמאר 0:3. את הנצחון הגדול של המחזור רשמה לזכותה אייאקס אמסטרדם, שהכניסה את ספרטה רוטרדם 2:6.

יתר התוצאות: דן-בוש – הארלם 1:3; גרונינגן – טוונטה אנסחדה 2:4; ונראם – ונלו 1:1; גראפשפ – פורטונה סיטארד 0:0. הטבלה לאחר 6 מחזורים: 1. פיינורד – 9; 2. איינדהובן – 9; 3. דן-בוש – 9; 4. אייאקס – 8 (במשחק חסר).

פ.צ. בריז' נותרה בפיסגה

למרות שלא שיחקה אתמול, נותרה פ.צ. בריז', קבוצתו של רוני רוזנטל, בפיסגה והיא מקדימה ארבע קבוצות, שצברו גם כן שלוש נקודות, בזכות הפרש שערים.

האלופה אנדרלכט נפרדה בתיקו ביתי (0:0) מקורטראיק; סטנדארד ליאז' סיימה בתיקו (1:1) עם ראסינג ג'נ: בירסחוט – ואריגם 0:2; כחרן – סארינג 0:2; סירקל בריז' – מולנבאק 0:1; גנט – ברקום 1:3; מישלין – לוקרן 0:0.

נוישטל ממשיכה להפגין

נוישאטל אמאקס ממשיכה להוליך בראש טבלת הליגה השווייצית, לאחר שהביסה אתמול את ציריך בשיעור 0:4.

היא מקדימה בנקודה את גרסהופרס, שניצחה את שרדיהפו 1:4 ובשתי נקודות את סיון שנצחה (3:2) ע"י וטינגן.

יתר התוצאות: באזל – אראו 0:0; לוזאן – יאנג בויס 0:2; לוקרנו – לוקרן 2:2; סט. גלן – ואוואר 0:2; בלינזונה – סרבט 0:1. הטבלה: 1. נוישאטל – 11; 2. גרסהופרס – 10; 3. סיון – 9; 4. יאנג-בויס – 7; לוזאן – 7.

• בהונגריה: פרנצוואורוש מוליכה בטבלה של ארבע קבוצות, שצברו שבע נקודות, לאחר חמישה מחזורים. אתמול גברה פרנצוורוש בחוץ על טאטבניה (1:2). אויפידס, השניה, גברה על דונאוארוש 0:2; האלארט ניצחה את איגר 0:4.

תוצאות נוספות: באקשאבה – ואשאש 2:4; דברצן – סופוק 1:2; הונבד – ראבה אטו 0:1.

• בתורכיה: סאמסונספור, שגברה על רוזנספור 1:3, בראש עם חמש נקודות ומקדימה בהפרש שערים את באשיקטאס, שגברה (0:4) על זונגולדקספור.

• בפולין: גורניק זאבז'ה נותרה בפיסגה למרות תיקו (1:1) עם פולוניה ביטום; פוגון השניה סיימה אף היא בתיקו (2:2) עם לך פוזנאן. סלאסק וורצלב גברה על גורניק ואלברזיך 0:4.

גרהאם רוברטס מ-טוטנהאם (משמאל) וטוני אדמס מארסנל במאבק אווירי בו היתה ידו של שוער טוטנהאם, ריי קלמנס, על העליונה. המשחק נסתיים בתיקו אפס.

אשפורד ניצחה את גהאר ב-100 מ' 10.88 ש'

בדו-קרב הגדולות בריצת 100 מ' לנשים היתה אתמול בריינטי, איטליה, ידה של האמריקאית אוולין אשפורד על העליונה והיא הקדימה את אלופת אירופה, המזרח-גרמניה מרליס גוהאר.

אשפורד קבעה זמן מצויין של 10.88 ש', בעוד שגוהאר נאלצה להסתפק במקום השני עם הישג של 11.01 ש', הנופל מזמנה באליפות אירופה בשטוטגארט.

הניגרי דוצ'י, אימו ניצח בריצה המקבילה לגברים – 10.19 ש', לפני הארורי גלאנס מארה"ב (10.24 ש') והבריטי הוותיק אלאן וולס (10.29 ש').

סטיב קראם ניצח בריצת 800 מ' בזמן טוב של 1:43.19 ד', לפני ויליאם וויק מזמבאבה (1:43.54 ד').

שיאנית העולם בקפיצה לגובה, הבולגריה סטפקה קוסטדינובה, ניצחה עם הישג של 2.05 מ', ב-20 סנטימטר טוב יותר מיריבתיה.

בבור הקפיצה למרחק לנשים ניצחה המזרח-גרמניה הארטקה (7.17 מ') את ג'קי ג'וינר האמריקאית (7.15 מ').

אנטוניו מאקיי מארה"ב ניצח ב-400 מ' (45.35 ש') ובין הנשים בריצה המקבילה ניצחה בת-ארצו דיאנה דיקסון (51.03).

בחצי-גמר אליפות העולם בכדורעף

במשחקי חצי גמר אליפות העולם בכדורעף לנשים הושגו אמש התוצאות הבאות: בולגריה – בראזיל 2:3 (14:16, 15:8, 15:16, 15:10, 11:15); קובה – דרום-קוריאה 1:3 (12:15, 8:15, 15:8, 3:15); ברה"מ – איטליה 0:3 (3:15, 11:15, 11:15); מזרח-גרמניה – יפאן 0:3 (11:15, 9–15, 11:15).

מחרתיים יחל המאבק בגביע אירופה לאומות

פחות משלושה חדשים לאחר סיום טורניר גביע העולם במקסיקו, יחלו מחרתיים נבחרות יבשת אירופה בהתמודדותן על הזכות להשתתף בטורניר גמר גביע אירופה לאומות, שיהיה בגרמניה.

אלופת אירופה, צרפת, תפתח קרב ההגנה על הכתר, במשחק חוץ ברייקיאוויק נגד איסלנד במסגרת בית 3.

ללא אלאן ז'ירס, דומיניק רושטאו ומקסים בוסיס, הפורוורדים, ומישל פלטיני, הפצוע, יאלץ המאמן הנרי מישל להציב הרכב חסר נסיון.

במשחקים נוספים מחרתיים: רומניה – אוסטריה (בית 1); פינלנד – וולס (בית 6).

שבע המנצחות בבתים המוקדמים יעפילו לטורניר הגמר שיהיה כאמור בעוד שנתיים במערב-גרמניה.

שבעה הבתים שובצו כדלהלן: ספרד, אלבניה, רומניה, אוסטריה (בית 1); פורטוגל, שוודיה, איטליה, שווייץ, מאלטה (בית 2); איסלנד, צרפת, ברה"מ, מזרח-גרמניה, נורווגיה (בית 3); אנגליה, יוגוסלאויה, צפון-אירלנד ותורכיה (בית 4); הולנד, הונגריה, פולין, יוון, קפריסין (בית 5); פינלנד, וולס, דנמרק וצ'כיה (בית 6); בלגיה, אירלנד החופשית, סקוטלנד, בולגריה (בית 7).

ספינקס שמר על תארו

אלוף העולם באיגרוף (חצי כבד וכבד) מטעם ההתאחדות הבינלאומית מייקל ספינקס בן 30 מארה"ב, שמר בלאס-וגאס על תוארו, כשהכניע את אלוף אירופה, הנורווגי, סטפן טאנגסאר בן ה-27, לאחר שהשופט הפסיק את הקרב בסיבוב הרביעי.

באותו מקום הכניע הכוכב החדש במשקל כבד, מייק טייסון בן ה-20 מארה"ב, את בן-ארצו ראטליף, לאחר שהשופט הפסיק את הקרב כעבור 1.41 דקה בסיבוב השני.

זה היה נצחונו ה-27 הרצוף, 25 מהם בנוקאאוט.

ההלך הצ'כי קבע הישג נוסף

אלוף אירופה בהליכה למרחק 20 ק"מ, הצ'כי יוזף פריבילינץ, קבע הישג עולם נוסף, כאשר עבר 15,547 מ' תוך שעה.

הוא שיפר ב-264 מ' את ההישג הקודם של המכסיקאי ארנסט קנטו.

יד טבנקין
המרכז לחקר כוח המגן – "ההגנה" ע"ש ישראל גלילי
כינוס-עיון
הדרום וההתיישבות במלחמת העצמאות
ימים ב'-ג', 15-16.9.86, "יד טבנקין" – אפעל
התוכנית:
יום ב', 15.9.86
09.00 – התכנסות והרשמה
09.30-13.00 – פתיחה והרצאות
בהשתתפות: זאב צור, ד"ר מאיר פעיל, ד"ר אלחנן אורן, ד"ר אברהם סלע, ד"ר עמי-צור אילן.
13.00-14.00 – ארוחת צהריים והפסקה.
14.00-18.00 – "שיח לוחמים"
בהשתתפות: שמעון אבידן, נחום שריג, מולה כהן, נחום גולן, משה נצר ובהשתתפות הקהל.
18.30 – סיכום וארוחת ערב.
יום ג', 16.9.86
סיור בדרום במסלול גשר עד הלום, ניצנים, יד-מרדכי, גבעה 69, משטרת יואב – נגבה.
הסיור יחל ב-08.00 ב"יד טבנקין"; סיום משוער 17.00 בת"א.
מדריכי הסיור: ד"ר מאיר פעיל ומר יצחק פונדק.
מחיר ההשתתפות בכינוס, כולל הרצאות וארוחות: 15.- ש'.
השתתפות בסיור: 13.- ש'; לינה באפעל: 15.- ש' ללילה.
פרטים והרשמה: אצל ליאורה, "יד טבנקין" – אפעל 52960, טל. (03)344367
או אצל מוטי גולני, מרכז רחל ינאית בן-צבי, טל. (02)288075.

هكذا من الأصل

כוכבים ולילות

טלוויזיה

בית הערבה במשל

צל"ש לכתבתו של מנחם הדר על בית הערבה ב„מבט" של ליל שבת. מסיקור אירוע נוסטלגי הצליח הדר להעמיד סרט רב־השראה המקפל בתוכו את התקווה המכאוב שבחלום הציוני. המצלמה מתמקדת בפניהם חרושי הקמטים של דור הראשונים של בית הערבה, ומהם עוברת אל הצעירים – חלקם עולים חדשים מצרפת – שפעם היו הרפתקנים נלהבים ואולי גם אידיאליסטים, ועתה הם קצרי יד לנוכח שרירותה הקטנונית של הבירוקרטיה ואפרוריותה. בהשלמה מרירה אומר אחד הצעירים שאף כיסא בממשלה לא ישבר, אם הם, צעירים שבאו לאזור צחיח במיטב ציפיותיהם וכחותיהם ועשו אותו לארץ פורחת, יעזבו. „הסוכנות נעשתה מכונה לירידה ולא לעליה", הם אומרים. ניסים זוילי, איש חטיבת ההתישבות בסוכנות, מטיל, כרגיל, את האחריות על הממשלה. ובמושב יפית נותרו אנשים יפים שכבר למדו כי „הסבלנות אורכת בישראל יותר מדי זמן", ואוספים את שברי חלומם.

אורזי מזוודות

ערב פיסגת מובארק־פרס נראית הפיסגה כמשהו הזוי. נערכים כמו למבצע הסטורי, מתכננים תכניות גדולות, מסמנים מפות, אורזים מזוודות. בבוקר מתעוררים תוך קשיי יקיצה, מתמתחים, והנה בתום המסע, אנו באותו מקום בו היינו בתוספת הנגאובר ומזוודות ארוזות.

הכתבה על הפיסגה ב„מבט" של ליל שבת עשויה בטכניקה המזכירה מונח מביקורת הספרות, אחדות הניגודים. מקאהיר משדר אהוד יערי ומפרט במסח ידיות דחוס את תנאיו של הנשיא מובארק, תנאים דרקוניים מבחינתו של פרס. ברור שמובארק מעוניין בהישג משמעותי יותר מפרעון חוב של כבוד לפרס. ברור שההכרזה על הגדרה עצמית לפלשתינאים, אפילו קונפדרציה, כפי שמשתמע מהתנאים שמציב מובארק, היא הצעה שפרס פוסל. מראיון של ניסים משעל עם פרופ' ויליאם קוונט בוואשינגטון, מתחוור שבעצם יש רק עניין אחד ששני הצדדים מאוחדים לגביה: שניהם אינם להוטים אחרי יוזמות שהצלחתן אינה מובטחת. ואשינגטון, מצידה, גם היא אינה מגלה סימני להיטות מפליגים. במדיניותו של הנשיא רייגן יש המשך מתוך של מדיניות אי־המעשה: בשנה שעברה, מסביר הפרופסור, היו נסיבות נוחות יותר לפיסגה והיא הוחמצה מפאת אותה מדיניות.

מה נכמרים על רקע זה הגעגועים, במרדף הדקה ה־90, להישג כלשהו. פעילות נמרצת מתנהלת כאן. פקידים מעונבים מדברים בנימה הרת־חשיבות על חשיבות המאמצים לשלום. מסוח של אברהם טמיר נראה כמו חוד מבצעים עוטה סוד ורוח פסגות שורה עליו. על אילו עניינים כבדי־ראש דנים שם בקדחתנות אימתנית? על הפמליה: מי יסע לקאהיר ומי „רק" ישתתף בשיחות.

היה זה ח"כ דן מרידור – שקול, מאופק, מן המנהיגים הצעירים הבודדים הבולטים בחוסר המאמץ להתבלט – שהשיב קצת רוח צוננת לקדחת הנסיעות שבה נתונה צמרת המערך. כשצד אחד להוט ולצד השני יש כל הזמן שבעולם, אמר מרידור, מפסיד הצד הלהוט.

סוף הקיץ. רוחות הסתיו בלילות הצוננים מעוררות תשוקות דרומות להעפיל אל איזו פסגונת נאה. הו, איזה פסגות היו לנו. התגנבות היחידים במסע למארוקו, שממנה מהדהדת עדיין ברכתו הגדיבה של המלך חסן „אמרת־יפרס־לך־לשלום": והפסגונת המביכה בהלסינקי, שאפילו אבא אבן משועשע ממנה. החידוש היחיד בה, אמר אבן בראיון ב„ידיעות אחרונות", הוא הרמה הנמוכה של הייצוג: הרי מאז ניתקו יחסינו עם ברה"מ כבר היו התוועדויות בדרגים רמים יותר ובנושאים מהותיים יותר מאשר ענייני רכוש. אבן כשר חוץ כבר נועד ב־1973 עם שר החוץ הסובייטי דוברינין ודן עמו בחידוש היחסים ובבעיית יהודי ברה"מ. אבל זה נעשה בלי ליווי פמליות ובלי ענף הסטוריה במסה התיעוד הכללי.

יותר ויותר מצטייר הסתיו הרוטאציוני האחרון של שמעון פרס כמסע דילוגים בהול ללא יעד ברור. מה עושים הגנרל אברשה טמיר והאנשים החשובים הספונים בלשכותיהם המרווחות? מתכננים חבילות סיור באתרי תיירות קלאסיים, סיורים חפוזים שבדרך כלל מרוקנים את הכיס, אינם ממלאים את הנפש, וכל שנותר מהם הוא אוסף תצלומים לפאר את האלבום המשפחתי.

רשלנות פושעת

כתבה של גילי גל „מטורפים אינם מתים" ב„מבט שני" (יום ג') מחדד את מה שידוע על הסכנות האורבות כיום לכל אישה, בביתה או מחוצה לו. הטורפים, שהסכנה בשימושם הודגשה בכתבה, אינם הסכנה היחידה. מחרידה עדותה של צעירה שנאנסה בביתה והיו בה הכוח להאבק עם האנס, והצלילות לזכור את מראהו ואת לבושו. אך המשטרה, על פי עדותה של הצעירה בכתבה, נהגה ברשלנות פושעת שאין לה הסבר ושיחררה את החשוד. ברשלנות עיתונאית ובחוסר אחריות מקצועית וחברתית נהגו עורכי „מבט שני" שלא טרחו להזמין דובר מוסמך של המשטרה, או את שר המשטרה בכבודו ובעצמו להשיב על מחדל זה שבתחום אחריותו.

מלחמת תרבות

הפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה פותח במתקפה נגד איום הממשלה לקצץ בתקציבי התרבות. אחת היוזמות היא אירגון תערוכה תחת הכותרת „**הרס התרבות**" שתוצג ברחבי הארץ. **אהרון גפן**, דובר הפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה פנה בכתב לאגודות ציירים ופסלים, לאוצרי מוזיאונים וגלריות „להכריז על מלחמה נגד מהרסי התרבות בכלי הנשק של התרבות עצמה".

יוזמה שניה: ראשי הפורום ההסתדרותי במפלגת העבודה, **גדעון בן־ישראל וחיים הברפלד** יעלו את משמעות הקיצוץ בתקציבי התרבות בפגישה עם ראש הממשלה ויתבעו בירור בלשכת המפלגה. „לא ייתכן שראשי האוצר ימצאו צידוק בצריכת מותרות ובחזרה לימי ארידור העליזים מצד אחד, ויזילו דמעות תנין על חסרון הכיס של החברה הישראלית שעה שהיא נדרשת לתת תשובה לצורכי התרבות, הבריאות והרווחה של כלל האוכלוסיה מצד שני", כותב גפן במכתבו להברפלד ובן־ישראל. לחיזוק הפניה הדרמטית צירף דובר הפורום ההסתדרותי צילום מתוך עבודה של הוגארת המבשרת את „סוף העולם" (בתמונה).

מירי פז

מי מפחד מיהושע סובול?

תיאטרון

מאת חוה נובק

„צוותא": „ספירה לאחור" מאת יהושע סובול; בימוי ועיצוב עדנה סובול; תאורה חני וורדי.

לא, הפעם אין זו סאטירה פוליטית. סובול אינו עוסק ב„ספירה לאחור" בחיינו הקולקטיביים בארץ הזאת ואינו עושה לנו „נו,נו,נו" על חטאינו, אלא מספר על בני זוג, עלמה ואלכס, בערך באמצע שנות חיי הנישואים שלהם. שני אינטלקטואלים המגיעים לנקודת שבירה בחייהם, כאשר עליהם לבדוק רגשות ומטרות של כל אחד מהם מול חייהם המשותפים. עימות בין דרישות הקאריירה לבין השאיפות הפרטיות, האינטימיות. אהבה־שנאה, כמיהה לפרטיות, להגשמה עצמית במסגרת המשפחה. מריבות מתישות, שעמום – קצת „מי מפחד מווירג'יניה וולף" אילה סובול וישראל. נושא ששופשף עד לבנאליות. השאלה היא איך עוסקים בנושא הזה מבלי ששעמום נישואיהם של הגיבורים ישתלט גם על הצופים ויגלוש מהבמה לאולם. מלכודת, שלצערי סובול לא ידע להימלט ממנה.

מריבות בני הזוג , המתיחות שביניהם, מובנות אחרי דקות ספורות, המתח יורד בהדרגה, וכל ההתרחשות נעשית מייגעת ובלתי מעניינת. המריטה ההדדית אינה נוגעת ללבו של הצופה. הוא נשאר אדיש בפני הצעקות ואפילו בפני המכות, המהוות את השיא הפיסי בעלילה. הדבר היחיד העולה בדעתך היא השאלה „ואז מה?".

בדף ההסבר המחולק לצופים, אחרי ניסיון להסביר את עצמו (וזה כבר מחשיד. למה להסביר ולא לתת למחזה לדבר אל הצופה ללא תיווכים?) טוען סובול: „ספירה לאחור היא תהליך של מתיחות גוברת והולכת בכל שמתקרבים אל נקודת האפס". זה חייב להיות נכון לגבי ספירה לאחור של אירוע חשוב כלשהו. זה איננו נכון לגבי המחזה. יש פה גיבוב של מילים וצעקות, אך אין איפיון מספק של הדמויות, אין עומק – יש רק רוחב האריכות שאינם עושיים אלא להוסיף לשעמום. הבמאית, עדנה סובול, שעד בה היכרנו אותה רק כתפאורנית, מעצבת אמנם תנועה מתמדת על הבימה, אך אינה יכולה למלא את החסר בטקסט, כלומר את העניין האנושי.

יוסי יבלונקה אמנם נותן בדמותו של אלכס את מיטב כשרונו, הוא טבעי ולעתים אמין אך למאיה רוטשילד, המשיגה גם רגעים טובים כמוהו, יש חלק נכבד בחסרונות ההצגה: הדיקציה שלה כה גרועה, עד כי שלושת רבעי הטקסט שבפיה אינו עובר לצופה. ישבתי בשורה השניה של אולם „צוותא" אך לא הצלחתי להציל מהמונולוגים הארוכים שלה יותר משליש. היא פשוט בולעת מלים, מחליפה מתח בקצב דיבור מטורף וגם כאשר היא צועקת – לעתים קרובות – אינך מבין את שהיא אומרת. אי אפשר לשנן די את הצורך בהקניית היגוי קורקטי לשחקנים צעירים, אך העובדה שחסרון זה חוזר אצל רבים מדי משחקני הדור הזה, אינה מנחמת את צופי התיאטרון שלנו. צרת רבים אינה חצי נחמה במישור הזה.

נראה כי לסובול, על אף נסיונו הרב למדי והצלחותיו הלא מעטים, יש עדיין מה ללמוד, כשהוא עובר מהמחאות הפוליטית לזו האנושית־אינטימית. על כל פנים כך זה מצטייר מ„ספירה לאחור" שלו.

קולנוע אוסטרי, בעיקר

סינמטקים

מאת אמיר רותם

מתוך „מקומות מסתור", סרט אוסטרי חדש המטפל בתקופת השלטון הנאצי

אוסטריה תיזכר בתולדות הקולנוע (עד היום) יותר כיצואנית קולנוענים מאשר כארץ שפיתחה עשייה מקומית. בנסיון להיזכר במוצרים קולנועיים שיצאו משם עולה מייד במלוא הדרה הווינאי סדרת סרטי „סיסי" בכיכובה של ילדת הפלא היפהפיה רומי שניידר (ילידת וינה, סיבה מעטה לשמחה פטריוטית. עוד עולים וזכרונות מתעלות הביוב של וינה, אתר הצילומים המדהים של „האדם השלישי" של קרול ריד. אוטו פרמינגר, בילי ויילדר, פרד־זינמן, יוזף פון שטרנברג, ג'ון מיי, ילידי וינה כולם, יחד עם מקס ריינהרט (יליד באדן, מעט מחוץ לוינה), התסריטאי קרל מאייר (מי שכתב את התסריט ל„קבינט של ד"ר קאליגרי", יליד גרץ) ואחרים, יכולים היו לקדם את התעשיה האוסטרית להישגים מרשימים. אך תחת זאת סייעו לקולנוע במדינות נחשלות פחות כארה"ב וגרמניה. עד סוף שנות השבעים לא נראה שום שינוי באופק. בעוד שבגרמניה השכנה עוררה סקרנות עולמית קבוצת במאים צעירים שיצרה קולנוע שונה בתוך מצע שרוטן בחסות המדינה, המשיכו באוסטריה להקציב סכומים זעירים לתעשיה והתוצאה היתה תפוקה לא גדולה במיוחד שהועידה עצמה לשוק דוברי הגרמנית. 15 הסרטים שהסריטו לכאן הסינמטקים נוצרו ברובם לאחר 1980. אז התחולל מהפך במדיניות התמיכה הממשלתית בקולנוע באוסטריה. הזיקה לתרבות הגרמנית החדשה ניכרת בסרטים אלה, המחפשים עדיין ייחוד, אך בכל מקרה מדובר בהזדמנות מעניינת להכיר קולנוע ממדינה שהפוליטיקה שלה מוכרת לעייפה, אך לא היצירה הקולנועית שלה.

הקרנה מוקדמת ל„*פרשת יגרשטטר*", הסרט הוותיק ביותר באסופה (1971), שביים אכסל קורטי, יעודד עניין מסויים כאן, עקב הקרנת הטרילוגיה של קורטי „ברוכים הבאים לוינה" במסגרת פסטיבל הסרטים האחרון בירושלים. גם סרט זה ממוקם בתקופת הכיבוש הנאצי, ומבוסס על המקרה האמיתי של האיכר האוסטרי פרנץ יגרשטטר, שהוצא להורג ב־9 באוגוסט 1943, לאחר שסירב לשתף פעולה עם השלטון הנאצי ולהתגייס מתוך מניעים דתיים נוצריים. הסרט, המצולם בשחור לבן, הוא דרמטיזציה של הארוע הטרגי, וקורטי אינו חוסך ביקורתו מסביבתו הקרובה ביותר של יגרשטטר, משפחתו, אנשי הכפר ונציגי הכנסיה, בפניהם שטח את טענותיו. סרט נוסף בקבוצת הסרטים האוסטרית הוא „*היא רוקדת לבדה*", שהוקרן בארץ בהקרנות מסחריות לפני כמה שנים. הסרט, שהוא חצי תיעודי, מתעד מפגשים של במאי קולנוע עם קירה ניז'ינסקה, בתו המהוללה מאוד של ואצלאב ניז'ינסקי האגדי, מפגשים שמטרתם הראשונית היתה להבין את האב וסופם תהייה על קנקנה של הגברת. מתוך קריאת חומר כתוב נראים מעניינים גם „*מקומות מסתור*", שביים ולפראם פאולוס ב־1985, שעלילתו מתרחשת גם היא בשנים האפלות ביותר של אוסטריה ומסופר בה על עריק מהצבא שנמלט להרים, שם הוא חי במערה. בנו של אחד האיכרים שנאלץ להשאר בבית כדי לסייע למשק, במקום להתגייס לצבא הרייך כפי שרצה, מסגיר את הנמלט. דרך הסיטואציה הזו אמור הבמאי לבחון את הלכי הרוח בעם בזמן השלטון הנאצי.

עניין שונה לגמרי הם ארבעה סרטוני הנפשה קצרצרים שיצר – כלומר הפיק, ביים, כתב, צילם וערך הנס זליקובסקי. זליקובסקי משמש בעיקר צלם בסרטים מוזמנים ובצילומי סרטוני וידאו מוסיקליים. („אמדאוס" של פאלקו). סרט הנפשה נוסף, עשר דקות אורכו, נוצר בלעדית (כל אותן הפונקציות כמו אצל קודמה) על ידי מריה לסינג בעת ששהתה בניו יורק. „*חינוך אמנותי*" מנסה להוות ציורים של היוצרת עצמה ושל אמנים נודעים יותר. ההנפשה הזו מעניקה לציורים אינטרפטציה פמיניסטית, פילוסופית אישית. הסרט נעשה ב־1976 באמצעים פרימיטיביים וללא כל תקציב. לסינג עצמה היא היום פרופסור וראש המחלקה לאנימציה באקדמיה לאמנות בוינה.

במקביל לתכנית האוסטרית שתועלה בשלושת הסינמטקים מציג כל סינמטק סרטים נוספים, סינמטק סינמטק על פי טעמו ואפשרויותיו. התוצאה היא תכנית אקלקטית שעל אף כמה הבדקות והקרנות של סרטים שהעלו עובש במחסנים זמן רב, מעלה געגועים לתכניות יומרניות ומגובשות יותר, כפי שאכן ראינו כבר השנה ועל פי התכנית אנחנו עוד צפויים לראות בקרוב.

בתל אביב יקדישו במהלך החדשיים הקרובים ערבים מיוחדים לפרנקו זפירלי (שמקווים שיכבד בנוכחותו), למרגריט דיראס („שירת הודו" אותו ביימה ו„הירושימה אהובתי" לו כתבה את התסריט), לבן גוריון (סרט טלוויזיה אמריקאי משנות החמישים שעשה אד מורו הגדול ובו מתראיינים בנוסף לזקן גם גמאל עבדול נאצר, משה דיין, עזר וייצמן ו"גדולים"ואחרים. הסרט יוקרן ערב יום הולדתו ה־100 של ב.ג.), יקרינו מסרטיו של וינסנט מינלי שהלך לעולמו בחודש שעבר, ויקרינו את הסרטים הישראלים שנוצרו ויצאו לאקרנים במהלך השנה העברית המסתיימת.

בסינמטק חיפה מתחילים החודש בהקרנת „שואה" של קלוד לנצמן. מה עוד לא נכתב ויכול להאמר על היצירה החשובה הזו. בחוברת שהוציא הסינמטק החיפאי הוא מביא תקציר מסודרת רשימותיו של עמוס עוז ב„דבר" שנכתבו בעקבות צפיה בסרט. נושא נוסף, מוזר מעט, מופיע בראש התכנית החיפאית „מוסד כפייתי במבט קולנועי". הכוונה היא לאסוף תחת כותרת זו את סרטי השבויים, סרטי האסירים והבריחה, סרטי המוסדות הסגורים, המצויים בהישג יד. האם יש באסופה זו כדי לבדוק את התמודדותו של הקולנוע עם הנושא הזה, אתמהה.

בירושלים, שם אפשרויות ותנאי ההקרנה עדיפים בהרבה, מקדישים מקום לסרטיו של ג'ון לנדיס, במאי שהחל במה שנראה כקאריירה מבריקה ונחת בהמשך ישר על פניו. יקרינו שם גם מסרטיהם של סטן לורל ואוליבר הארדי, הלא הם „השמן והרזה", יסכמו את הקולנוע הישראלי של השנה ויענו על בקשות הקהל. במסגרת זו של בקשות, מנערים כמה וכמה יצירות שהיריעה קצרה מלציין את כולם. ככל זאת, הפיתוי גדול ונצביע רק על כמה. סרטים משל פייר פאולו פאזוליני („תיאורמה", „אדיפוס המלך", „ציפורי טרף ציפורי שיר") „האמט" המרהיב ו„השיחה" המרתק של קופולה, „השבעה מסיקאוקוס" סרט הדוגמא, העדיף בהרבה, של „החברים של אלכס", שיצר ג'ון סיילס, „בלייד ראנר" הבלתי נשכח (כינתיים) של רידלי סקוט, „1941" הכשלון הגדול של שפילברג שיתברר אולי לבסוף כגדול סרטיו, „לאן נעלם צ'אן הנג", שיעור מאלף ביצירה ללא תקציב מינימלי של ויין ואנג, „אשה בחולות" של הירושי טשיגאהארה ובאמת שיש עוד.

עד ציבורי של ידידיו של **אלכסנדר פן**, סופרים, משוררים ואמנים ציינו מלאות 80 שנה להולדתו של אלכסנדר פן בערב מרגש שהתקיים בסוף השבוע בתיאטרון נוה־צדק. באווירת המפגש שהורגה שם, סיפר דייה צבי מוקף על הכרותו עם פן, על העבודה במחיצתו ב„קול העם", על שיריו שהיא „ראית בין אוואנגרדיזם אוואנגרד פוליטי ואוואנגרד אסתטי", מוקף דיבר גם בשבחיו של פן המתרגם. תרגומיו לשירי מאיאקובסקי לעברית, עולים אפילו על התרגומים לשפות סלאביות. שירי מאיאקובסקי בתרגום העברי משכנעים יותר מתרגומם הפולני, למשל, אף שגם זה נעשה בידי יוצרים בעלי שעור קומה כסנדאואר ואחרים. **שלמה גרוניך** הלחין מוסיקה לארבעה משיריו של פן שבוצעו לראשונה בערב זה.

מירי פז

קונצרט

מאת ישראל דליות

„פסטיבל אמאדיאוס". התזמורת הקאמרית תיאטרון ירושלים ע"ש שרובר. 6.9

רוב הקונצ'רטות לפסנתר שלו חובר על ידי מוצארט כדי שישמיעם בקונצרטים – כפסנתרן וירטואוז. בין הקונצ'רטות המאוחרים יש, כידוע, יצירות מופת מושלמות מרגשות ביופיין הנשגב. אפשר להקשיב להם פעמים אין ספור, בפסטיבלים ובמסגרות אחרות, מבלי להשתעמם. בתכנית השנייה בסידרת יצירות מוצארט, שבמרכזה הקונצ'רטות לפסנתר, מופיע עם התזמורת הקאמרית הישראלית, פיליפ אנטרמון הפסנתרן והמנצח הצרפתי הנודע. הרכב התכנית איפשר לו לתת ביטוי מוצלח ליכולתו הרבה, כפרשן מבריק ומעודן, בשני הפרקים, השני המינורי והשלישי המבדח, של הקונצ'רטו במי במול מג'ור ק. 482 (שחובר בוינה ב־1786).

בפרקים מופיעים רעיונות מוצארטיאניים גאוניים עם ניגוד בין טראגיות ועליצות, שהיו בגדר חידושים באותה תקופה. נגינתם של אנטרמון והתזמורת (במיוחד כלי הנשיפה) היתה חוויית הערב.

הקונצרט יוגש גם הערב, במוזיאון ת"א.

בולים

אחרי הרוטציה, הכל אפשרי

מאת אריה לינדנבאום

בסוף השנה ימלאו 40 שנה לכנס שארית הפליטה של תנועת בית"ר, שהתקיים בגרמניה ב־1946 ולהנצחת האירוע ביקשו מארגני הכנס חותמת דואר מיוחדת ובה דיוקן זאב ז'בוטינסקי.

פעילי תנועת החרות עושים מאמץ לשכנע את מנהל השרות הבולאי שיאשר חותמת עם דיוקנו של ז'בוטינסקי על סמך התקדימים שסמלים מוכרים מועתקים לעיתים כציור מרכזי של החותמות. כיוון שבסמל הכנס מופיע, בין השאר, תמונת ז'בוטינסקי, ביקשו המארגנים לכלול אותה בחותמת ובדרך זו לעקוף את הנוהל הקיים בשרות הבולאי מאז היווסדו שאין לכלול בחותמת ישראל דיוקנאות אישים. יוצא מן הכלל הוא מרדכי אנילביץ', שדיוקנו מופיע באנדרטת גיטו וארשה שהונצחה בחותמת.

האמת, שבחותמת ישראל אין דיוקנאות אישים וזאת על־אף הנטיה להשלים עם דרישות הקהל לעשות כן, לפחות במקרים שאין אפשרות להנפיק בול־זיכרון עם דיוקן.

בעולם הגדול יש הרבה חותמות שראשי אישים מופיעים בהן, לעיתים במקום בול דיוקן ולעיתים בנוסף לבול, כאמצעי נוסף שנועד להנציח את האיש. כאמור, אצלנו לא היו עד כה תקדימים כאלה וזו, בוודאי, הסיבה שבשלב זה לא אושרה החותמת עם דיוקן ז'בוטינסקי.

יש להניח שחברי כנסת מתנועת החרות לא יעברו בשתיקה על הסירוב להנציח מחדש את מנהיג התנועה ההיסטורי, אבל בינתיים התשובה שלילית.

כיוון שהכנס, שאליו נועדה החותמת, יתכנס לאחר ה„רוטציה", אין לדעת כיצד יפול דבר, שכן ראינו בעבר איך כפו עלינו סידרה של בית"רים באיצטלה של „עולי גרדום" ותמורת ז'בוטינסקי שני בבול־דואר הנפיקו את סנה, אליהו גולומב ואת ברל כצנלסון. זה היה כמובן בזמנו של ראש הממשלה בגין, אבל, כאמור, „רוטציה" קרובה והכל אפשרי.

תאריכי ההנפקות החדשות

רשימת בולי ישראל שיופיעו בחודשים ספטמבר 1986 – פברואר 1987 כוללת ארבע הנפקות:

23.9.86 – מועדים לשמחה – 20 אג', 40 אג' ו־50 אג'.

19.10.86 – 100 שנה להולדת בן־גוריון – 1 ש"ח.

גליון מזכרת לתערוכת בולים „נתניה 86" – 3 ש"ח.

נובמבר – בול זכרון להוברמן – 1.5 ש"ח; ארטורו טוסקניני – 1.5 ש"ח.

דצמבר – יובל השרות המטאורולוגי – 50 אג';

ארכיאולוגיה – נצרת, 70 אג'.

פברואר 1987 – 4 בולים בסידרת עופות מן המקרא – (סידרה שניה).

הרב רבל ב־23 בספטמבר

הציור הסופי של בול דיוקן הרב ד"ר רבל שיופיע בארצות הברית, אושר ויופיע ב־23 בספטמבר. הבול יהיה בערך נקוב של 1 דולר: הרב רבל מופיע בבול כשהוא חבוש כיפה על ראשו.

בול ד"ר רבל הוא התשיעי השנה בסידרת „אמריקאים דגולים" והי־35 בסידרת האישים. בבול מופיע השם ברנרד רבל ללא כל תואר אף־על־פי שבמקרים דומים הוזכרו גם תארים. הבול צוייר בידי תום ברואר לפי תמונה שהוצעה על־ידי הנהלת „ישיבה יוניברסיטי" שהרב רבל היה מייסדה.

האוניברסיטה שליד הישיבה הוקמה ב־1928 והיתה המוסד היהודי הראשון שהעניק תואר אקדמי.

50 בולי ספורט באיי סולומון

איי סולומון (בחבר העמים הבריטי) הופיעה בסוף אוגוסט סידרה של 50 בולי ספורט לכבוד המשחקים על גביע אמריקה 1987.

הסידרה מוזרה למדי, כי אם, למשל, ילכו בעקבות איי סולומון שאר מדינות חבר העמים הבריטי, כי אז צפויה „הצפה" של מאות בולי ספורט שספק אם האספנים מעוניינים בהם.

כיוון ששום דואר אינו זקוק ל־50 ערכים נקבעו הערכים של סולומון בהקבלה: 20 בולים בני 18 סנט, 20 בני דולר אחד ו־10 בני 30 סנט. הציורים (ספורט ימי) שונים בכל 50 הבולים.

הסידרה עולה 26.6 דולר פסיפיים (כ־30 שקלים) וחס וחלילה אם דבר כזה יחזור על עצמו בכמה מדינות, דבר שבהחלט יכול להיות. לא זכורה לי סידרה אחת בת 50 בול ויתכן שזהו תקדים ראשון.

THE OFFICIAL 1987 AMERICA'S CUP POSTAGE STAMPS